

STORTINGET

Innst. 14 S

(2023–2024)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen
om Bevilgninger på statsbudsjettet for 2024,
kapitler under Barne- og familiedepartementet,
Kultur- og likestillingsdepartementet
og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Prop. 1 S (2023–2024)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
1.1	Saksbehandlingen	1
1.2	Budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.....	2
2.	Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak	2
2.1	Innledning	2
2.2	Komiteens merknader.....	4
3.	Rammeområde 2 Familie- og forbruker	4
3.1	Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Barne- og familiedepartementet.....	4
3.1.1	Sammendrag.....	4
3.1.2	Komiteens merknader.....	5
3.2	Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2.....	5
3.3	Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 2.....	8
3.4	Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2	8
3.4.1	Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet.....	8
3.4.2	Hovedprioriteringer fra Høyre.....	9
3.4.3	Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet.....	10
3.4.4	Hovedprioriteringer fra Sosialistisk Venstreparti	11
3.4.5	Hovedprioriteringer fra Venstre.....	12
3.5	Kap. 800 Barne- og familiedepartementet.....	14
3.5.1	Post 1 Driftsutgifter	14
3.5.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	14
3.5.3	Post 50 Norges forskningsråd.....	15
3.6	Kap. 840 Tiltak mot vold og overgrep	15
3.6.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og kap. 846 post 62</i>	15
3.6.2	Post 61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	15
3.6.3	Post 70 Tilskudd til voldsforbyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21, post 61 og kap. 858 post 1</i>	15
3.6.4	Post 73 Tilskudd til senter for voldsutsatte barn, <i>kan overføres</i>	15
3.7	Kap. 841 Samliv og konfliktløsning	16
3.7.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	16
3.7.2	Post 22 Opplæring, forskning, utvikling mv.....	16
3.7.3	Post 23 Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	16
3.8	Kap. 3841 Samliv og konfliktløsning.....	17
3.8.1	Post 1 Gebyrinntekter for fastsetting av bidrag.....	17
3.9	Kap. 842 Familievern.....	17
3.9.1	Post 1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	17
3.9.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	17
3.9.3	Post 70 Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	17
3.10	Kap. 3842 Familievern	17
3.10.1	Post 1 Diverse inntekter	17
3.11	Kap. 843 Adopsjonsstøtte.....	17
3.11.1	Post 70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	17
3.12	Kap. 844 Kontantstøtte	17
3.12.1	Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	17
3.13	Kap. 845 Barnetrygd	18
3.13.1	Post 70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	18
3.14	Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak	19
3.14.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71</i>	19

	Side	
3.14.2	Post 61 Tilskudd til å inkludere barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i>	19
3.14.3	Post 62 Utvikling i kommunene.....	20
3.14.4	Post 70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	20
3.14.5	Post 71 Utviklings- og opplysningsarbeid m.m., <i>kan nyttes under post 21 og 62</i>	21
3.14.6	Post 72 (Ny) Søkbar ordning for foreldrestøttende tiltak	21
3.14.7	Post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	21
3.15	Kap. 847 EUs ungdomsprogram	21
3.15.1	Post 1 Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	21
3.16	Kap. 3847 EUs ungdomsprogram	21
3.16.1	Post 1 Tilskudd fra Europakommisjonen.....	21
3.17	Kap. 848 Barneombudet	22
3.17.1	Post 1 Driftsutgifter	22
3.18	Kap. 853 Barneverns- og helsenemdene.....	22
3.18.1	Post 1 Driftsutgifter	22
3.19	Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet	22
3.19.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	22
3.19.2	Post 22 Barnesakkyndig kommisjon.....	22
3.19.3	Post 23 Kompetansehevingstiltak i barnevernet, <i>kan nyttes under post 72</i>	22
3.19.4	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	23
3.19.5	Post 61 Utvikling i kommunene.....	23
3.19.6	Post 62 Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan nyttes under post 23</i>	23
3.19.7	Post 71 Utvikling- og opplysningsarbeid mv.....	23
3.19.8	Post 72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	23
3.20	Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet.....	23
3.20.1	Post 1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	23
3.20.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	25
3.20.3	Post 22 Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	25
3.21	Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet	25
3.21.1	Post 1 Diverse inntekter	25
3.21.2	Post 2 Barnetrygd.....	26
3.21.3	Post 60 Kommunale egenandeler	26
3.22	Kap. 856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	26
3.22.1	Post 1 Driftsutgifter	26
3.23	Kap. 3856 Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere.....	26
3.23.1	Post 4 Refusjon av ODA-godkjente inntekter.....	26
3.23.2	Post 60 Kommunale egenandeler.....	26
3.24	Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten.....	26
3.24.1	Post 1 Driftsutgifter	26
3.24.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	27
3.25	Kap. 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i barne-, ungdoms- og familieetaten.....	27
3.25.1	Post 1 Diverse inntekter	27
3.26	Kap. 860 Forbrukerrådet.....	27
3.26.1	Post 50 Basisbevilgning.....	27
3.26.2	Post 51 Markedsportaler.....	27
3.27	Kap. 862 Stiftelsen Miljømerking i Norge	27
3.27.1	Post 70 Driftstilskudd.....	27
3.28	Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak	28
3.28.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	28

3.28.2	Post 50 Forskning og undervisning, <i>kan benyttes under post 21</i>	28
3.28.3	Post 70 Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	28
3.28.4	Post 79 Rammeprogrammet til EU om forbrukerpolitikk	28
3.29	Kap. 868 Forbrukertilsynet	28
3.29.1	Post 1 Driftsutgifter	28
3.30	Kap. 3868 Forbrukertilsynet	28
3.30.1	Post 2 Tilskudd	28
3.31	Kap. 2530 Foreldrepenger	28
3.31.1	Post 70 Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	28
3.31.2	Post 71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	29
3.31.3	Post 72 Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	29
3.31.4	Post 73 Foreldrepenger ved adopsjon	29
3.32	Kap. 2531 Bidragsforskudd	29
3.32.1	Post 70 Forskudd til utbetaling	29
3.33	Kap. 5706 Bidragsforskudd	29
3.33.1	Refusjon fra bidragspliktige	29
3.34	Kap. 880 Den norske kirke	29
3.34.1	Post 70 Rammetilskudd til Den norske kirke	29
3.34.2	Post 71 Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet	30
3.35	Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m.	30
3.35.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	30
3.35.2	Post 70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	30
3.35.3	Post 77 Nasjonaljubileet 2030	30
3.35.4	Post 78 Ymse faste tiltak	31
3.36	Kap. 882 Kirkebygg og gravplasser	31
3.36.1	Post 60 Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i>	31
3.36.2	Post 70 Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	31
3.37	Kap. 883 Kirkebevaringsfondet	31
3.37.1	Post 1 Driftsutgifter	31
3.37.2	Post 70 Driftstilskudd bevaringsstrategi	31
3.38	Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 2	32
4.	Rammeområde 3 – Kultur og likestilling mv.	35
4.1	Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kultur- og likestillingsdepartementet	35
4.1.1	Sammendrag	35
4.1.2	Komiteens merknader	35
4.2	Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Klima- og miljødepartementet vedrørende programkategorien kulturminne og kulturmiljø	35
4.2.1	Sammendrag	35
4.2.2	Komiteens merknader	35
4.3	Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3	35
4.4	Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 3	40
4.5	Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3	40
4.5.1	Hovedprioriteringer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet	40
4.5.2	Hovedprioriteringer fra Høyre	41
4.5.3	Hovedprioriteringer fra Fremskrittspartiet	42
4.5.4	Hovedprioriteringer fra Sosialistisk Venstreparti	43
4.5.5	Hovedprioriteringer fra Venstre	45
4.6	Kap. 300 Kultur- og likestillingsdepartementet	47
4.6.1	Post 1 Driftsutgifter	47
4.6.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	47
4.6.3	Post 78 Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	48

	Side
4.6.4	Post 79 Til disposisjon 48
4.7	Kap. 3300 Kultur- og likestillingsdepartementet 48
4.7.1	Post 1 Ymse inntekter..... 48
4.8	Kap. 315 Frivillighetsformål..... 48
4.8.1	Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 48
4.8.2	Post 60 Tilskudd til frivilligsentraler..... 49
4.8.3	Post 70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner 49
4.8.4	Post 71 Strømstøtteordning for frivillige organisasjoner, <i>kan overføres</i> 50
4.8.5	Post 73 Tilskudd til studieforbund m.m. 50
4.8.6	Post 75..... 50
4.8.7	Post 78 Frivillighetstiltak..... 50
4.8.8	Post 82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg..... 51
4.8.9	Post 86 Idrettstiltak..... 52
4.9	Kap. 320 Norsk kulturråd 52
4.9.1	Post 1 Driftsutgifter 52
4.9.2	Post 51 Fond for lyd og bilde..... 52
4.9.3	Post 55 Norsk kulturfond 52
4.9.4	Post 71 Statsstipend 53
4.9.5	Post 72 Kunstnerstipend m.m. <i>kan overføres</i> 53
4.9.6	Post 73 Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i> 53
4.9.7	Post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m..... 53
4.9.8	Post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m..... 55
4.9.9	Post 76 (Ny) Internasjonalisering og eksport 56
4.10	Kap. 3320 Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m. 56
4.10.1	Post 1 Ymse inntekter..... 56
4.11	Kap. 322 Bygg og offentlige rom 56
4.11.1	Post 1 Driftsutgifter 56
4.11.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 57
4.11.3	Post 50 Kunst i offentlige rom 57
4.11.4	Post 70 Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> 57
4.12	Kap. 3322 Bygg og offentlige rom..... 57
4.12.1	Post 1 Ymse inntekter..... 57
4.12.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 58
4.13	Kap. 323 Musikk og scenekunst..... 58
4.13.1	Post 1 Driftsutgifter 58
4.13.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 58
4.13.3	Post 22 Forsvarets musikk..... 58
4.13.4	Post 60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge..... 58
4.13.5	Post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner 58
4.14	Kap. 3323 Musikk og scenekunst 60
4.14.1	Post 1 Ymse inntekter..... 60
4.14.2	Post 2 Billett- og salgsinntekter m.m. 60
4.15	Kap. 325 Allmenne kulturformål 60
4.15.1	Post 1 Driftsutgifter 60
4.15.2	Post 21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 60
4.15.3	Post 52 Norges forskningsråd 60
4.15.4	Post 71 Kultur som næring..... 60
4.15.5	Post 72 Kultursamarbeid i nordområdene 61
4.15.6	Post 73 Bodø – Europeisk kulturhovedstad 2024 61
4.15.7	Post 75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i> 61
4.15.8	Post 78 Barne- og ungdomstiltak 61

	Side
4.15.9	Post 82 Nobels Fredssenter..... 61
4.15.10	Post 86 Talentutvikling 62
4.16	Kap. 3325 Allmenne kulturformål..... 62
4.16.1	Post 1 Ymse inntekter..... 62
4.17	Kap. 326 Språk- og bibliotekformål 62
4.17.1	Post 1 Driftsutgifter 62
4.17.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 62
4.17.3	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 62
4.17.4	Post 73 Språktiltak..... 62
4.17.5	Post 74 Det Norske Samlaget 62
4.17.6	Post 75 Tilskudd til ordboksarbeid 63
4.17.7	Post 80 Bibliotek- og litteraturtiltak 63
4.18	Kap. 3326 Språk- og bibliotekformål..... 63
4.18.1	Post 1 Ymse inntekter..... 63
4.18.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 63
4.19	Kap. 327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeid mv. 63
4.19.1	Post 1 Driftsutgifter 63
4.19.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter 63
4.19.3	Post 70 Utenlandske krigsgraver i Norge..... 64
4.19.4	Post 71 Tilskudd til regionale pilegrimssentre..... 64
4.20	Kap. 3327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv. 64
4.20.1	Post 1 Ymse inntekter..... 64
4.20.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 64
4.21	Kap. 328 Museer m.m..... 64
4.21.1	Post 70 Det nasjonale museumsnettverket..... 64
4.21.2	Post 78 Andre museums- og kulturverntiltak..... 65
4.22	Kap. 329 Arkivformål 67
4.22.1	Post 1 Driftsutgifter 67
4.22.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 67
4.22.3	Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> 67
4.22.4	Post 78 Arkivtiltak 67
4.23	Kap. 3329 Arkivformål..... 67
4.23.1	Post 1 Ymse inntekter..... 67
4.23.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 67
4.24	Kap. 334 Film- og dataspillformål..... 67
4.24.1	Post 1 Driftsutgifter 67
4.24.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> 67
4.24.3	Post 50 Filmfondet 68
4.24.4	Post 72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i> 68
4.24.5	Post 73 Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i> 69
4.24.6	Post 75 Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i> 69
4.24.7	Post 78 Film- og dataspilltiltak..... 69
4.25	Kap. 3334 Film- og dataspillformål 70
4.25.1	Post 1 Ymse inntekter..... 70
4.25.2	Post 2 Inntekter ved oppdrag 70
4.26	Kap. 335 Medieformål..... 70
4.26.1	Post 1 Driftsutgifter 70
4.26.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter 71
4.26.3	Post 70 Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting..... 72
4.26.4	Post 71 Mediestøtte..... 72
4.26.5	Post 73 Medietiltak 72

4.26.6	Post 74 Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i>	73
4.26.7	Post 79 Norsk rikskringkasting AS – NRK	73
4.27	Kap. 3335 Medieformål	73
4.27.1	Post 2 Inntekter ved oppdrag	73
4.28	Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk	73
4.28.1	Post 70 Kompensasjon for kopiering til privat bruk	73
4.28.2	Post 71 Vederlagsordninger, <i>kan overføres</i>	73
4.29	Kap. 339 Pengespill, lotterier og stiftelser	74
4.29.1	Post 1 Driftsutgifter	74
4.29.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	74
4.30	Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser	74
4.30.1	Post 2 Gebyr – lotterier	74
4.30.2	Post 4 Gebyr – stiftelser	74
4.30.3	Post 7 Inntekter ved oppdrag	74
4.30.4	Post 8 (ny) Inntekter – spillisenser	74
4.31	Kap. 350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda	75
4.31.1	Post 1 Driftsutgifter	75
4.32	Kap. 351 Likestilling	75
4.32.1	Post 21 Spesielle driftsutgifter	75
4.32.2	Post 70 Tilskudd til likestilling	75
4.32.3	Post 72 Kjønn- og seksualitetsmangfold	76
4.32.4	Post 73 Likestillingscentre	76
4.33	Kap. 353 Likestillings- og diskrimineringsombudet	76
4.33.1	Post 50 Basisbevilgning	76
4.34	Kap. 1429 Riksantikvaren	76
4.34.1	Post 1 Driftsutgifter	76
4.34.2	Post 21 Spesielle driftsutgifter	76
4.34.3	Post 22 Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i>	76
4.34.4	Post 60 Kulturminnekompetanse i kommunene	76
4.34.5	Post 70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	77
4.34.6	Post 71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljø og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	77
4.34.7	Post 72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	77
4.34.8	Post 73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	77
4.34.9	Post 74 Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	77
4.34.10	Post 75 Tilskudd til fartøyvernsenter, <i>kan overføres</i>	78
4.34.11	Post 76 (Ny) Tilskudd til bygningsvernsentre	78
4.34.12	Post 77 Tilskudd til verdiskapingsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	78
4.34.13	Post 79 Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	78
4.35	Kap. 4429 Riksantikvaren	78
4.35.1	Post 2 Refusjoner og diverse inntekter	78
4.35.2	Post 9 Internasjonale oppdrag	78
4.36	Kap. 1432 Norsk kulturminnefond	79
4.36.1	Post 50 Til disposisjon for kulturminnetiltak	79
4.37	Sammenlignende oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 3	80
5.	Andre saker	85
5.1	Likestilling og kvinnehelse	85
5.2	Fordeling av Norsk Tippings overskudd	85

	Side
5.3 En ansvarlig og aktiv pengespillpolitikk.....	85
5.4 Hestesport.....	86
5.5 Frivillighetspolitikken	87
5.6 Gaveforsterkningsordningen	87
5.7 Kinoavgiften.....	87
6. Forslag fra mindretall.....	87
7. Komiteens tilråding.....	89

STORTINGET

Innst. 14 S

(2023–2024)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 1 S (2023–2024)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Bevilgninger på statsbudsjettet for 2024, kapitler under Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 2 og 3)

Til Stortinget

1. Innledning

1.1 Saksbehandlingen

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Mona Nilsen og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Hammer Hovda, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til Stortingets forretningsorden § 43 om behandling av statsbudsjettet.

Komiteen viser til at regjeringen la fram Prop. 1 S (2023–2024) 6. oktober 2023. Regjeringspartiene Arbeiderpartiet og Senterpartiet inngikk 3. desember 2023 forlik med Sosialistisk Venstreparti om statsbudsjettet for 2024. Komiteen viser til Stortingets behandling av finansinnstillingen, Innst. 2 S (2023–2024) avgitt 27. november 2023, med vedtak 4. desember 2023, der netto rammebeløp for hvert enkelt rammeområde ble vedtatt.

Komiteen behandler i denne innstillingen regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024 under rammeområdene 2 Familie, forbruker, kirke og trossamfunn og 3 Kultur og likestilling mv. Inndelingen i rammeområder, herunder kapitler og utkast til romertallsvedtak, ble vedtatt av Stortinget 12. oktober 2023, jf. Innst. 1 S (2023–2024).

Komiteen fremmer på denne bakgrunn forslag til bevilgninger under de rammeområdene som er tildelt familie- og kulturkomiteen.

Komiteen viser til at i samsvar med Stortingets forretningsorden § 43 femte ledd skal bare bevilgningsvedtak som summerer seg til rammen for rammeområdene 2 og 3, og som er vedtatt ved behandlingen av Innst. 2 S (2023–2024), tas opp til votering i Stortinget ved behandlingen av denne innstillingen.

Komiteen viser til at forslag til disponering av rammeområdene 2 og 3 fra komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er ført opp under komiteens tilråding i punkt 7 i innstillingen. Forslaget er i samsvar med netto utgiftsramme.

Komiteen avholdt åpne høringer om statsbudsjettet 18., 19. og 23. oktober 2023 og har dessuten motatt en rekke skriftlige innspill.

Komiteen viser til retdebrev til Stortinget av 2. november 2023 fra Barne- og familiedepartementet v/ statsråd Kjersti Toppe. Rettingen gjelder omtale under kap. 881 post 78 i Prop. 1 S (2023–2024) Barne- og familiedepartementet. Brevet er vedlagt innstillingen.

1.2 Budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til budsjettforliket av 3. desember 2023 mellom de tre partiene, der det er foreslått omfordelende og sosiale tiltak for å gi folk trygghet i en krevende tid. Det gjøres viktige velferdsgrep som blant annet gratis halvdagsplass i SFO for tredjeklassinger og økt barnetrygd for barn over 6 år. Grupper som opplever en særskilt krevende situasjon får mer til neste år, for eksempel barnefamilier, studenter og motakere av uføretrygd og arbeidsavklaringspenger. Flertallet er også enige om å øke låneramma til Husbanken betydelig, både generelt og til bygging av studentboliger, startlån og til å bygge utleieboliger for vanskeligstilte i boligmarkedet. Flertallet fremhever også at den grønne omstillingen styrkes ved at det opprettes en egen ordning under Eksportfinansiering Norge for å styrke satsingen på ny grønn industri i Norge, i tillegg til en betydelig styrking av ordninger under Enova.

2. Oppfølging av anmodnings- og utredningsvedtak

2.1 Innledning

I Prop. 1 S (2023–2024) fra henholdsvis Kultur- og likestillingsdepartementet, Barne- og familiedeparte-

mentet og Klima- og miljødepartementet er det redegjort for oppfølgingen av Stortingets anmodnings- og utredningsvedtak.

Meld. St. 4 (2023–2024) Anmodnings- og utredningsvedtak i stortings sesjonen 2022–2023 ble lagt fram samtidig med Prop. 1 S (2023–2024) og behandles i kontroll- og konstitusjonskomiteen. Meldingen omfatter også vedtak fra tidligere sesjoner som ikke er fulgt opp av regjeringen.

I tabellene nedenfor gis det en oversikt over oppfølging av anmodningsvedtak under de respektive departementene som hører inn under familie- og kulturkomiteens ansvarsområde. Der angis hvorvidt vedkomende departement planlegger at rapporteringen knyttet til vedtaket nå avsluttes, eller om departementet vil rapportere om vedtaket også i neste års budsjettproposisjon.

Oversikten inkluderer alle vedtak fra stortings sesjonen 2022–2023 samt de vedtakene fra tidligere stortings sesjoner som ifølge kontroll- og konstitusjonskomiteen i Innst. 186 S (2022–2023) ikke var kvittert ut.

11 vedtak fra stortings sesjonen 2017–2018 (894, 895, 896, 897, 900, 901, 902, 903, 904, 905 og 906) omtalt i Prop. 1 S (2023–2024) fra Kultur- og likestillingsdepartementet, gjelder politikk overfor personer med nedsatt funksjonsevne og hører inn under rammeområde 7, som behandles av arbeids- og sosialkomiteen. Disse vedtakene er derfor ikke tatt med i tabellen nedenfor.

Tabell 2.1 Barne- og familiedepartementet

Oversikt over anmodningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtaks nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2022–2023	80	langsiktige avtaler med ideelle aktører i barnevernet	Ja
2022–2023	89	kompensasjonsgradar i foreldrepengeordninga	Ja
2022–2023	138	meldeplikt til barnevernstenesta	Nei
2022–2023	562	nasjonalt høve til å klage for barn	Nei
2022–2023	563	delkostnadsnøkkel for barnevern	Nei
2022–2023	782	krisesentertilbodet til utsette grupper	Nei
2022–2023	783	retteleingar om krisesentertilbod	Nei
2022–2023	936	oppgradere krisesenterbygg	Nei
2021–2022	404	offentleg plikt til å tilby tverrfagleg helsekartlegging	Nei
2021–2022	592	krisesentertilbod til den samiske urbefolkninga	Nei
2021–2022	620	utvide ordninga for gjeldsinformasjon («gjeldsregister»)	Nei
2020–2021	48	forbod mot søskenbarnektenskap	Nei
2020–2021	445	involvere foreldre når barn gjer lovbrøt	Nei
2020–2021	714	strengare reaksjonar mot samvæershindring	Nei
2020–2021	715	justering av barnebidragsreglane for å hindre samvæershindring	Nei
2020–2021	918	obligatorisk prisinformasjon på straum	Ja

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avslutta (ja/nei)
2020–2021	954	hindre fritidsaktiviteter for barn og unge som kan bidra til radikalisering	Nei
2020–2021	972	eigendel for mat i krisesentera	Nei
2020–2021	1124	tverrfagleg kompetanse på rus og vald i krisesentera	Nei
2020–2021	1195	krav om autorisasjon for tilsette som skal jobbe med omsorgsovertakingar	Nei
2020–2021	1197	ordning med andrehandsvurdering av akuttvedtak	Nei
2020–2021	1198	alternativt omgrep til «åtferd» i barnevernslova	Nei
2020–2021	1201	oppfølging av tilrådingane frå rettstryggleiksutvalet på barnevernsområdet	Nei
2019–2020	498	forbod mot etter-skuletilbod for barn med overnatting	Nei
2019–2020	500	oppdeling av Opplysningsvesenets fond	Nei
2019–2020	501	Opplysningsvesenets fond – fondseigedommane staten tek over	Nei
2019–2020	502	utbetring av verneverdige kyrkjebygg	Nei
2019–2020	637	FN-konvensjonen om barnerettane – ny barnevernslov og ny barnelov	Nei
2016–2017	491	evaluering av felles foreldreansvar	Nei
2016–2017	606	politiattest for yrkesgrupper som er i kontakt med barn	Ja

Tabell 2.2 Kultur- og likestillingsdepartementet
Oversikt over anmodnings- og utredningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2022–2023	558	Forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret	Nei
2022–2023	559	Enhetlig definisjon av frivillige organisasjoner	Nei
2022–2023	560	Harmonisere og forenkle søkbare ordninger	Nei
2022–2023	607	Vurdering av økonomiske levekår for personer med nedsatt funksjonsevne	Nei
2022–2023	637	Løfte idrett og friluftsliv i områdesatsingsprogrammet	Ja
2022–2023	638	Legge fram plan for å inkludere alle barn som ønsker det i idrettslagene og friluftsliv lokalt	Nei
2022–2023	796	Universell utforming av lyd bøker	Nei
2022–2023	797	Regulering av strømmemarkedet i bokloven	Nei
2022–2023	798	Vurdere endringer i fastprisreglene for lærebøker for høyere utdanning og fagbøker for profesjonsmarkedet	Nei
2022–2023	799	Vurdere virkningen av bokloven i markedet	Nei
2022–2023	800	Utrede muligheten for bestemmelser for folkebibliotekene om digitalt utlån av digitale verk	Nei
2022–2023	801	Ekstern gjennomgang av avanseregulering i bokmarkedet	Nei
2021–2022	403	Følge opp veilederen «Møteplasser for dataspill og datakultur»	Nei
2021–2022	501	Styrke samarbeidet for en sunnere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten	Ja
2021–2022	502	Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten – sette ned kompetansegruppe	Ja
2021–2022	503	Handlingsplan for en tryggere idrett og forebygging av kroppsmisnøye og spiseforstyrrelser i idretten	Nei
2020–2021	755	Stortingsmelding om seksuell trakassering	Nei
2020–2021	788	Innlemme symbolspråk i språkloven	Nei
2018–2019	706	Endre forskrift om kringkasting	Nei

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2017–2018	199	Kunstnermelding	Ja
2017–2018	695	Innføring av DNS-blokkering av nettsidene til uregulerte spillselskaper	Nei
2017–2018	729	Utrede tvisteløsningsordning for fastsetting av rimelig vederlag	Nei
2017–2018	730	Vurdere regler om at leverandører av netjtjenester må bidra til at rettighetshavere får vederlag	Nei
2017–2018	731	Utrede om strømming av åndsverk i klasserom skal bli vederlagspliktig	Nei

Tabell 2.3 Klima- og miljødepartementet
Oversikt over anmodningsvedtak, ordnet etter sesjon og nummer

Sesjon	Vedtak nr.	Stikkord	Rapportering avsluttes (Ja/Nei)
2019–2020	708	Nye mål i kulturmiljøpolitikken	Nei

2.2 Komiteens merknader

Komiteen viser til oversikten ovenfor, som viser anmodnings- og utredningsvedtak under henholdsvis Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Klima- og miljødepartementet. Det vises videre til omtale av de ulike vedtakene i de respektive departementenes budsjettproposisjoner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til vedkommende departements konklusjon om oppfølging av anmodningsvedtakene, som beskrevet i de respektive proposisjonene.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre tar i denne innstillingen ikke stilling til regjeringens oppfølging eller konklusjon om videre rapportering eller ikke. Disse medlemmer vil oversende sine eventuelle merknader om dette til kontroll- og konstitusjonskomiteen i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 4 (2023–2024).

3. Rammeområde 2 Familie- og forbruker

3.1 Hovedprioriteringer i budsjettfor- slaget for Barne- og familiedepartementet

3.1.1 SAMMENDRAG

Regjeringen viderefører og styrker arbeidet med å gjøre de statlige barnevernsinstitusjonene bedre i stand til å ivareta barna med de største og mest sammensatte

behovene. Omstillingen vil også legge til rette for å øke bruken av ideelle leverandører. Det er viktig for regjeringen at omstillingen sikrer at tilbudet til barna blir ivare tatt, og det vil derfor sammen med oppbygging av tilbud i offentlig og ideell regi fremdeles kunne være behov for andre private aktører i tiden fremover. Siden slutten av 2022 har det vært en økning i etterspørselen etter institusjonsplasser i barnevernet, særlig plasser til barn med store og sammensatte behov. Det foreslås derfor i tillegg økte bevilgninger til å møte kostnadsøkninger og opprettholde tilbudet i det statlige barnevernet.

Det er også behov for betydelig flere plasser i omsorgssentrene for enslige mindreårige asylsøkere under 15 år, og ressurser til å ivareta de økte omsorgsbehovene disse barna har. Regjeringen foreslår derfor å øke bevilgningene til omsorgssentrene.

Regjeringen foreslår å utvide stønadperioden for foreldrepenger med 80 pst. inntektsdekning slik at den samlede utbetalingen tilsvare utbetalingen ved 100 pst. inntektsdekning. En slik utvidelse vil blant annet gi bedre muligheter til å være hjemme med barnet lenger. Videre foreslår regjeringen å utvide fedrenes selvstendige uttaksrett med to uker fra 2. august 2024. Samtidig legges det opp til at ytelsen reduseres til 90 pst. for åtte av ti uker.

Regjeringen foreslår å videreføre kontantstøtten for barn mellom 13 og 19 måneder og avvikle kontantstøtten for barn fra og med 20 måneder til og med 23 måneder. Endringen innebærer at alle familier har krav på enten barnehageplass eller kontantstøtte.

Staten ble 1. januar 2023 eier av verdier som historisk har vært forvaltet av Opplysningsvesenets fond (Ovf). Det legges til grunn at forpliktelsen om å tilbakeføre verdien av statens del av Ovff til kirkebygg gjøres i tråd med en bevaringsstrategi over en periode på 20–30 år, med en opptrapping de første årene til opp mot 500

mill. kroner årlig. I budsjettforslaget for 2024 foreslås det å omdisponere midlene fra gjeldende tilskuddsordning for fredete og verneverdige kirkebygg til etablering og drift av en forvaltningsorganisasjon i Trondheim. Regjeringen vil komme tilbake til ny tilskuddsbevilgning

etter at bevaringsstrategien for kulturhistorisk viktige kirkebygg er ferdigstilt.

3.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

3.2 Oversikt over budsjettkapitler og poster – rammeområde 2

Oversikt over regjeringens forslag til bevilgninger under budsjettkapitler og poster i rammeområde 2 slik dette framgår av Prop. 1 S (2023–2024)

I

		Prop. 1 S (2023–2024)
Kap.	Post Formål	Gul bok
Utgifter		
<i>Barne- og familiedepartementet</i>		
800	Barne- og familiedepartementet	
	1 Driftsutgifter.....	167 418 000
	21 Spesielle driftsutgifter	10 882 000
	50 Norges forskningsråd.....	52 821 000
840	Tiltak mot vold og overgrep	
	21 Spesielle driftsutgifter, kan nyttes under post 70 og kap. 846, post 62	31 774 000
	61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	123 250 000
	70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 61 og kap. 858, post 1</i>	144 720 000
	73 Tilskudd til senter for voldsutsatte barn, <i>kan overføres</i>	39 232 000
841	Samliv og konfliktløsning	
	21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	13 516 000
	22 Opplæring, forskning, utvikling mv.....	6 698 000
	23 Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 001 000
842	Familievern	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	405 764 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 809 000
	70 Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	265 392 000
843	Adopsjonsstøtte	
	70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	7 900 000
844	Kontantstøtte	
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	913 710 000
845	Barnetrygd	
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	23 819 000 000
846	Familie- og oppveksttiltak	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71</i>	54 581 000
	61 Tilskudd til inkludering av barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i>	708 299 000
	62 Utvikling i kommunene.....	58 740 000
	70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	201 318 000
	71 Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 62</i>	77 216 000
	79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	12 015 000
847	EUs ungdomsprogram	
	1 Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 968 000

		Prop. 1 S (2023–2024)
Kap.	Post Formål	Gul bok
848	Barneombudet	
	1 Driftsutgifter.....	24 344 000
853	Barneverns- og helsenemndene	
	1 Driftsutgifter.....	256 524 000
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21 Spesielle driftsutgifter	53 045 000
	22 Barnesakkyndig kommisjon.....	15 855 000
	23 Kompetansehevingstiltak i barnevernet, <i>kan nyttes under post 72</i>	58 029 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 164 000
	61 Utvikling i kommunene.....	71 264 000
	62 Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan nyttes under post 23</i>	29 230 000
	71 Utvikling og opplysningsarbeid mv.....	41 712 000
	72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	134 945 000
855	Statlig forvaltning av barnevernet	
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	4 518 812 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	28 248 000
	22 Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	3 576 857 000
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	
	1 Driftsutgifter.....	468 235 000
858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten	
	1 Driftsutgifter.....	651 388 000
	21 Spesielle driftsutgifter	21 846 000
860	Forbrukerrådet	
	50 Basisbevilgning.....	92 340 000
	51 Markedsportaler	32 199 000
862	Stiftelsen Miljømerking i Norge	
	70 Driftstilskudd.....	16 580 000
865	Forbrukerpolitiske tiltak	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	3 129 000
	50 Forskning og undervisning, <i>kan nyttes under post 21</i>	8 541 000
	70 Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 840 000
	79 EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	7 547 000
868	Forbrukertilsynet	
	1 Driftsutgifter.....	134 849 000
880	Den norske kirke	
	70 Rammetilskudd til Den norske kirke	2 567 435 000
	71 Tilskudd til Sjømannskirken – Norsk kirke i utlandet.....	120 143 000
881	Tilskudd til trossamfunn m.m.	
	21 Spesielle driftsutgifter	2 301 000
	70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	1 101 231 000
	77 Nasjonaljubileet 2030.....	9 479 000
	78 Ymse faste tiltak.....	17 761 000
882	Kirkebygg og gravplasser	
	60 Rentekompensasjon – kirkebygg, <i>kan overføres</i>	111 497 000
	70 Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	14 327 000
883	Kirkebevaringsfondet	
	1 Driftsutgifter.....	15 636 000
	70 Driftstilskudd bevaringsstrategi	5 000 000

		Prop. 1 S (2023–2024)
Kap.	Post Formål	Gul bok
<i>Folketrygden</i>		
2530	Foreldrepenger	
	70 Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	24 250 000 000
	71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	715 000 000
	72 Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	595 000 000
	73 Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	41 000 000
2531	Bidragforskott	
	70 Forskott til utbetaling	690 000 000
Sum utgifter rammeområde 2		67 669 357 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3841	Samliv og konfliktløsning	
	1 Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	26 498 000
3842	Familievern	
	1 Diverse inntekter	865 000
3847	EUs ungdomsprogram	
	1 Tilskudd fra Europakommisjonen	5 964 000
3855	Statlig forvaltning av barnevernet	
	1 Diverse inntekter	3 541 000
	2 Barnetrygd	3 959 000
	60 Kommunale egenandeler.....	2 641 496 000
3856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere	
	4 Refusjon av ODA-godkjente utgifter.....	452 869 000
	60 Kommunale egenandeler.....	2 700 000
3858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten	
	1 Diverse inntekter	568 000
3868	Forbrukertilsynet	
	2 Tilskudd	2 745 000

Folketrygden

5706	Bidragforskott	
	70 Refusjon fra bidragspliktige.....	195 000 000
Sum inntekter rammeområde 2		3 336 205 000
Netto rammeområde 2		64 333 152 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2024 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 847 post 1	kap. 3847 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og gjelder derfor også kap. 1633 post 1, for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i utregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 for 2024 kan betale ut barnetrygd til barn i al-

deren 0 år til og med måneden før fylte 6 år med 21 192 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan for 2024 betale ut barnetrygd til barn i alderen 6 år til og med måneden før fylte 18 år med 15 720 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet betaler ut utvidet barnetrygd med 30 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 352 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

IV

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2024 i henhold til lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan betale ut kontantstøtte for barn i alderen 13–23 måneder fra 1. januar 2024 til 31. juli 2024. Fra 1. august til og med 31. desember 2024 kan kontantstøtten utbetales for barn i alderen 13–19 måneder. Satsene fremgår av tabellen under:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	7 500
Til og med 8 timer	80	6 000
Fra 9 til og med 16 timer	60	4 500
Fra 17 til og med 24 timer	40	3 000
Fra 25 til og med 32 timer	20	1 500
33 timer eller mer	0	0

V

Sats for engangsstønad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2024 i henhold til lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan betale ut 92 648 kroner per barn i engangsstønad ved fødsel og adopsjon.

3.3 Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 2

Komiteen viser til Stortingets vedtak 4. desember 2023, der netto utgiftsramme for rammeområde 2 ble fastsatt til 66 295 152 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte postene vises det til Prop. 1 S (2023–2024) Barne- og familiedepartementet.

3.4 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 2

3.4.1 HOVEDPRIORITERINGER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til Hurdalsplattformen og regjeringens mål om å utjevne sosiale forskjeller, forebygge barnefattigdom og sikre sosial mobilitet. Arbeidet for å sikre utsatte barn og unge et godt oppvekstmiljø krever særskilt innsats, i ei tid der mange familier sliter økonomisk. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at alle barn og unge får tilgang til gode fritidstilbud, og viser til at regjeringen i budsjettet for 2024 styrker innsatsen for utsatte barn og unge på flere områder, bl.a. gjennom økte tilskuddsordninger. Fordi deltakelse i idrett og frivillighet er viktig for barn og unges oppvekstmiljø, gis det viktige bidrag for å sikre møteplasser og økt deltakelse. Disse medlemmer viser også til at regjeringen igjen styrker grunnlaget for frivilligheten, gjennom å gjøre full momskompensasjon til en hovedsatsing i budsjettet.

Disse medlemmer vil vise at barnevernet gir trygghet og hjelp til barn og familier som trenger det. Hensynet til barnets beste skal alltid legges til grunn. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen, og at regjeringen har varslet en kvalitetsreform som bidrar til økt kompetanse og gir de ansatte mer tid og tillit i møte med barna, samt arbeide for å bedre samarbeid på tvers av etater. Disse medlemmer viser til at regjeringen i 2023 har mottatt rapporten «En barndom for livet» om barn i fattige familier, og at et utvalg har gjennomgått utfordringene i dagens institusjonsbarnevern, «Med barnet hele veien – Barnevernsinstitusjoner som har barnas tillit». Disse medlemmer ser fram til at dette arbeidet skal bidra til et bedre og forsterka barnevern. Det vises også til regjeringens viktige arbeid med å legge til rette for å øke bruken av ideelle aktører, og å redusere innkjøp fra private kommersielle i barnevernet.

Disse medlemmer viser til at vold og overgrep er et alvorlig helseproblem som rammer både barn og voksne i alle aldre. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen, der det understrekes behov for innsats når det gjelder både æresvold og sosial kontroll, et styrket lovverk knyttet til familievold, og støtte til internasjonale tiltak for å bekjempe kjønnsbasert vold. Regjeringen er godt i gang med arbeidet med en ny opptrappingsplan på dette området.

Disse medlemmer viser til at staten er blitt eier av en rekke eiendeler som historisk har vært forvalta av Opplysningsvesenets fond (OVF), og at dette vil bidra til en betydelig økt innsats for å sikre kulturhistorisk viktige kirkebygg.

3.4.2 HOVEDPRIORITERINGER FRA HØYRE

Økt barnetrygd

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at prisveksten og økt rente er den største utfordringer barnefamilier møter i dag. En familie med fire mill. kroner i boliglån ligger an til å betale over 70 000 kroner mer for lånet sitt neste år, sammenlignet med da regjeringen Støre overtok i 2021. Disse medlemmer viser til undersøkelse «Dyrtid III» som SIFO laget for Barne- og familiedepartementet i 2023. I undersøkelsen svarer 18 pst. av husholdningene at de har økonomiske utfordringer. Av disse er drøyt 153 000 husstander «ille ute». De med minst rammes hardest, fordi deres utgiftsøkninger utgjør en større andel av det de har. Disse medlemmer viser til at barnetrygden er den enkeltstønden som har størst betydning for å redusere barnefattigdom. Disse medlemmer viser til at Høyre i regjering, sammen med samarbeidspartiene, for første gang på 20 år økte barnetrygden for alle, og da med 8 200 kroner i året for alle barn opp til seks år. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2023, der Høyre foreslo å øke barnetrygden med 3 000 kroner

i året for barn fra 0–18 år, slik at barnefamilieene får bedre økonomi og flere barn får delta og bli en del av et fellesskap etter skoletid. Disse medlemmer viser til at regjeringen bestående av Arbeiderpartiet og Senterpartiet i sitt budsjettforslag for neste år sparer inn om lag 1 mrd. kroner på å ikke prisjustere barnetrygden i takt med prisveksten, noe disse medlemmer mener er svært uheldig. Derfor viser disse medlemmer til Høyres alternative statsbudsjett for 2024, der Høyre foreslår å bevilge 901 mill. kroner til en prisjustering av barnetrygden i takt med prisveksten i resten av samfunnet. Samtidig foreslår Høyre å bevilge over 1,7 mrd. kroner for å øke barnetrygden for alle barn under 6 år med 1 000 kr mer i måneden fra 1. august.

Barnevern

Disse medlemmer viser til at den norske velferdsmodellen er tuftet på et offentlig-privat samarbeid. Barnevernets viktigste oppgave er å beskytte de mest sårbare barna blant oss og at barnas beste alltid skal komme i første rekke. Riktig hjelp til riktig tid er viktigere enn hvem som tilbyr den. Disse medlemmer viser til at barn og unge er forskjellige og har ulike og sammensatte behov. Disse medlemmer vil derfor ha et mangfold av tilbud som er tilpasset barna, bestående av kommersielle, ideelle og offentlige tilbydere. Disse medlemmer merker seg at regjeringen vil kvitte seg med private kommersielle tilbydere i barnevernstjenesten. Dette på bakgrunn av regjeringens bestemte mål om å fase ut private kommersielle barnevernsinstitusjoner, og at regjeringen allerede har fjernet muligheten for private aktører til å formidle og følge opp fosterhjem. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2024, der det er foreslått å redusere regjeringens bevilgning til å fase ut private kommersielle aktører fra barnevernet, slik at private kommersielle aktører fortsatt kan tilby gode og trygge tjenester til sårbare barn som trenger det. Disse medlemmer vil utvikle den norske velferdsmodellen videre, ikke avvike den ved å fase ut private kommersielle aktører.

Disse medlemmer viser til at en hovedprioritering for regjeringen Solberg har vært å sikre at ansatte i barnevernet har den kompetansen de trenger. Regjeringen Solberg bevilget betydelige ressurser til kompetansehevende tiltak, og i perioden 2013–2020 har det vært en økning i antall ansatte på om lag 30 pst. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solbergs barnevernsreform trådte i kraft 1. januar 2022 og innebærer at kommunene har fått økt økonomisk og faglig ansvar for barnevernet. Reformen har til hensikt å styrke det forebyggende arbeidet i kommunene og den skal bidra til at tjenestetilbudet er tilpasset lokale behov.

Barn og unge

Disse medlemmer vil at alle barn og unge skal ha mulighet til å delta på fritidsaktiviteter, uavhengig av familiens privatøkonomi. Å delta på fritidsaktiviteter er viktig for tilhørighet, mestring og vennskap, og for å hindre at barn og unge faller utenfor. Ifølge SIFO-rapporten «Dyrtid III - Husholdenes økonomiske trygghet i mars 2023», strammer tre av ti hushold inn på mat og andre livsnødvendigheter som for eksempel klær og fritidsaktiviteter for barn. Flere husholdninger dropper også ferie. Disse medlemmer viser til at regjeringen har stoppet regjeringen Solbergs planlagte nasjonale utrulling av fritidskort som skulle gi alle barn og unge mulighet til å delta på fritidsaktiviteter, uten at regjeringen har kommet med noen reell erstatning. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett for 2024, der det blir foreslått å øke bevilgningen til nasjonal tilskuddsordning for å inkludere barn og unge med 15 mill. kroner med mer enn det regjeringen foreslår. For disse medlemmer er det et mål å sikre ordninger slik at alle barn skal kunne delta på minst én regelmessig fritidsaktivitet, for eksempel gjennom lokale fritidskort, fritidskasse eller andre treffsikre ordninger. Disse medlemmer merker seg videre at det ikke finnes tall over hvor mange barn og unge som ikke kan delta i fritidsaktiviteter i dag, noe disse medlemmer mener at er en utfordring for arbeidet med å inkludere flere i fritidsaktiviteter.

Familiepolitikk

Disse medlemmer viser videre til at familien er det viktigste og næreste fellesskapet vi har, både som sosial og økonomisk institusjon. Familiepolitikken skal støtte opp om familielivet og gi familiene mulighet til å organisere egne liv. For disse medlemmer er en god familiepolitikk den politikken som legger grunnlaget for en trygg oppvekst, bedre livskvalitet og dermed økt deltakelse og inkludering i samfunnslivet. Familier og familiekonstellasjoner i Norge er ulike. I tillegg ser hverdagen forskjellig ut for hver enkelt familie. Disse medlemmer mener at det offentlige må tilpasse seg familienes behov, ikke omvendt.

3.4.3 HOVEDPRIORITERINGER FRA FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det under rammeområde 2 foreslås en netto reduksjon på 274 367 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Når det gjelder de foreslåtte bevilgningene under de ulike postene, viser dette medlem til tabell med oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 2, inntatt under punkt 3.38 i innstillingen.

Familie og forbruker

Dette medlem mener at familien er det viktigste fellesskapet i samfunnet. Familiene skal få større frihet til å velge det rette for seg selv. Det er en verdifull investering å tilbringe tid med sine barn. Dette medlem mener politikerne ikke skal legge føringer på hvordan familiene organiserer sin omsorg for barna. Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger som sikrer barn en trygg og god start på livet. Dette medlem vil sikre at denne gode ordningen bevares, og at den gir rom for fleksibilitet slik at den kan tilpasses hver enkelt families situasjon.

Folk opplever økede levekostnader som følge av høyere mat- og dagligvarepriser, fortsatt europeiske strømpriser og fortsatt smertelig høy boliglånsrente. Denne tredoble kostnadsøkningen er spesielt vanskelig for flere hundre tusen husholdninger som allerede sliter. Dette medlem vil gi familiene en mulighet til å klare seg selv, ved lavere skatter og avgifter samt en sterkere frivillig sektor.

Styrker tilbudet til sårbare barn

Barna er det viktigste vi har. Alle barn har rett til en trygg oppvekst. En dårlig oppvekst kan prege et menneske for resten av livet, og det er skremmende å se omfanget av vold og overgrep mot barn. Dette medlem vil styrke arbeidet for å forhindre misbruk og vold mot barn.

Dette medlem mener at det er viktig å opprettholde et mangfoldig barnevernstilbud av høy kvalitet. Det er avgjørende at det offentlige sikrer oppvekstsvilkår som er best mulig tilpasset det enkelte barn, særlig når hjelp og oppfølging i familien ikke lenger er tilstrekkelig.

Dagens regjering setter ideologi foran barnets beste med sitt uttalte mål om å prioritere offentlige og ideelle tiltak foran bruken av private barnevernsinstitusjoner. Dette medlem vil derfor øke muligheten til å velge private barnevernstjenester, fordi de private bidrar til kvalitet og mangfold. Det gir hvert enkelt barn best mulig tilpasset tiltak.

Dette medlem mener det er viktig at det i barnevernet gjennomføres helsekartlegging av barn og unge som det offentlige overtar ansvaret for.

Dette medlem mener at en annen viktig sak er å fortsette kampen mot diskriminering av barn og unge. Mens regjeringen sier de skal satse mot diskriminering, er de blinde for at mange lever under negativ sosial kontroll. For dette medlem er bekjempelsen av dette den viktigste likestillingskampen i vår tid. Dette medlem ser også svært alvorlig på at diskriminering og hets av jøder er et økende problem. Det dreier seg om å sikre alle – uavhengig av bakgrunn – personlig frihet.

Kutter bevilgningen til kirke og trossamfunn

Dette medlem mener at staten ikke bør prioritere å finansiere driften av Den norske kirke og andre trossamfunn gjennom skatter og avgifter fra folk flest. Det bør være opp til medlemmene selv å velge om de vil gi penger til dette. Derfor foreslår dette medlem å kutte bevilgningene til kirke og trossamfunn, slik at båndene til staten kuttes og trossamfunnenes egenart kan styrkes.

Dette medlem mener imidlertid at det er viktig å ta vare på de mange flotte kirkebyggene vi har rundt om i landet. Det er en viktig del av vår kulturarv, og dette medlem forventer at regjeringen får fortgang i arbeidet med å vedlikeholde kirkebygg.

3.4.4 HOVEDPRIORITERINGER FRA SOSIALISTISK VENSTREPARTI

Kamp mot at barn vokser opp i fattigdom

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at altfor mange barn vokser opp i fattige familier. Den regjeringsoppnevnte ekspertgruppen som høsten 2023 leverte rapporten «En barndom for livet» viser til at 11,3 pst. av barn i Norge bor i en familie med vedvarende lavinntekt, om lag 110 700 barn. Det er for mange.

Det har de siste årene vært en økning i barnetrygden for barn mellom 0 og 6 år, men det er fortsatt et behov for et løft i barnetrygden, ikke minst for familiene med barn i alderen 6–18 år. Ifølge ekspertgruppens rapport er realverdien per 1. juli 2023 svekket for begge grupper, men klart mest for familier med barn i alderen 6–18 år.

I revidert statsbudsjett for 2023 fikk Sosialistisk Venstreparti gjennomslag for å øke barnetrygden med 200 kroner i måneden for barn over 6 år. I budsjettet for 2024 foreslås det en tilsvarende økning, for slik å nærme seg målet om å sikre like satser for alle barn. Det vil ha stor betydning for å redusere antallet barn som vokser opp i fattige familier.

Det første året er viktig for barns oppvekst. Alle som har et nyfødt barn bør være sikret økonomisk. I sitt alternative statsbudsjett foreslår derfor Sosialistisk Venstreparti et minimumsbeløp på 2 G ved fødsel, tilsvarende 237 240 kroner høsten 2023. Dette skal blant annet erstatte engangsstønaden som i dag er på 92 648 kroner, og sikre familier med svak tilknytning til arbeidslivet.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Øke barnetrygden for barn over 6 år med 200 kroner i måneden	1 912
Innføre minsteytelse for foreldrepenger på 2 G fra 1. juli	232

Et nytt barnevernsløft

Barnevern skal handle om å beskytte barn, ikke om å tjene penger. Derfor ønsker Sosialistisk Venstreparti å avvikle det kommersielle barnevernstilbudet. Barnevernet skal styres av det offentlige med langsiktige samarbeid med ideelle aktører.

Under regjeringen Solberg ble de øremerkede stillingene i det kommunale barnevernet innlemmet i kommunerammen. Det var en uheldig løsning i en tid med for få ansatte, stort behov for kompetanseutvikling, stor gjennomtrekk og påfølgende sykefravær. Barn har behov for stabilitet og trygghet i møte med barnevernet. Barnevernsreformen som ble innført i 2022 overførte mer av ansvaret for både forebygging og hjelpetiltak til kommunene. Kommuner med en presset økonomi vil streve med å prioritere barnevernet blant mange andre oppgaver i kommunen.

Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor i sitt alternative statsbudsjett et barnevernsløft med flere stillinger i det kommunale barnevernet. Sosialistisk Venstreparti vil begynne arbeidet med å fase ut kommersielle aktører fra barnevernet og avslutte bruken av konkurranseutsetting og anbud i barnevernssektoren. Dette innebærer også å sikre ideelle virksomheter langsiktige avtaler med det offentlige. Barnets beste skal alltid være viktigst, og barn må få økt medvirkning.

Det finnes store utfordringer knyttet til tillitsforholdet mellom barnevernet og enkelte minoritetsmiljø. Mangfoldskontakter i politiet har ført til gode resultater når det gjelder å bygge tillit hos minoritetsbefolkningen, og dette medlem mener at mangfoldskontakter også bør brukes i barnevernet.

Norske myndigheter har gjentatte ganger fått kritikk av FNs barnekomité, menneskerettighetskomité og torturkomité for å diskriminere enslige mindreårige asylsøkere og gi dem dårligere omsorg enn det norske barn får. Norges institusjon for menneskerettigheter har slått fast at dette er en usaklig forskjellsbehandling av en gruppe barn i Norge. Det er stor forskjell på det bo- og omsorgstilbudet som enslige mindreårige asylsøkere får, og det andre barn i Norge får. Omsorgstilbudet til andre barn i Norge er regulert i barnevernsloven, og det stilles krav til blant annet bemanning, tilsyn og materiell standard. Det er bredt dokumentert at omsorgstilbudet som gis til enslige mindreårige asylsøkere, ikke er godt nok. I mars 2018 lanserte Fafo rapporten «Et trygt sted å vente». Den viser svakheter i styringsformen ved mottakene og at det er store forskjeller i den omsorgen som gis. Funnene tyder også på at enslige mindreårige asylsøkere ikke får god nok helsehjelp, og at enkelte mottak heller ikke i tilstrekkelig grad følger opp grunnleggende omsorgsfunksjoner som å sørge for at ungdommene får i seg tilstrekkelig mat, eller legge til rette for nok søvn. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett for 2024 å overføre ansvaret

for enslige mindreårige asylsøkere fra utlendingsmyndighetene til barnevernet.

De tte medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Styrke kommunale barneverntjenester (over kommuneramma)	170
Barnevernets ansvar for enslige asylsøkere over 15 år fra 1. des.	152
Kommunale brukerråd i barneverntjenesten, med barnerepresentasjon	10
Mangfoldskontakter i barnevernet	10
Styrking av det statlige barnevernets fosterhjemsarbeid	30

Kamp mot vold og overgrep

Det er et alvorlig samfunnsproblem at mange mennesker lever med vold, overgrep og trusler, og at vold og overgrep særlig rammer kvinner og barn. Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor i sitt alternative statsbudsjett for 2024 et krafttak for krisesentre og støtteapparat for voldsutsatte. Blant forslagene er en økning til Krisesentrene over kommuneramma, tilskudd til Krisesentersekretariatet, og en egen informasjonskampanje om krisesentre og hjelpetilbud. Det foreslås også å øke støtten til incest- og voldtektssentrene. Alle har rett til å leve sitt liv fritt for psykisk og fysisk vold, og forebyggende tiltak er derfor av største betydning.

De tte medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Incest- og voldtektssentrene	15
Økt støtte til voldsforebyggende tiltak	25
Mentorordning for voldsutsatte i regi av NKS	1
Informasjonskampanje krisesentre og hjelpetilbud voldsutsatte	1
Krisesentersekretariatet, driftstilskudd	5

Fritid med mening

De tte medlem viser til at alle barn og ungdommer har rett til en meningsfull fritid, og at samfunnet må legge til rette for at alle kan delta. Å delta i fritidsaktiviteter gir mening, tilhørighet og mestring. Samtidig er det stadig flere idretts- og fritidstilbud som er i ferd med å bli så kostbare at noen blir stående igjen på utsiden. Det er en uheldig utvikling, og Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor å sette av 100 mill. kroner til tilskuddsordningen Fritidskassen, slik at klubber og kommuner kan få tilskudd til å sikre økt deltagelse og billigere aktiviteter. Forslagene for økt deltagelse i frivilligheten må

også sees i sammenheng med forslag som ligger under ramme 3 i denne innstillingen, som å sikre at momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner blir regelstyrt, og at pengene som fordeles fra tippemidlene forbeholdes den brede kulturfrivilligheten. I frivilligheten står barne- og ungdomsorganisasjonene for en viktig demokratisk arena for både påvirkning og opplæring, og Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor at det skal settes av 10 mill. kroner til å styrke dem.

De tte medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Øke grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene	10
Satsing for å inkludere barn og unge i idrett- og fritidsaktiviteter	100

3.4.5 HOVEDPRIORITERINGER FRA VENSTRE

Kraftig økning og omfordeling av barnetrygden

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det for Venstre som et liberalt parti er viktig å ha et samfunn der vi tar vare på hverandre. De tte medlem viser til at vi lever i en tid hvor stadig flere sliter økonomisk. Selv om de fleste barn i Norge vokser opp med gode levekår, har flere familier blitt hengende etter i inntektsutviklingen. De tte medlem viser til at 11,3 pst. av barn i Norge i dag bor i en familie med vedvarende lavinntekt, og at det utgjør om lag 110 700 barn. Dette er urovekkende tall. En oppvekst i vedvarende lavinntekt kan resultere i lavere deltakelse i barnehage og fritidsaktiviteter, dårligere boforhold, svakere skoleresultater, mindre utdanning og dårligere helse. De tte medlem mener at vi simpelthen ikke kan akseptere at barn blir stående utenfor fellesskapet. Alle skal ha muligheter til å delta på fritidsaktiviteter, dra på ferie eller gå på kino og kafé. De tte medlem viser til at Venstre støtter regjeringens forslag om å senke maksprisen på barnehage til 2 000 kroner, men at Venstre mener at dette ikke i tilstrekkelig grad svarer ut den utfordrende økonomiske situasjonen mange barnefamilier i dag står i.

De tte medlem viser til at en ekspertgruppe om fattige familier tidligere i år leverte sine anbefalinger. Deres to hovedgrep er å øke barnetrygden og skattlegge den og innføre løpende barnehageopptak. Dette finansieres gjennom å avvikle kontantstøtten og fjerne foreldrefradraget. De tte medlem mener at dette er svært fornuftige anbefalinger. Barnetrygden er en ytelse som treffer barnefamilier godt. De tte medlem viser til at Venstre følger opp anbefalingene fra ekspertgruppen i sitt alternative budsjett, gjennom å øke barnetrygden betydelig, skattlegge den og jevne ut satsene til 31 535 kroner per barn. Slik kan man sikre at mennesker med

lav eller ingen inntekt sitter igjen med betraktelig mer penger hver måned. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår at barnetrygden fordeles på begge foreldre, i tråd med anbefalingene fra ekspertutvalget.

Dette medlem vil understreke viktigheten av at barnefamilier med lav inntekt ikke skal komme dårligere ut ved Venstres foreslåtte omlegging av barnetrygden, herunder grupper med særlige tillegg i dagens modell for barnetrygd. Dette medlem mener også at det må utredes hvorvidt barnetrygden skal inngå i inntektsgrunnlaget for mottakere av andre trygdeytelser før omleggingen iverksettes. Dette medlem viser i denne forbindelse til at mange enslige forsørgere i fjor mottok brev fra Nav med varsel om reduksjon eller bortfall av bidragsforskuddet, som følge av at økte satser for barnetrygd regnes med i den samlede årsinntekten som bestemmer om man har rett til bidragsforskudd, og at barne- og familieministeren uttalte at dette var en utilsiktet konsekvens av økningen. For dette medlem og Venstre er det imperativt at tilsvarende ikke skjer igjen.

Fjerne barrierer for deltakelse i idrett og fritidsaktiviteter

Dette medlem viser til at Norges idrettsforbund i sitt innspill til statsbudsjettet viser til at selv om 93 pst. av barn og unge i Norge har deltatt i idrett, så deltar barn og unge i familier med lav sosioøkonomisk status mindre enn halvparten så mye i idrett som barn og unge i familier med høy sosioøkonomisk status. I løpet av 2023 har blant annet økte boliglånsrenter og økte matpriser gjort situasjonen vanskeligere for mange familier med dårlig råd. Tilbakemeldingene fra idretten lokalt er at flere opplever at økonomi er en barriere for deltakelse i idrett.

Dette medlem viser videre til at frivilligheten har lagt noen tøffe år bak seg. Pandemien skapte praktiske utfordringer for frivilligheten, og strømkrisen skapte økonomiske. Dette medlem viser til at det i Frivillighetsbarometeret for 2023 fremgår at aktiviteten er i ferd med å ta seg opp igjen etter pandemien. Samtidig viser Frivillighetsbarometeret at mens 70 pst. av barn mellom 6–12 år har begynt på en fritidsaktivitet etter pandemien, har bare 56 pst. av barn mellom 13–18 år gjort det samme. Av oppgitte årsaker til manglende deltakelse, er det særlig to årsaker som går igjen: Økonomi og transport til og fra fritidsaktivitetene.

Dette medlem viser til at Norges idrettsforbund i sitt budsjettinnspill viser til at det må settes av tilstrekkelige midler til at det offentlige på en ubyråkratisk og enkel måte kan dekke kostnader til enkeltbarns deltakelse i fritidsaktiviteter der dette er nødvendig for å realisere Fritidserklæringen. Dette kan gjøres gjennom økning og øremerking av midler til tiltaket «lokal fritidskasse» i nasjonal støtteordning for barn og unge. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbud-

sjett setter av 35 mill. kroner til midler øremerket unges fritidsaktiviteter gjennom «lokal fritidskasse». Dette vil bidra til bredere deltakelse i idrett og fritidsaktiviteter, blant annet ved å finansiere kontingenter.

Dette medlem viser videre til at mange personer med funksjonsnedsettelse dessverre opplever at de i praksis ikke har samme muligheter som andre til å leve aktive liv. For mange er det å ha tilgang til aktivitetshjelpemidler, transport, tegnspråktolk og ledsagere en forutsetning for å drive med idrett. I rapporten «Idrett for mennesker med funksjonsnedsettelse» som Oslo Economics skrev på oppdrag for Norges idrettsforbund og olympiske og paraolympiske komité i 2020, fremgår det at over halvparten av de som trenger ledsager, sier at mangelen på dette har begrenset deres idrettsdeltakelse. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett setter av midler til aktivitetsmidler til personer over 26 år.

Grønn forbrukerpolitikk

Dette medlem viser til at forbrukerpolitikken skal styrke stillingen til forbrukerne, sikre dem gode rettigheter og et sterkt vern dersom rettighetene ikke blir oppfylt. Ofte står forbrukere overfor kommersielle aktører med bedre informasjon og kunnskap om produkter, avtalevilkår og markedsforhold. Forbrukerpolitikken formål er å veie opp for denne ubalansen. Dette medlem vil understreke viktigheten av å føre en aktiv forbrukerpolitikk for å sikre at mennesker ikke utnyttes, og at dette er særlig aktuelt i usikre tider.

Dette medlem viser til at forbrukere spiller en essensiell rolle i det grønne skiftet, i og med at privat forbruk utgjør en stor del av Norges BNP. Flere studier viser at forbrukere ønsker et mer bærekraftig forbruk, men at de mangler god og pålitelig informasjon.

Dette medlem viser til at det grønne skiftet har høy prioritet i EU, og at EU-kommisjonen i mars 2022 la frem forslag til regelverk om forbrukervern i det grønne skiftet. Formålet med forslaget er å styrke forbrukerrettigheter knyttet til informasjon om miljøaspekter knyttet til produkter, og gjennom det legge til rette for at forbrukere kan ta miljøbevisste og opplyste valg. EU-regelverket legger opp til at forbrukere i forbindelse med kjøp av produkter skal få relevant informasjon om muligheter for reparasjon av produktene, og at de skal få produsentgarantier knyttet til levetid. Regler som skal hindre villedende miljøpåstander i markedsføring, såkalt grønnvasking, er et annet viktig element.

Dette medlem viser til at Barne- og familiedepartementet i juni 2022 sendte forslag til direktiv om styrket forbrukervern i det grønne skiftet på høring, med høringsfrist 1. september 2022. Dette medlem merker seg at departementet i regjeringens forslag til statsbudsjett i 2024 skriver at de har formidlet praktiske innspill til EU-kommisjonen, og i 2024 vil følge kommi-

sjonens videre arbeid. Dette medlem forventer at regjeringen tar en proaktiv rolle i å få implementert regelverket.

Dette medlem viser videre til at EU-kommisjonen i mars 2023 la frem forslag til regelverk som ytterligere vil styrke forbrukeres muligheter til å få relevant og pålitelig informasjon om miljøaspekter knyttet til varer og tjenester, ved at det blir stilt strenge krav til underbygging og dokumentasjon av miljøpåstander som blir brukt i markedsføring og til miljømerker. De nye reglene skal sikre at det som blir kommunisert til forbrukerne, er til å stole på. Dette medlem viser til at Barne- og familiedepartementet sendte forslaget på høring i april 2023. Dette medlem merker seg at departementet i 2024 vil følge kommisjonens arbeid, og at det også vil bli vurdert om det er mulig å få til en felles posisjon fra de tre EFTA/EØS-landene. Dette medlem forventer at regjeringen tar en proaktiv rolle i å få implementert også dette regelverket.

Dette medlem viser til at Svanemerket er et viktig verktøy for norske forbrukere og profesjonelle innkjøpere når de skal ta mer miljøvennlige valg, og at miljømerking virker som en katalysator for sirkulær økonomi og innkjøpsmakt i det grønne skiftet. Svanemerket gir standardisert og kvalitetssikret informasjon om varer og tjenester som er blant de minst miljøbelastende på markedet, og gjør det enkelt for forbrukere å gjøre gode miljøvalg. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke støtten til Svanemerket.

3.5 Kap. 800 Barne- og familiedepartementet

3.5.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative statsbudsjett med 4,8 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett.

3.5.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener det er stort behov for tiltak som kan styrke etteradopsjonsarbeidet. Gjennom Haagkonvensjonen artikkel 9, har Norge forpliktet seg til å legge til rette for etteradopsjonsarbeid, slik at adopterte og deres familier får kvalifisert veiledning, støtte og rådgivning. De siste årene har det blitt utarbeidet flere rapporter som tydelig viser at norske myndigheter ikke oppfyller disse forpliktelsene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, understreker at det er satt i gang en rekke tiltak for å styrke etteradopsjonsarbeidet. Flertallet viser til Prop. 1 S (2023–2024), hvor departementet understreker at det i 2023 blant annet har blitt etablert bistand til søk etter biologisk opphav, en kompetansetjeneste i Bufetat region øst som skal gi individuell veiledning til adopterte og deres familier om tjenestetilbudet etter adopsjon, samt kurs for adoptivforeldre. Bufdir har dessuten fått oppdrag om å vurdere å utvikle et prøveprosjekt med samtalestøtte til nasjonalt og internasjonalt adopterte. Flertallet viser til at dette er viktige grep som må følges opp videre.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener at det offentliges ansvar for adopterte må ses i et livsløpsperspektiv, og ikke stoppe ved godkjenning av adoptivsøkere. Søk etter biologiske foreldre er et krevende arbeid som forutsetter et solid kontaktnett i det aktuelle samarbeidslandet. I tillegg kreves tett oppfølging av den adopterte i denne prosessen. Prosessen med å søke, og utfallet av et søk, forutsetter at den adopterte blir tett veiledet. Det er videre et behov for psykisk veiledning og rådgivning fra fagpersoner for alle adopterte og deres familier. Ikke alle adopterte ønsker å søke etter sine røtter, men kan ha andre utfordringer og behov knyttet til adopsjonen, som i stor grad påvirker livene deres.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å sette av 2 mill. kroner til et forprosjekt for opprettelse av et etteradopsjonsenter. Det er behov for å samle kompetan-

sen om adopsjon på i et nasjonalt kompetansemiljø. Et kompetansesenter kan være med på å dekke behovet for en bedre oppfølging av adopterte og deres familier.

3.5.3 POST 50 NORGES FORSKNINGSRÅD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.6 Kap. 840 Tiltak mot vold og overgrep

3.6.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, *kan nyttes under post 70 og kap. 846 post 62*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.6.2 POST 61 TILSKUDD TIL INCEST- OG VOLDTEKTSSENTRE, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.6.3 POST 70 TILSKUDD TIL VOLDSFORBYGGENDE TILTAK MV., *kan nyttes under post 21, post 61 og kap. 858 post 1*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til innspill fra ECPAT Norge til komiteens åpne høring. Disse medlemmer ber regjeringen om å oppmuntre til økt samarbeid med privat sektor og sivilsamfunnsaktører, og at det innenfor posten avsettes midler til kompetanseheving og praktiske tiltak for å forebygge seksuell utnytting og misbruk av barn.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser også til arbeidet som gjøres av landets SMISO og Nok-sentre. Disse jobber med en nullvisjon mot seksuelle overgrep og er et særdeles viktig lavterskeltilbud. Flere viktige prosjekter drives av disse lavterskeltilbudene, blant annet Trygg på trening, som Fremskrittspartiet foreslår penger til i sitt alternative statsbudsjett. Det bør vurderes en ny finansieringsmodell for sentrene. En slik modell bør ha som mål at tilbudet er like godt over hele landet, og at alle sentrene er fullt dekket i henhold til det lokale behovet for hjelp.

3.6.4 POST 73 TILSKUDD TIL SENTER FOR VOLDSUTSATTE BARN, *KAN OVERFØRES*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Disse medlemmer viser til at Stine Sofie Senteret er Norges eneste kurs- og mestringssenter for voldsutsatte barn, deres trygge omsorgspersoner og søsken. Stortinget bevilger nærmere 40 mill. kroner årlig til driften av dette tilbudet. Disse medlemmer er bekymret for at mange i målgruppa likevel ikke får informasjon om at tilbudet finnes. Disse medlemmer ber regjeringen sørge for at tilbudet blir kjent i alle systemer som møter barna og familiene, og medvirke til å utjame regionale forskjeller i deltakelse. Disse medlemmer er videre kjent med at Stine Sofies Stiftelse vurderer å søke om en utvidelse av senteret, med særlig tanke på målgrupper som i dag faller mellom to stoler.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Stine Sofie Stiftelsens «Pårørendeseminar». Dette er et tilbud stiftelsen har gitt til etterlatte etter drepte barn helt siden 2001. Først basert på innsamlede midler, deretter med støtte fra staten. Den nye tilskuddsordningen som er etablert, utelater organisasjoner som ikke er

medlemsbaserte, og stiftelsen har derfor mistet støtten til dette arbeidet. Stiftelsen påpeker i innspill at det er viktig at etterlatte etter drepte barn ivaretas og gis et slikt tilbud om likemannsstøtte. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke tilskuddet til stiftelsen med 200 000 kroner for å bidra til å sikre dette viktige tilbudet.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet har merket seg at Stine Sofies Stiftelses tilbud om opphold ved Stine Sofie Senteret gir et svært verdifullt tilbud til barn og unge som har vært utsatt for vold, overgrep eller har vært vitne til vold i nære relasjoner, og også til deres søsken og omsorgspersoner.

Dette medlem mener at med en utvidelse av senteret, vil Stine Sofies Stiftelse kunne utvikle et mer individuelt og tilrettelagt oppfølgingstilbud til de aller mest sårbare familiene – familier der det er flere utsatte barn og større konsekvenser tilknyttet psykiske, somatiske og sosiale forhold. Mange av familiene har behov for beskyttelsestiltak i form av adressesperre eller besøksforbud, og lever i det daglige med en overhengende trussel fra gjerningspersonen(e). Stiftelsen ønsker i større grad å bidra til at disse familiene kan følges tettere opp, for å forebygge ytterligere skjevutvikling og arbeide målrettet med å forebygge de langvarige konsekvensene av vold og overgrep.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til innspill fra Nok Norge. Disse medlemmer viser til innspill til den bebudede opptrappingsplan om vold og overgrep mot barn og unge og vold i nære relasjoner. Disse medlemmer viser til at barn og unge som er utsatt for seksuelle overgrep trenger et bedre hjelpetilbud. Det bør aldri være mangel på midler som hindrer at det finnes tilbud til barn og unge som trenger det. Nærhet til slike tilbud kan for mange være avgjørende for om de får brukt tilbudet, og det er samtidig et reelt behov for at alle kommuner har en fast kontakt i spørsmål om vold og overgrep mot barn og unge. I Dokument 3:8 (2021–2022) om myndighetens innsats mot vold i nære relasjoner, påpekte Riksrevisjonen at det er manglende samhandling i kommunene når det gjelder tiltak mot vold og overgrep. Riksrevisjonen anbefalte at det sørges for nye tiltak for å øke kunnskapen om avvergings- og opplysningsplikt hos relevante aktører, og at kommunene stimuleres til bedre koordinering av det kommunale hjelpetilbudet. Stortinget sluttet seg enstemmig til Riksrevisjonens anbefalinger.

Disse medlemmer viser til kurset Trygg på trening med Redd Barna. Det er et kurs som er utviklet i samarbeid med Norges Idrettsforbund (NIF), Nok Bergen (Kompetansesenter mot seksuelle overgrep) og flere særforbund. Kurset skal gjøre idrettsarenaen til et trygt

sted for barn. Kurset gir trenere og frivillige kompetanse om hva vold og seksuelle overgrep er, hvordan man kan forebygge vold og seksuelle overgrep i egen klubb, og hva man skal gjøre om man er bekymret for et barn.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at vold og overgrep mot barn er et alvorlig samfunnsproblem som fører til store lidelser for den enkelte. Flertallet viser til at regjeringen vil styrke innsatsen og har varslet en opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn, og vold i nære relasjoner, og har i statsbudsjettet for 2024 prioritert en økning på 100 mill. kroner til tiltak. Blant annet 10 mill. kroner til tilskuddordningen for Foreldrestøttende tiltak og 10 mill. kroner til å starte etableringen av en undersøkingskommisjon for saker som gjelder vold, overgrep eller grov omsorgssvikt mot barn og ungdom.

3.7 Kap. 841 Samliv og konfliktløsning

3.7.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, MEKLINGSGODTGJØRELSE, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.7.2 POST 22 OPPLÆRING, FORSKNING, UTVIKLING MV.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.7.3 POST 23 REFUSJON AV UTGIFTER TIL DNA-ANALYSER, *overslagsbevilgning*

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.8 Kap. 3841 Samliv og konfliktløsning

3.8.1 POST 1 GEBYRINNETEKTER FOR FASTSETTING AV BIDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.9 Kap. 842 Familievern

3.9.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, KAN NYTTES UNDER POST 70

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.9.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.9.3 POST 70 TILSKUDD TIL KIRKENS FAMILIEVERNTJENESTE MV., KAN NYTTES UNDER POST 1

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.10 Kap. 3842 Familievern

3.10.1 POST 1 DIVERSE INNETEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.11 Kap. 843 Adopsjonsstøtte

3.11.1 POST 70 TILSKUDD TIL FORELDRE SOM ADOPTERER BARN FRA UTLANDET, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.12 Kap. 844 Kontantstøtte

3.12.1 POST 70 TILSKUDD, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) mener at ordningen med betaling for å være hjemme med barn bremser integreringen. For disse medlemmer er det et mål å avvikle kontantstøtten og innføre en ventestøtte.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 10 mill. kroner ved å avvikle den graderte kontantstøtten.

Disse medlemmer viser videre til sitt alternative statsbudsjett, der det foreslås bevilget 15,35 mill. kro-

ner for å kompensere for anslått økt uttak av kontantstøtte som følge av en videreføring av makspris i barnehage på 3 000 kroner.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 914 mill. kroner, som en avvikling av kontantstøtten. Dette medlem viser videre til at dette kuttet er med på å finansiere en betydelig økning av barnetrygden under kap. 845 post 70.

3.13 Kap. 845 Barnetrygd

3.13.1 POST 70 TILSKUDD, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke barnetrygden for barn over 6 år med 2 400 kroner i året fra 1. januar 2024. Flertallet foreslår derfor at kap. 845 post 70 økes med 1 912 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet fremmer følgende forslag:

«Sats for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 for 2024 kan betale ut barnetrygd til barn i alderen 0 år til og med måneden før fylte 6 år med 21 192 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan for 2024 betale ut barnetrygd til barn i alderen 6 år til og med måneden før fylte 18 år med 18 120 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet betaler ut utvidet barnetrygd med 30 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 352 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine alternative statsbudsjetter, der det foreslås å prisjustere barnetrygden for alle barn mellom 0 og 18 år. Ifølge SIFO er 151 000 husholdninger i Norge «ille ute» økonomisk. Denne gruppen har blitt tre ganger så stor som før pandemien. Økt barnetrygd gir barnefamilier bedre økonomi. Å prisjustere barnetryg-

den er et treffsikkert tiltak mot barnefattigdom. Prisjustering kan iverksettes fra 1. januar 2024. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg sammen med samarbeidspartiene økte barnetrygden for første gang på 20 år.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser videre til Høyre i sitt forrige alternative statsbudsjett foreslo en kraftig økning i barnetrygden med 3 000 kroner for barn 0–18 år, noe regjeringens og Sosialistisk Venstreparti var imot.

Disse medlemmer viser igjen til Høyres alternative statsbudsjett. I stedet for å sette ned barnehageprisene med 1 000 kroner i måneden fra 1. august, foreslår disse medlemmer heller å øke barnetrygden for barn under 6 år med 1 000 kroner. Dermed kommer alle like godt eller bedre ut enn med regjeringens opplegg. Å øke barnetrygden løfter økonomien til langt flere, for eksempel dem som har nyfødte barn og familier som allerede har gratis eller sterkt nedsatt barnehagepris. Samtidig foreslår disse medlemmer i tillegg i sitt alternative statsbudsjett å heve inntektsgrensen for gratis kjernetid til 800 000 kroner i familieinntekt, slik at flere lavinntektsfamilier får betydelig lavere pris. Disse medlemmer faser også inn i sitt alternative statsbudsjett rett til barnehageplass for barn født i desember. Dermed kan flere komme raskere tilbake i jobb og det blir lettere å få hverdagen til å gå rundt.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlem fra Venstre mener barnetrygden er en ytelse som treffer barnefamilier godt. Samtidig er det behov for å en solid styrking av barnetrygden for å motvirke fattigdom. Dette medlem viser til at et ekspertutvalg satt ned av regjeringen om barn i fattige familier, leverte sin rapport «En barndom for livet», 17. oktober 2023. Sentralt er forslaget om å øke barnetrygden betydelig, skattlegge den og jevne ut satsene til 31 535 kroner per barn. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor disse anbefalingene foreslås å følges opp. Den foreslåtte omleggingen vil sikre at mennesker med lav eller ingen inntekt sitter igjen med betraktelig mer penger hver måned. I tråd med anbefalingene fra utvalget foreslår dette medlem at barnetrygden fordeles på begge foreldre. Dette medlem viser videre til at det i Venstres alternative statsbudsjett settes av 4 600 mill. kroner til dette.

Dette medlem mener det er viktig at barnefamilier med lav inntekt ikke skal komme dårligere ut den foreslåtte omleggingen av barnetrygden, herunder grupper med særlige tillegg i dagens modell for barnetrygd. Av den grunn mener dette medlem at det må utredes hvorvidt barnetrygden skal inngå i inntektsgrunnlaget for mottakere av andre trygdeytelser før om-

leggingen iverksettes. Dette medlem viser i denne forbindelse til at mange enslige forsørgere i fjor, 2022, mottok brev fra Nav med varsel om reduksjon eller bortfall av bidragsforskuddet, som følge av at økte satser for barnetrygd regnes med i den samlede årsinntekten som bestemmer om man har rett til bidragsforskudd, og at barne- og familieministeren uttalte at dette var en utilsiktet konsekvens av økningen. For dette medlem er det viktig at tilsvarende ikke skjer igjen.

På denne bakgrunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen følge opp anbefalingene i rapporten «En barndom for livet» fra ekspertgruppen om barn i fattige familier, ved å øke barnetrygden, skattlegge den og jevne ut satsene til 31 535 kroner per barn.»

«Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt barnetrygden skal inngå i inntektsgrunnlaget for mottakere av trygdeytelser.»

3.14 Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak

3.14.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES, KAN NYTTES UNDER POST 61, POST 62 OG POST 71

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at barns grunnleggende rett til å bli hørt er en forpliktelse forankret i både Grunnloven og Barnekonvensjonen. Til tross for dette mangler det strukturer som sikrer at denne rettigheten i tilstrekkelig grad føles opp. Disse medlemmer viser til Barneombudets høringsinnspill som peker på at barn ikke har stemmerett, noe som gjør at de også har liten innflytelse på arenaer der beslutninger tas. Dette er en demokratisk utfordring og innebærer et ekstra ansvar for at barn og unge er hørt i beslutningsprosesser. Hva barn og unge mener er dessuten en viktig del av kunnskapsgrunnlaget, og en nødvendig forutsetning for å fatte gode og riktige beslutninger.

Komiteens medlem fra Venstre mener det må opprettes et kompetansesenter for barns medvirkning. Dette vil være et strukturelt grep for å sikre at

denne grunnleggende rettigheten oppfylles. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å bevilge 6 mill. kroner til dette formålet.

3.14.2 POST 61 TILSKUDD TIL Å INKLUDERE BARN OG UNGE, KAN NYTTES UNDER POST 71

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke støtten til tilskudd til å inkludere barn og unge. Flertallet foreslår derfor at kap. 846 post 61 økes med 50 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag. Flertallet viser til at bevilgningen skal prioriteres til ordningen med «Fritidskasser», slik at kommuner kan søke om tilskudd til lokale fritidskasser og med det sørge for at flere barn og unge blir inkludert i idrett og fritidsaktiviteter. Ordningen med Fritidskasser gir mulighet til å sikre, opprette eller videreføre en lokal fritidskasse med aktivitetsmidler. Midlene skal benyttes til å dekke kostnader forbundet med deltakelse i fritidsaktiviteter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil at alle barn skal kunne delta på fritidsaktiviteter, uavhengig av størrelsen på foreldrenes lommebok. Foreldrenes økonomi er for altfor mange et hinder for at barn og unge deltar i en organisert fritidsaktivitet. Tusenvis av barnefamilier i Norge har latt være å delta i en fritidsaktivitet grunnet for høye kostnader. Disse medlemmer viser til tall fra Ungdata, som viser at rundt halvparten av ungdommene i Norge ikke var aktive i en organisasjon, klubb, lag eller forening i 2022. Trenden startet før pandemien. Disse medlemmer viser til at regjeringen Solberg igangsatte et prøveprosjekt og foreslo å starte en nasjonal utrulling av fritidskortet for barn og unge. Denne ordningen gjorde at barn og unge kunne få dekket deltakeravgifter til faste, organiserte fritidsaktiviteter. I statsbudsjettet for 2022 satte regjeringen Solberg av totalt 405 mill. kroner til fritidskortet og disse medlemmer mener at det er beklagelig at regjeringen Støre har skrotet dette uten at ordningen har blitt godt nok kompensert på andre måter. Å delta på fritidsaktiviteter er viktig for tilhørighet, mestring og vennskap, og for å hindre at barn og unge faller utenfor. Disse medlemmer mener deltakelse i fritidsaktiviteter, som skaper nasjonalt og lokalt samhold, er viktigere enn på lenge, grunnet en mer urolig verden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen i tillegg til

aktivitetsstøtte av ulikt slag, har bidratt med 125 mill. kroner til landets idrettskretser i 2023. Disse midlene skal fullt og helt gå til å inkludere barn og unge fra familier som sliter økonomisk.

Det er også bevilget 10 mill. kroner for å utvikle en handlingsplan med samme formål.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at selv om 93 pst. av barn og unge i Norge har deltatt i idrett, så deltar barn og unge i familier med lav sosioøkonomisk status mindre enn halvparten så mye i idrett som barn og unge i familier med høy sosioøkonomisk status. Disse medlemmer viser videre til høringsinnspillet fra Norges Idrettsforbund, hvor midler til lokale ordninger for støtte til enkeltbarn trekkes frem som en viktig satsing for å realisere Fritidserklæringen. Her er det sentralt at det settes av tilstrekkelige midler til at det offentlige på en ubyråkratisk og enkel måte kan dekke kostnader til enkeltbarns deltakelse i fritidsaktiviteter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke posten med 15 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett, hvor det foreslås å bevilge 35 mill. kroner til dette formålet. Disse midlene øremerkes tiltaket «lokal fritidskasse» i nasjonal støtteordning for inkludering av barn og unge.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil vise til det fantastiske arbeidet som organisasjonen Ønsketransporten gjør. Det er en ideell organisasjon som har til hensikt å bidra til økt livsutfoldelse og livsglede for mennesker som opplever livsbegrensning som følge av sykdom og/eller funksjonsnedsettelse. Ønsketransporten drifter etter hospice-filosofien og prinsippene som ligger til grunn i denne. Tilbudet favner både den syke og funksjonshemmede, og pårørende. Tjenesten er kostnadsfri for tjenestemottaker, og er tilgjengelig for mennesker over hele Norge. Ønsketransportens mål er å være en bidragsyter til gode opplevelser som ellers ikke ville latt seg gjøre, samt gjennomføre forsvarlig transport og bistå med kompetent følge ved ulike anledninger, hvor sykdom eller skade ellers ville satt en stopper for deltakelse.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet mener at det må finnes egne midler på posten til den type arbeid som Ønsketransporten utfører.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til innspill fra Blå Kors Norge til komiteens åpne høring. Barnas

stasjon er et lavterskeltilbud som samler flere hjelpetiltak på ett sted. Eksempler på hjelpetiltakene er mestringsgrupper for foresatte, ferie- og fritidsaktiviteter for barn og unge, endrings-, støtte- og krisesamtaler til familier og foresatte, samt kompetanseøkning for foresatte gjennom kurs og veiledning. I tillegg tilbys utlån av klær og utstyr til fritidsaktiviteter. Tiltakene er i stor grad brukertilpassede. Disse medlemmer er glade for at det er foreslått å videreføre ordningen med direkte tilskudd.

Disse medlemmer viser til at i 2019 startet Dale Oen Academy, som er et modningsår før videregående skole eller som forberedelse til arbeidslivet. Disse medlemmer er særdeles glade for at dette tilbudet nå finnes flere steder i landet. På Dale Oen Academy får ungdommene oppdage styrkene sine, oppleve mestring, dra på oppdagelsesreiser, opprette samarbeid og oppfinne smarte og fremtidsrettede løsninger – med naturen som ramme. Gjennom Dale Oen Academy gjøres tradisjonelt teoretiske fag om til praktiske fag. I 2020 ble Dale Oen Academy tatt inn i Kronprinsparets Fond av kronprins Haakon, som et prosjekt som bør finnes i hele Norge. Modellen deres tilsier at det er og må være et spleiselag mellom ulike aktører. Skolen har behovsprøvd egenbetaling og har flere private støttespillere, men de har behov for forutsigbarhet – statlig støtte – i tillegg. De driver et viktig, forebyggende arbeid, som gir ungdom nye muligheter og bidrar til mindre frafall i videregående skole. Disse medlemmer mener flere gode prosjekter som løfter frem ungdom og hindrer at man faller utenfor i samfunnet, bør prioriteres også med nasjonale midler.

3.14.3 POST 62 UTVIKLING I KOMMUNENE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.14.4 POST 70 BARNE- OG UNGDOMSORGANISASJONER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at LNU er en paraplyorganisasjon for 102 landsomfat-

tende barne- og ungdomsorganisasjoner i Norge. Disse medlemmer viser til sitt alternative statsbudsjett, der det foreslås en styrkning av barne- og ungdomsorganisasjonene med 2 mill. kroner, slik at enda flere barn og unge får en fritid med mening. Midlene vil bl.a. kunne benyttes til å videreutvikle den elektroniske tjenesten «Lokaler for barne- og ungdomsfrivilligheten».

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.14.5 POST 71 UTVIKLINGS- OG OPPLYSNINGSARBEID M.M., KAN NYTTES UNDER POST 21 OG 62

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.14.6 POST 72 (NY) SØKBAR ORDNING FOR FORELDRESTØTTENDE TILTAK

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ønsker å fremheve at forskning viser at de første 1 001 dagene, tiden gjennom svangerskapet til og med barnet fyller 2 år, har avgjørende betydning for barnets helse og livskvalitet. Det gjør at det er viktig å forbedre kvaliteten på tjenester for små barn og deres familier i denne perioden, gjennom å sørge for lavterskel hjelpetilbud og lik tilgjengelighet til tjenestene. Når gravide og foreldre med små barn strever, viser forskning at norsk helsepersonell fortsatt mangler rutiner for å fange opp disse. Disse medlemmer viser til at nylige publiseringer fra Nordisk ministerråd viser at tjenestetilbudet per i dag er begrenset, og at det er flere tiltak som utøves i praksis med manglende, svak eller ingen evidens for at de fungerer.

Disse medlemmer mener at vi trenger å tenke nytt om sammensetningen av hjelpesystemene. Det holder ikke at bare helsetjenester, Nav, barnevern eller familievern ser problemstillingen alene. For å få det overordnede blikket på problemstillingen kreves det tverrsektoriell satsing.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i Representantforslag 18 S (2022–2023) derfor har bedt regjeringen legge fram en stortingsmelding om forebygging av negative konsekvenser som følge av for-

eldres uhelse de første 1 001 dagene av barns liv – fra svangerskapet til barnet fyller 2 år, for hele familien.

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å bevilge 15 mill. kroner til en søkbarordning for foreldrestøttende tiltak. Aktuelle tilskuddsmottakere vil eksempelvis være Landsforeningen 1 001 dager, Home-Start Familiekontakten (HSF) og Nurse-Family Partnership (NFP).

3.14.7 POST 79 TILSKUDD TIL INTERNASJONALT UNGDOMSSAMARBEID MV., KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.15 Kap. 847 EUs ungdomsprogram

3.15.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØ- RES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.16 Kap. 3847 EUs ungdomsprogram

3.16.1 POST 1 TILSKUDD FRA EUROPAKOMMI- SJONEN

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.17 Kap. 848 Barneombudet

3.17.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.18 Kap. 853 Barneverns- og helsenemndene

3.18.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre er bekymret for at saksbehandlingstiden i barneverns- og helsenemndene øker som konsekvens av reduserte handlingsrom forårsaket av blant annet økte pensjonsutgifter. Samtidig ser vi at antallet saker steg i 2022, og ligger an til å stige i 2023. For dette medlem er det viktig at dette ikke skal gå ut over barn i allerede sårbare situasjoner. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å bevilge 15 mill. kroner til dette formålet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, understreker at rapporteringen på saksbehandlingstiden i barneverns- og helsenemndene i 2023 og 2022 ikke direkte kan sammenlignes. Årsaken til dette er blant annet at beregningen av gjennomsnittlig saksbehandlingstid nå også inkluderer tiden som brukes til samtaleprosess, samt at beregningen av saksbehandlingstid er endret fra faktisk start på behandling av saken, til registrering av innkommet sak. Dette medfører at saksbehandlingstiden ser ut til å øke, uten at den nødvendigvis gjør dette i praksis. Flertallet understreker at det er viktig å følge med på saksbehandlingstiden, og at denne skal holdes lav.

3.19 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

3.19.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til innspill fra Norsk Fosterhjemsforening. Barn som flytter inn i kommunale fosterhjem har ofte større helse- og omsorgsbehov enn det fosterhjemmet får forespeilet, da barnevernets kunnskap om barnet kan være mangelfull. Rammetilskuddet treffer ulikt i ulike kommuner. Det er videre opp til politiske prioriteringer i hver enkelt kommune hvordan man bruker rammeoverføring fra staten til barneverntiltak. Det er stort press på kommuneøkonomien og det kan føre til at det på grunn av økonomi blir avslag på stabiliserende tiltak til barn i fosterhjem og unge under ettervern, og ikke ut ifra hensynet til barnets beste og faglige begrunnelser. Dette medlem mener at det bør vurderes om rammetilskuddet skal fullfinansiere de lovpålagte tjenestene.

3.19.2 POST 22 BARNESAKKYNDIG KOMMISSJON

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.19.3 POST 23 KOMPETANSEHEVINGSTILTAK I BARNEVERNET, KAN NYTTES UNDER POST 72

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.19.4 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFSELSE OG VEDLIKEHOLD, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.19.5 POST 61 UTVIKLING I KOMMUNENE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at departementet skriver at det blir gitt tilskudd til Alarmtelefonen for barn og unge, drevet av Kristiansand kommune, i 2024. Videre at målet for tilskuddet er at Alarmtelefonen for barn og unge skal være en døgnåpen, gratis alarmtelefon for barn og unge som utsettes for ulike former for vold, overgrep eller omsorgssvikt.

Disse medlemmer viser til at dette er første gang Alarmtelefonen ikke er nevnt med et konkret beløp de vil bli tildelt. Dette er første gang så lenge Alarmtelefonen har vært i drift at de ikke får oppgitt hvilket beløp de blir tildelt. Av flere grunner vil dette vanskelig gjøre Alarmtelefonens planlegging av driften for 2024, og de skriver selv at usikkerheten kan medføre at chat-tjenesten vil bli stengt på deler av dagtiden og på natten. Tjenestetilbudet til de mest sårbare barn og unge blir skadelidende.

Disse medlemmer vil understreke hvor viktig det er at Alarmtelefonen, og andre mottagere og tiltak på denne posten, sikres en rask saksbehandling for å sikre en så tidlig tildeling som overhodet mulig.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at påstanden om at det er første gang at Alarmtelefonen ikke er nevnt med konkret beløp er uriktig. Flertallet viser til at, i henhold

til økonomiregelverket, vil beløpet til Alarmtelefonen vurderes ut ifra innsendt søknad som tidligere.

3.19.6 POST 62 TILSKUDD TIL BARNEVERN SFAGLIG VIDEREUTDANNING, KAN NYTTES UNDER POST 23

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.19.7 POST 71 UTVIKLING OG OPPLYSNINGSARBEID MV.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.19.8 POST 72 TILSKUDD TIL FORSKNING OG KOMPETANSEUTVIKLING I BARNEVERNET, KAN OVERFØRES, KAN NYTTES UNDER POST 23

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.20 Kap. 855 Statlig forvaltning av barnevernet

3.20.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER, KAN NYTTES UNDER POST 22

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til arbeidet som regjeringen gjør med å omstille barnevernet bort fra kommersielle aktører, som regjeringen også prioriterte i 2022 og 2023.

Flertallet viser til at dette er i tråd med Stortingets behandling av Prop. 133 L (2020–2021), jf. Innst. 625 L (2020–2021). Arbeidet skal skje gradvis. Det er viktig for regjeringen at omstillingen sikrer at tilbudet til barna til enhver tid blir ivaretatt. Derfor vil det sammen med oppbygging av tilbud i offentlig og ideell regi fortsatt kunne være behov for andre private aktører i tiden fremover. Flertallet ønsker derfor at regjeringen fortsetter det viktige arbeidet med å fase ut det kommersielle barnevernstilbudet og bygge opp kapasiteten i det offentlige tilbudet, og inngå langsiktige avtaler med ideelle aktører.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at barns beste alltid skal komme først. Dette gjelder spesielt i barnevernspolitikken. Disse medlemmer ser med stor uro på den omstillingen i barnevernet regjeringen legger opp til. Politisk ideologi skal ikke ha høyere prioritet enn barns beste. Disse medlemmer er av den overbevisning at det ikke er mulig å fase ut private kommersielle aktører fra barnevernet på den måten regjeringen legger opp til, uten at det går på bekostning av sårbare barn. Disse medlemmer vil videre vise til at statsministeren i spørretimen onsdag den 29. november 2023 sa at det er «tydelig at vi også framover kommer til å ha behov for andre, private aktører». Disse medlemmer vil ta alle gode krefter i bruk for å sikre sårbare barn gode barnevernstilbud: Både private kommersielle, private ideelle og offentlige aktører.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative statsbudsjett, der posten reduseres med 60 mill. kroner, som tilsvarer den økningen regjeringen har lagt inn for å fase ut kommersielle aktører fra barnevernet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at private aktører siden begynnelsen av 90-tallet har gitt institusjonstilbud til barn og unge med de største utfordringene knyttet til helse, rus og kriminalitet. De senere år har de private stått for rundt 70 pst. av institusjonstilbudet til disse barna. Dette er tilbud som nå fases ut, uten at tilstrekkelig kapasitet er etablert i institusjoner med regjeringens foretrukne eierformer.

Disse medlemmer viser også til at regjeringens politikk innebærer en reduksjon i tilgangen på spesialiserte fosterhjem. Det er videre foruroligende når det i budsjettforslaget fremkommer at Bufdir ikke skal inngå avtale med private aktører for å sikre tilgangen til spesialiserte fosterhjem, så lenge det er hjemmel i barnevernsloven for denne muligheten, jf. Stortingets behandling av Prop. 86 L (2021–2022) og Innst. 391 L (2021–2022).

Disse medlemmer viser til at institusjonsbarnevernet og spesialiserte fosterhjem er kommunalt drevet i Oslo kommune, finansiert over kap. 572 post 90. Det statlige barnevernet er finansiert over kap. 855 post 1. I statsbudsjettet ligger det inne en ekstraordinær økning til det statlige barnevernet på kap. 855, men det er ikke fulgt opp tilsvarende for Oslo kommune på kap. 572. Det betyr at over 10 pst. av norske barn, de som bor i Oslo, ikke vil kunne få et tilsvarende løft i tjenestetilbudet. Dette er senest justert i revidert nasjonalbudsjett i 2023, men ikke hensyntatt i regjeringens statsbudsjett for 2024.

Disse medlemmer anerkjenner at Sosialistisk Venstreparti igjen har klart å justere denne skjevheten noe i sitt forlik med regjeringen. Det er imidlertid fortsatt en stor underdekning av barnevernet i Oslo kommune. Disse medlemmer ber derfor regjeringen komme tilbake med en nødvendig justering i revidert nasjonalbudsjett 2024 og hensynta dette i fremtidige budsjettprosesser.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, antar at omtalen av «private aktører» her siktes til kommersielle aktører. Flertallet gjør oppmerksom på at private aktører kan være både kommersielle og ideelle. Flertallet viser til at det i budsjettforliket for 2024 er prioritert 20 mill. kroner på kap. 572 post 60 til «Barnevern Oslo». Flertallet gjør samtidig oppmerksom på at det ikke er slik at regjeringen avskjærer Bufetat fra å kjøpe spesialiserte fosterhjem fra kommersielle aktører, men at det legges opp til at bevilgningsøkningen i 2024 skal brukes på flere statlige og ideelle hjem.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til innspill fra Barneombudet og Norsk Fosterhjemsforening til komiteens åpne høring. Regjeringen foreslår bevilget 5 mill. kroner til helsekartlegging i budsjettet for 2024. Bakgrunnen for den lave summen er at etableringen av kartleggingsteam ikke går som forventet. Dette kommer tydelig frem i Bufdirs andre tertialrapport. Her fremgår det bl.a. at:

«Det ligger an til et mindre forbruk på 10 mill. kroner på de øremerkede midlene til tverrfaglig helsekartlegging. Det har vist seg mer krevende enn forutsatt å etablere nye team»

og videre at:

«betydelig færre barn mottatt tverrfaglig helsekartlegging i Bufetat enn planlagt. Hovedårsaken er at spesialisthelsetjenesten ikke skaffer til veie tilstrekkelig helseressurser til kartleggingsteamene grunnet kapasitetsutfordringer i spesialisthelsetjenesten. Dersom det ikke iverksettes tiltak som kan bidra til å løse utfordringene knyttet til ressurser fra helse er det risiko for at den

nasjonale utrulling av tverrfaglig helsekartlegging vil stoppe opp.»

Dette er svært bekymringsfullt.

For å sikre tilstrekkelige helseressurser i teamene mener komiteens medlem fra Fremskrittspartiet at det må lovfestes en plikt i helselovgivningen til å gjennomføre tverrfaglig helsekartlegging. Dette er tidligere anbefalt av Hdir og Bufdir.

Dette medlem viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det bevilges penger til formålet.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag om lovfesting av tverrfaglig helsekartlegging i helselovgivningen.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.20.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at barne- og ungdomskriminalitet ikke kun rammer offeret, men at det også er ødeleggende for barnet selv. Barn som begår kriminalitet må derfor beskyttes mot seg selv. Samtidig er det behov for å gripe inn hardere overfor barn under 15 år som ikke kan straffes. Disse medlemmer mener det er behov for å etablere et landsdekkende institusjonstilbud for barn som har begått alvorlige eller gjentatte lovbrudd. Formålet med tilbudet er å fjerne barnet fra et skadelig miljø, korrigere destruktiv atferd, og sikre psykisk helsehjelp, skolegang og mulighet til et liv uten kriminalitet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative statsbudsjett, hvor det er satt av 35 mill. kroner til oppstart av et slikt tilbud i 2024. Når tilbudet er etablert, vil helårseffekten være 200 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.20.3 POST 22 KJØP AV PRIVATE BARNEVERNSTJENESTER, KAN NYTTES UNDER POST 1

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, støtter at regjeringen vil øke antall spesialiserte fosterhjem, blant annet ved kjøp av fosterhjem fra ideelle aktører og ved flere statlige spesialiserte fosterhjem. Dette arbeidet er svært viktig for å ta vare på barna med de største behovene. Flertallet viser til at regjeringen varsler at de tar sikte på å legge fram en stortingsmelding i løpet av 2024 om mer forutsigbare rammer for forsterfamilier og barn som bor i fosterhjem. Flertallet ser fram til dette viktige arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative statsbudsjett, der posten reduseres med 10 mill. kroner, som tilsvarer den økningen regjeringen har lagt inn for å fase ut kommersielle aktører fra barnevernet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til innspill fra NHO Geno til komiteens åpne høring. Det er tydelig at regjeringen driver en ideologisk kampanje mot private leverandører av barneverntjenester. Regjeringens politikk innebærer også en reduksjon i tilgangen til spesialiserte fosterhjem. Dette er alternativet til institusjon for barna med de største utfordringene. Det er allerede stor mangel på spesialiserte fosterhjem, og regjeringens forslag vil føre til en ytterligere reduksjon i tilbudet.

Dette medlem mener at krisen i barnevernet må løses ved at kapasiteten økes og kvaliteten styrkes. Det er et stort behov for investeringer både i kvalitetsutvikling og etablering av tilstrekkelige kapasitet. Dette medlem mener derfor det er feilslått prioritering når midler som ellers kunne gått til å sikre barnevernet, går til avvikling av gode tilbud i regi av private aktører.

3.21 Kap. 3855 Statlig forvaltning av barnevernet

3.21.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.21.2 POST 2 BARNETRYGD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.21.3 POST 60 KOMMUNALE EGENANDELER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.22 Kap. 856 Barnevernets omsorgs- senter for enslige, mindreårige asylsøkere

3.22.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten, siden det forventes å ankomme færre asylsøkere i 2024. Dette medlem viser også til viktigheten av at kun de som reelt er enslige mindreårige asylsøkere, behandles som det, og at de som viser seg å være eldre, blir behandlet som vanlige voksne asylsøkere.

3.23 Kap. 3856 Barnevernets omsorgscenter for enslige, mind- reårige asylsøkere

3.23.1 POST 4 REFUSJON AV ODA-GODKJENTE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.23.2 POST 60 KOMMUNALE EGENANDELER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.24 Kap. 858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunk- sjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten

3.24.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative statsbudsjett med 6,9 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett.

3.24.2 POST 21 SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at det gjennom det siste året er kommet flere eksempler på praksis knyttet til utenlandsadopsjonsprosesser hvor det stilles spørsmål ved om det har vært tilstrekkelig kontroll fra myndighetenes side. Særlig er det bekymringsfullt at mye av ansvaret legges over på adopsjonsforeninger med begrenset mulig til å ettergå i hvilken grad samarbeidsland oppfyller sine forpliktelser etter eksempelvis Haagkonvensjonen. Disse medlemmer mener norske myndigheter må ta et større ansvar for å sikre at internasjonale adopsjoner foregår i tråd med det enkelte barns rettigheter. Som en del av det ansvaret bør tilsynskapiteten økes.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å sette av 4 mill. kroner til dette formålet.

3.25 Kap. 3858 Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i barne-, ungdoms- og familieetaten

3.25.1 POST 1 DIVERSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.26 Kap. 860 Forbrukerrådet

3.26.1 POST 50 BASISBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative statsbudsjett med 2,9 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Disse medlemmer viser videre til Høyres alternative budsjett der posten foreslås økt med 1 mill. kroner for å styrke Forbrukerrådets arbeidet med klagebehandling slik at Forbrukerrådet skal kunne ivareta sine forpliktelser som forbrukernes representanter i bransjeklagenemndene på en enda bedre måte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.26.2 POST 51 MARKEDSPORTALER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.27 Kap. 862 Stiftelsen Miljømerking i Norge

3.27.1 POST 70 DRIFTSTILSKUDD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sitt alternative statsbudsjett.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på posten. Dette medlem mener det er et mål å redusere offentlig byråkrati.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Dokument 3:5 (2021–2022) Riksrevisjonens undersøkelse av grønne offentlige anskaffelser, som viste at det store potensialet for grønn omstilling som ligger i offentlige anskaffelser, ikke blir utnyttet. Den raskeste grønne omstillingen for offentlig sektor er å gå fra ikke-miljømerkede innkjøp til miljømerkede innkjøp. Å bruke offisielle miljømerker i anbud er et enkelt valg. Slike verktøy gjør innkjøperne i stand til å stille ambisiøse klima- og miljøkrav, uten at de behøver å være ekspert-

er selv. På denne måten kan offentlige anskaffelser bli en motor for det grønne skiftet.

Dette medlem mener det også er nødvendig å sikre at regelverket tilpasses et mer sirkulært forbruk. Dette medlem vil derfor oppfordre regjeringen til å gjøre en helhetlig gjennomgang av forbrukerregelverket for å bidra til at forbrukerne lettere kan velge miljøvennlige og bærekraftige alternativer, og til å styrke arbeidet med miljømerking. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner til Stiftelsen Miljømerking og Norges arbeid med Svanemerket.

3.28 Kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak

3.28.1 POST 21 SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES, KAN NYTTES UNDER POST 50

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.28.2 POST 50 FORSKNING OG UNDERVISNING, KAN BENYTTES UNDER POST 21

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.28.3 POST 70 TILSKUDD, KAN NYTTES UNDER POST 21

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

3.28.4 POST 79 RAMMEPROGRAMMET TIL EU OM FORBRUKERPOLITIKK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.29 Kap. 868 Forbrukertilsynet

3.29.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative statsbudsjett med 2,6 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.30 Kap. 3868 Forbrukertilsynet

3.30.1 POST 2 TILSKUDD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.31 Kap. 2530 Foreldrepenger

3.31.1 POST 70 FORELDREPENGER VED FØDSEL, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at frem til 2022 hadde verken far eller medmor rett på foreldrepermisjon dersom mor ikke har vært yrkesaktiv minst seks av de ti siste månedene før permisjonsstart. I statsbudsjettet for 2022 ble det bevilget penger til at fedre får selvstendig uttaksrett til foreldrepermisjon på 8 uker, noe som etter planen skal utvides til 10 uker fra august 2024. Dette medlem mener det er en svært positiv utvikling, men merker seg likevel det at fortsatt er slik at uttaket av foreldrepenger for far avhenger av mors aktivitet utover de første 10 ukene. Med unntak av de åtte ukene som ble innført i august 2022 og de to ukene det er foreslått å utvide med fra august 2024, er det etter dagens regler aktivitetskrav til mor i hele perioden som fortsatt påvirker fars uttaksrett.

På denne bakgrunn foreslår dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at fars uttaksrett av foreldrepenger ikke påvirkes av aktivitetskrav til mor.»

3.31.2 POST 71 ENGANGSSTØNAD VED FØDSEL OG ADOPSJON, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.31.3 POST 72 FERIEPENGER AV FORELDREPENGER, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.31.4 POST 73 FORELDREPENGER VED ADOPSJON

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.32 Kap. 2531 Bidragsforskudd

3.32.1 POST 70 FORSKUDD TIL UT BETALING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.33 Kap. 5706 Bidragsforskudd

3.33.1 REFUSJON FRA BIDRAGSPLIKTIGE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.34 Kap. 880 Den norske kirke

3.34.1 POST 70 RAMMETILSKUDD TIL DEN NORSKE KIRKE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at medlemstallet i Den norske kirke er nedadgående. Samtidig er overføringene via statsbudsjettet økt betydelig over år. Dermed øker støtten per medlem hvert eneste år. Andre tros- og livssynssamfunn, som er i vekst, «har rett

til tilskudd som om lag svarer til det staten og kommunene bevilger til Den norske kirke målt pr. medlem». Konsekvensen er at jo mer kirkens medlemstall synker, desto mer øker statens samlede utgifter. Dette er ikke bærekraftig på sikt.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative statsbudsjett med 174,091 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til behandlingen av ny trossamfunnslov i Stortinget våren 2020, hvor Fremskrittspartiet fremmet forslag med sitt primære ønske om en alternativ modell for finansiering av trossamfunnene, hvor staten har et mindre ansvar for driften av trossamfunn. Primært bør kirken og trossamfunn finansiere seg selv. Dette medlem viser til at Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett har valgt å synliggjøre partiets primærpolitikk om en alternativ finansieringsmodell gjennom en reduksjon i driftsbevilgningene til Den norske kirke og til andre trossamfunn. Dette medlem viser også til kap. 881 post 70.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 192 mill. kroner, som er et 7,5 pst. kutt i den statlige bevilgningen til Den norske kirke.

3.34.2 POST 71 TILSKUDD TIL SJØMANSKIRKEN – NORSK KIRKE I UTLANDET

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.35 Kap. 881 Tilskudd til trossamfunn m.m.

3.35.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.35.2 POST 70 TILSKUDD TIL TROS- OG LIVSSYNSSAMFUNN, OVERSLAGSBEVLINGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at medlemstallet i Den norske kirke er nedadgående. Samtidig er overføringene via statsbudsjettet økt betydelig over år. Dermed øker støtten per medlem hvert eneste år. Andre tros- og livssynssamfunn, som er i vekst, «har rett til tilskudd som om lag svarer til det staten og kommunene bevilger til Den norske kirke målt pr. medlem». Konsekvensen er at jo mer kirkens medlemstall synker, desto mer øker statens samlede utgifter. Dette er ikke bærekraftig på sikt.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative statsbudsjett med 92,698 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt primære syn om en alternativ modell for finansiering av trossamfunnene, hvor staten har et mindre ansvar for driften av trossamfunn. Primært bør Den norske kirke og andre trossamfunn finansiere seg selv. Dette medlem foreslår derfor en reduksjon i driftsbevilgningene til Den norske kirke og til andre trossamfunn i sitt alternative statsbudsjett. Dette medlem viser også til kap. 880 post 70.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å redusere bevilgningen på denne posten med 38,3 mill. kroner, som er i tråd med likebehandlingsprinsippet for tros- og livssynsorganisasjoner og Den norske kirke, når det på kap. 880 post 70 gjøres et 7,5 pst. kutt i den statlige bevilgningen til Den norske kirke.

3.35.3 POST 77 NASJONALJUBILEET 2030

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.35.4 POST 78 YMSE FASTE TILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.36 Kap. 882 Kirkebygg og gravplasser

3.36.1 POST 60 RENTEKOMPENSASJON – KIRKEBYGG, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.36.2 POST 70 TILSKUDD TIL SENTRALE TILTAK FOR KIRKEBYGG OG GRAVPLASSER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.37 Kap. 883 Kirkebevaringsfondet

3.37.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til den prosessen som regjeringen har satt i gang for å opprette det historiske Kirkebevaringsfondet, et arbeid som er varslet i budsjettet for 2024. Flertallet viser til strategien regjeringen skal utarbeide for Kirkebevaringsfondet og at hovedelemente-

ne i tilskuddordningen blir lagt fram for Stortinget i sammenheng med revidert nasjonalbudsjett for 2024, og ber regjeringen prioritere arbeidet med strategien for å sikre rask fremdrift i 2024. Flertallet viser til at det er viktig for bevaringsarbeidet at det blir etablert en organisasjon for å administrere arbeidet med bevaring av kulturhistorisk verdifulle kirker. Når organisasjonen er etablert, bør forprosjekt for enkelttiltak settes i gang raskt. Flertallet tilrår derfor at deler av bevilgningene på kap. 883 postene 1 og 70 kan gå til forprosjekter, dersom det ellers ikke forsinker arbeidet med etablering av organisasjonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

3.37.2 POST 70 DRIFTSTILSKUDD BEVARINGSSTRATEGI

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til arbeidet med et program for å sikre og sette i stand de kulturhistorisk viktige kirkene basert på verdiene staten tar over etter delingen av Opplysningsvesenets fond. Dette medlem oppfordrer til at dette arbeidet gis prioritet.

3.38 Oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 2

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Til- legg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
Utgifter rammeområde 2 (i tusen kroner)							
800	Barne- og familiedepartementet						
	1 Driftsutgifter	167 418	167 418 (0)	162 618 (-4 800)	162 418 (-5 000)	167 418 (0)	167 418 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	10 882	10 882 (0)	10 882 (0)	10 882 (0)	10 882 (0)	12 882 (+2 000)
840	Tiltak mot vold og overgrep						
	21 Spesielle driftsutgifter	31 774	31 774 (0)	31 774 (0)	31 774 (0)	33 774 (+2 000)	31 774 (0)
	61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre	123 250	123 250 (0)	123 250 (0)	123 250 (0)	138 250 (+15 000)	123 250 (0)
	70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	144 720	144 720 (0)	144 720 (0)	184 720 (+40 000)	174 720 (+30 000)	144 720 (0)
	73 Tilskudd til senter for voldsutsatte barn	39 232	39 232 (0)	39 432 (+200)	66 232 (+27 000)	39 232 (0)	39 232 (0)
844	Kontantstøtte						
	70 Tilskudd	913 710	913 710 (0)	919 060 (+5 350)	913 710 (0)	913 710 (0)	0 (-913 710)
845	Barnetrygd						
	70 Tilskudd	23 819 000	25 731 000 (+1 912 000)	26 665 833 (+2 846 833)	23 819 000 (0)	25 731 000 (+1 912 000)	28 419 000 (+4 600 000)
846	Familie- og oppveksttiltak						
	21 Spesielle driftsutgifter	54 581	54 581 (0)	54 581 (0)	54 581 (0)	54 581 (0)	60 581 (+6 000)
	61 Tilskudd til inkludering av barn og unge	708 299	758 299 (+50 000)	723 299 (+15 000)	721 799 (+13 500)	808 299 (+100 000)	743 299 (+35 000)
	70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	201 318	201 318 (0)	203 318 (+2 000)	201 318 (0)	211 318 (+10 000)	201 318 (0)
	72 Søkbar ordning for foreldrestøttende tiltak	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	15 000 (+15 000)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Til- legg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
853	Barneverns- og helsenemndene						
	1 Driftsutgifter	256 524	256 524 (0)	256 524 (0)	256 524 (0)	256 524 (0)	271 524 (+15 000)
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet						
	61 Utvikling i kommunene	71 264	71 264 (0)	71 264 (0)	71 264 (0)	91 264 (+20 000)	71 264 (0)
855	Statlig forvaltning av barnevernet						
	1 Driftsutgifter	4 518 812	4 518 812 (0)	4 458 812 (-60 000)	4 558 812 (+40 000)	4 548 812 (+30 000)	4 518 812 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	28 248	28 248 (0)	63 248 (+35 000)	28 248 (0)	28 248 (0)	28 248 (0)
	22 Kjøp av private barnevernstjenester	3 576 857	3 576 857 (0)	3 566 857 (-10 000)	3 576 857 (0)	3 576 857 (0)	3 576 857 (0)
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere						
	1 Driftsutgifter	468 235	468 235 (0)	468 235 (0)	468 235 (0)	620 235 (+152 000)	468 235 (0)
858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten						
	1 Driftsutgifter	651 388	651 388 (0)	644 488 (-6 900)	631 388 (-20 000)	651 388 (0)	651 388 (0)
	21 Spesielle driftsutgifter	21 846	21 846 (0)	21 846 (0)	21 846 (0)	21 846 (0)	25 846 (+4 000)
860	Forbrukerrådet						
	50 Basisbevilgning	92 340	92 340 (0)	90 440 (-1 900)	92 340 (0)	92 340 (0)	92 340 (0)
862	Stiftelsen Miljømerking i Norge						
	70 Driftstilskudd	16 580	16 580 (0)	16 580 (0)	13 580 (-3 000)	16 580 (0)	17 580 (+1 000)
868	Forbrukertilsynet						
	1 Driftsutgifter	134 849	134 849 (0)	132 249 (-2 600)	134 849 (0)	134 849 (0)	134 849 (0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Til- legg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
880	Den norske kirke						
	70 Rammetilskudd til Den norske kirke	2 567 435	2 567 435 (0)	2 393 344 (-174 091)	2 310 691 (-256 744)	2 567 435 (0)	2 375 435 (-192 000)
881	Tilskudd til trossamfunn m.m.						
	70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn	1 101 231	1 101 231 (0)	1 008 533 (-92 698)	991 108 (-110 123)	1 101 231 (0)	1 062 981 (-38 250)
2530	Foreldrepenger						
	70 Foreldrepenger ved fødsel	24 250 000	24 250 000 (0)	24 250 000 (0)	24 250 000 (0)	24 482 000 (+232 000)	24 250 000 (0)
	71 Engangsstønad ved fødsel og adopsjon	715 000	715 000 (0)	715 000 (0)	715 000 (0)	357 000 (-358 000)	715 000 (0)
	Sum utgifter rammeområde 2	67 669 357	69 631 357 (+1 962 000)	70 220 751 (+2 551 394)	67 394 990 (-274 367)	69 814 357 (+2 145 000)	71 203 397 (+3 534 040)
			Inntekter rammeområde 2 (i tusen kroner)				
	Sum inntekter rammeområde 2	3 336 205	3 336 205 (0)	3 336 205 (0)	3 336 205 (0)	3 336 205 (0)	3 336 205 (0)
	Sum netto rammeområde 2	64 333 152	66 295 152 (+1 962 000)	66 884 546 (+2 551 394)	64 058 785 (-274 367)	66 478 152 (+2 145 000)	67 867 192 (+3 534 040)
	Avvik fra rammevedtak	-1 962 000	0	589 394	-2 236 367	183 000	1 572 040

4. Rammeområde 3 – Kultur og likestilling mv.

4.1 Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Kultur- og likestillingsdepartementet

4.1.1 SAMMENDRAG

Regjeringen vil styrke frivillig sektor og legge til rette for at alle kan delta og engasjere seg i organisasjonsliv og fritidsaktiviteter. Tilskuddsbevilgningen til merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner foreslås økt med 415 mill. kroner til totalt 2 440 mill. kroner i 2024, for å legge til rette for full kompensasjon til godkjente søkere. Strømstøtteordningen til frivillige organisasjoner foreslås videreført i 2024. For å stimulere til frivillig innsats i kommunene, foreslås tilskuddet til frivilligsentralene økt. Det legges også opp til full merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg ved at tilskuddsbevilgningen til denne ordningen foreslås økt med nærmere 90 mill. kroner.

For å bidra til bedre arbeidsvilkår for kunstnere foreslår regjeringen å øke bevilgningen til kunstnerstipendordninger og kompensasjons- og vederlagsordninger for rettighetshavere og kunstnere med vel 90 mill. kroner.

Regjeringen foreslår å øke bevilgningen til aktiviteter innenfor film og dataspill med i alt 40 mill. kroner, blant annet for å fremme mangfold- og talentutvikling over hele landet.

4.3 Oversikt over kapitler og poster – rammeområde 3

I

Oversikt over regjeringens forslag til bevilgninger under rammeområde 3 slik de framkommer i Prop. 1 S (2023–2024). 90-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

		Prop. 1 S (2023–2024)
Kap.	Post Formål	Gul bok
Utgifter		
<i>Kultur- og likestillingsdepartementet</i>		
300	Kultur- og likestillingsdepartementet	
	1 Driftsutgifter.....	196 369 000
	21 Spesielle driftsutgifter	1 210 000
	78 Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	12 730 000
	79 Til disposisjon	15 290 000
315	Frivillighetsformål	
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	10 850 000
	60 Tilskudd til frivilligsentraler	259 250 000
	70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	2 440 000 000
	71 Strømstøtteordning for frivillige organisasjoner, <i>kan overføres</i>	140 400 000
	73 Tilskudd til studieforbund m.m.	191 000 000
	75 Aktivitetsstøtta.....	5 378 000

Det foreslås også å bevilgningsøkninger til ulike tiltak for å styrke arbeidet med likestilling og diskriminering.

4.1.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

4.2 Hovedprioriteringer i budsjettforslaget for Klima- og miljødepartementet vedrørende programkategorien kulturminne og kulturmiljø

4.2.1 SAMMENDRAG

Bevilgningene her omfatter virksomheten til Riksantikvaren og Kulturminnefondet. Budsjettforslaget på området bygger opp under de nasjonale målene for kulturmiljøpolitikken og prioriteringene i Meld. St. 16 (2019–2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken – Engasjement, bærekraft og mangfold. Foreslått bevilgning til programkategorien er i 2024 på om lag 838,9 mill. kroner på utgiftssiden. Dette er en økning på 42,1 mill. kroner, eller 5,3 pst. sammenlignet med saldert budsjett 2023.

4.2.2 KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering.

			Prop. 1 S (2023–2024)
Kap.	Post	Formål	Gul bok
	78	Frivillighetstiltak.....	31 050 000
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg.....	389 800 000
	86	Idrettstiltak.....	43 000 000
320		Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.	
	1	Driftsutgifter.....	210 676 000
	51	Fond for lyd og bilde.....	52 240 000
	55	Norsk kulturfond.....	1 007 760 000
	71	Statsstipend.....	7 000 000
	72	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	301 170 000
	73	Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	180 530 000
	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.....	377 495 000
	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	298 755 000
322		Bygg og offentlige rom	
	1	Driftsutgifter.....	26 073 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	43 610 000
	50	Kunst i offentlige rom	12 500 000
	70	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	398 300 000
323		Musikk og scenekunst	
	1	Driftsutgifter.....	105 740 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 000 000
	22	Forsvarets musikk.....	56 230 000
	60	Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge.....	25 400 000
	70	Musikk- og scenekunstinstitusjoner.....	2 839 495 000
325		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter.....	72 057 000
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	31 500 000
	52	Norges forskningsråd.....	30 510 000
	71	Kultur som næring	21 000 000
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	13 530 000
	73	Bodø - Europeisk kulturhovedstad 2024	32 270 000
	75	EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	140 160 000
	78	Barne- og ungdomstiltak.....	33 940 000
	82	Nobels Fredssenter	37 500 000
	86	Talentutvikling.....	55 000 000
326		Språk- og bibliotekformål	
	1	Driftsutgifter.....	817 877 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	18 235 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	60 400 000
	73	Språktiltak.....	38 550 000
	74	Det Norske Samlaget	23 475 000
	75	Tilskudd til ordboksarbeid	14 650 000
	80	Bibliotek- og litteraturtiltak	102 350 000
327		Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.	
	1	Driftsutgifter.....	82 732 000
	21	Spesielle driftsutgifter	4 680 000
	70	Utenlandske krigsgraver i Norge.....	4 320 000
	71	Tilskudd til regionale pilegrimssentre	9 180 000
328		Museer m.m.	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	2 506 300 000
	78	Andre museums- og kulturverntiltak	92 305 000

		Prop. 1 S (2023–2024)
Kap.	Post Formål	Gul bok
329	Arkivformål	
	1 Driftsutgifter.....	452 315 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 270 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	19 500 000
	78 Arkivtiltak.....	10 210 000
334	Film- og dataspillformål	
	1 Driftsutgifter.....	135 897 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 420 000
	50 Filmfondet.....	655 000 000
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i>	42 000 000
	73 Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i>	145 000 000
	75 Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i>	21 330 000
	78 Film- og dataspilltiltak.....	39 265 000
335	Medieformål	
	1 Driftsutgifter.....	62 113 000
	21 Spesielle driftsutgifter.....	3 980 000
	70 Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting.....	150 000 000
	71 Mediestøtte.....	490 030 000
	73 Medietiltak.....	15 420 000
	74 Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i> ...	23 000 000
	79 Norsk rikskringkasting AS – NRK.....	7 216 454 000
337	Kompensasjons- og vederlagsordninger	
	70 Kompensasjon for kopiering til privat bruk.....	58 090 000
	71 Vederlagsordninger mv., <i>kan overføres</i>	299 850 000
339	Pengespill, lotterier og stiftelser	
	1 Driftsutgifter.....	101 568 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 695 000
350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda	
	1 Driftsutgifter.....	31 393 000
351	Likestilling	
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	37 440 000
	70 Tilskudd til likestilling.....	60 030 000
	72 Kjønn- og seksualitetsmangfold.....	38 155 000
	73 Likestillingsentre.....	23 470 000
353	Likestillings- og diskrimineringsombudet	
	50 Basisbevilgning.....	53 380 000
<i>Klima- og miljødepartementet</i>		
1429	Riksantikvaren	
	1 Driftsutgifter.....	161 243 000
	21 Spesielle driftsutgifter.....	31 777 000
	22 Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i>	32 185 000
	60 Kulturminnekompetanse i kommunene.....	9 406 000
	70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	41 522 000
	71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	151 889 000
	72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	62 298 000
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	57 850 000
	74 Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	75 120 000

		Prop. 1 S (2023–2024)
Kap.	Post Formål	Gul bok
	75 Tilskudd til fartøyvernssentrene, <i>kan overføres</i>	18 552 000
	77 Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	7 986 000
	79 Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	56 785 000
1432	Norsk kulturminnefond	
	50 Til disposisjon for kulturminnetiltak.....	132 298 000
Sum utgifter rammeområde 3		25 035 008 000

Inntekter

Inntekter under departementene

3300	Kultur- og likestillingsdepartementet	
	1 Ymse inntekter	100 000
3320	Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.	
	1 Ymse inntekter	4 881 000
3322	Bygg og offentlige rom	
	1 Ymse inntekter	155 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	35 853 000
3323	Musikk og scenekunst	
	1 Ymse inntekter	388 000
	2 Billett- og salgsinntekter m.m.	32 405 000
3325	Allmenne kulturformål	
	1 Ymse inntekter	2 444 000
3326	Språk- og bibliotekformål	
	1 Ymse inntekter	23 672 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	18 336 000
3327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.	
	1 Ymse inntekter	34 589 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	4 620 000
3329	Arkivformål	
	1 Ymse inntekter	2 444 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	5 747 000
3334	Film- og dataspillformål	
	1 Ymse inntekter	6 723 000
	2 Inntekter ved oppdrag.....	7 738 000
3335	Medieformål	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	4 101 000
3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser	
	2 Gebyr – lotterier	8 695 000
	4 Gebyr – stiftelser.....	220 000
	7 Inntekter ved oppdrag.....	7 870 000
3350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda	
	85 Tvangsmulkt	1 000 000
4429	Riksantikvaren	
	2 Refusjoner og diverse inntekter	1 404 000
	9 Internasjonale oppdrag	4 200 000
Sum inntekter rammeområde 3		207 585 000
Netto rammeområde 3		24 827 423 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2024 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 2
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 2
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 327 post 1	kap. 3327 post 1
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2
kap. 335 post 21	kap. 3335 post 2
kap. 339 post 1	kap. 3339 post 2 og 4
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2024 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
322	Bygg og offentlige rom	
	50 Kunst i offentlige rom	5,6 mill. kroner
	70 Nasjonale kulturbygg	448,4 mill. kroner
334	Film- og dataspillformål	
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	130,0 mill. kroner

IV

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget samtykker i at:

1. det ordinære offentlige driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner, skal fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.

2. fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Dansens hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera og Ballett, Det Norske Teatret, Musikkelskapet Harmonien, Nationalteatret og Oslo-Filharmonien.

V

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2024 skal avgiften per videogram for omsetning i næring være 3,50 kroner.

VI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2024 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2024 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1429	Riksantikvaren	
	70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	61 mill. kroner
	71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap	15 mill. kroner
	72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	10 mill. kroner
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	17 mill. kroner
	74 Tilskudd til fartøyvern	10 mill. kroner
	75 Tilskudd til fartøyvernsentrene	1 mill. kroner
	77 Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet	5 mill. kroner
	79 Tilskudd til verdensarven	20 mill. kroner

4.4 Stortingets vedtak om netto rammebeløp for rammeområde 3

Komiteen viser til Stortingets vedtak 4. desember 2023, der netto utgiftsramme for rammeområde 3 ble fastsatt til 24 869 923 000 kroner.

For nærmere omtale av de enkelte postene som behandles under rammeområde 3 vises det til Prop. 1 S (2023–2024) Kultur- og likestillingsdepartementet og Prop. 1 S (2023–2024) Klima- og miljødepartementet.

4.5 Komiteens hovedprioriteringer for rammeområde 3

4.5.1 HOVEDPRIORITERINGER FRA ARBEIDERPARTIET OG SENTERPARTIET

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet viser til at frivilligheten bidrar til å skape gode lokalsamfunn over hele landet. Frivillige organisasjoner bidrar til kompetanse, læring og inkludering, og til at folk i alle aldre kan møtes, engasjere seg og være en del av et fellesskap. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og støtter regjeringens mål om å sikre frivilligheten stor frihet og en

sentral plass i samfunnet, blant annet gjennom god finansiering. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av regjeringens satsing på full momskompensasjon for frivillige lag og organisasjoner. Slik gis det mulighet til at disse kan bruke sin tid til aktivitet, og inkludere flere. Idrettstilbud skal være tilgjengelig for alle, særlig for barn og unge. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen og støtter regjeringens prioritering av gratis og tilgjengelige utlånsordninger, som er et viktig bidrag for å redusere utstyrspresset. Strømprisene har økt kraftig det siste året. Disse medlemmer er opptatt av at økte strømkostnader ikke skal hindre barn og unge fra å kunne delta i en fritidsaktivitet og at regjeringens strømstøtteordning for frivilligheten er forsterket og forlenget inn i 2024.

Disse medlemmer vil sikre et åpent, inkluderende og mangfoldig kulturliv, og viser til Hurdalsplattformen som slår fast at regjeringen vil gjennomføre et nytt kulturløft der kulturens andel av statsbudsjettet skal økes til én prosent. Disse medlemmer er opptatte av å sikre at folk over hele landet skal ha tilgang på gode kunst- og kulturopplevelser og støtter regjeringens satsing på både kulturinstitusjonene og det frie feltet, blant annet gjennom økt satsing på institusjonene, lokale kulturtiltak, kunstnerstipender og etablering av en

ny tilskuddsordning for etablerte scenekunstgrupper. Disse medlemmer fremhever også at regjeringen skal etablere regionale kulturfond, som skal stimulere til økt kultur- og kulturaktivitet lokalt. Disse medlemmer viser videre til at departementet nå jobber med den konkrete innretningen. Disse medlemmer er opptatte av at folk skal kjenne seg igjen i historiene som blir fortalt og støtter regjeringens satsing på regional film.

Disse medlemmer vil ha en offensiv likestillingspolitikk som sørger for at alle blir inkludert i samfunnet, uavhengig av kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne og etnisitet. Disse medlemmer viser til Hurdalsplattformen som fremhever at regjeringen vil gjennomføre en storrengjøring i arbeidslivet for å sikre faste, hele stillinger. Kvinner og menn skal sikres samme muligheter og ingen skal bli utsatt for trakassering eller vold i arbeidslivet. Disse medlemmer viser til at regjeringens mål for likestillingspolitikken er økonomisk selvstendighet og et likestilt arbeidsliv, mindre kjønnsdelte utdanningsvalg, et samfunn uten vold, trakassering eller negativ sosial kontroll og bedre livskvalitet og styrkede rettigheter for lhbt+-personer, og større aksept for kjønns- og seksualitetsmangfold. Disse medlemmer viser til at regjeringen nylig har lagt frem en ny handlingsplan mot rasisme og diskriminering. Disse medlemmer mener alle skal få lov til å være den de er, uavhengig av kjønn, hvem de elsker, hvor de bor eller bakgrunn. Viktig arbeid for å bidra til bedre levekår og livskvalitet for personer som bryter med normer for seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og kjønnskarakteristikk i Norge er blant annet regjeringens handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold (2023–2026) og lovforbudet mot konverteringsterapi.

Disse medlemmer vil sikre sterke norske medier og legge til rette for at alle grupper i samfunnet har et godt medietilbud. Disse medlemmer vil fremheve den grunnleggende demokratiske verdien det er at leserne har tilgang til ulike synspunkter og meninger i avislandskapet. Mediestøtten er nødvendig for å sikre mediemangfold i avismarkedet. Disse medlemmer vil sikre NRKs rolle som en bred allmennkringkaster med sterk tilstedeværelse i hele landet, både for å legge til rette for at alle grupper i samfunnet får et godt medietilbud og for at NRK skal kunne opprettholde sin posisjon i en situasjon med sterk global konkurranse, økte krav til teknologisk kompetanse og beredskap. Disse medlemmer viser til at regjeringen i 2023 fikk vedtatt 4-årige styringssignaler for NRK og de direkte mediestøtteordningene. Gjennom dette gis det mer forutsigbare rammevilkår for mediene, som er viktig for å sikre et mangfold av medier i hele landet. Disse medlemmer viser til at regjeringen satses på kjøp av avisdistribusjon i deler av landet der det ikke eksisterer kommersielle avisbudnett og at det tas sikte på å utlyse nye an-

budskonkurranser i løpet av høsten 2023 slik at nye kontrakter kan tildeles ved årsskiftet 2023/2024 med driftsstart 1. juli 2024. Disse medlemmer viser til at FM fortsatt er en viktig plattform for lokalradioen og at regjeringen varsler at de tar sikte på direktetildeling av FM-konsesjoner til eksisterende radiokonsesjonærer for perioden 2027–2031, og at dette vil bli gjennomført i god tid før at dagens konsesjoner utløper 31. desember 2026.

4.5.2 HOVEDPRIORITERINGER FRA HØYRE

Kultur som nasjonal infrastruktur

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at kunst og kultur er en viktig del av vår nasjonale infrastruktur og beredskap. Kulturinstitusjonene forankrer oss i vår felles historie, de utfordrer oss, og de åpner opp for det ukjente. De er dermed en viktig brikke i den nasjonale demokratiske infrastrukturen. Disse medlemmers hovedmål i kulturpolitikken er sterke kulturinstitusjoner som er åpne og tilgjengelige for hele befolkningen. Disse medlemmer viser til at den spente og alvorlige politiske situasjonen i verden og i Europa understreker viktigheten av at vi som samfunn og nasjon tar vare på vår kultur og historie. Kultur gir fellesskap som binder oss sammen, og den skaper en felles historie og felles verdier.

Disse medlemmer viser til at svært mange høringsinnspill har avslørt usikkerhet om premisene for og bruken av tall knyttet til statsbudsjettet for 2024. Regjeringen hevder at budsjettet inneholder reell kompensasjon for forventet lønns- og prisvekst. Ingen regnestykker med utgangspunkt i budsjettets egne tall bekrefter dette. Tvert imot viser de samme tallene et real-kutt for mange budsjettposter på om lag 1 pst. i 2024. De samme tallene viser for mange en underkompensasjon i begge foregående år. Samtidig viser beregninger fra Creo at kulturens andel av statsbudsjettet er på sitt laveste på mange år.

Inkludering

Disse medlemmer mener at økonomisk situasjon, sosial bakgrunn, funksjonsevne eller bosted ikke skal være til hinder for deltagelse i verken kulturlivet, idretten eller frivilligheten.

Kultur, idrett og frivillighet utgjør til sammen Norges største folkebevegelse. De skaper lokalt engasjement, fellesskap, integrering, beredskap og kulturell og demokratisk bevissthet. Disse medlemmer ønsker å legge til rette for størst mulig frivillig engasjement i både idrett og kulturliv. Disse medlemmer vil ha bedre rammevilkår for den organiserte og den egenorganiserte idretten, særlig den som retter seg mot barn og unge.

Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke tilskuddet til barn og unge i fritidsaktiviteter og øke tilskuddet til LNU. Dessuten foreslår Høyre å bevilge midler til Kloden teater, Stolpejakten, DS Skibladner og gjenoppbygging av Spitfire PL258.

Privatfinansiering

Disse medlemmer mener at det offentlige og private sammen styrker tilbudet og rammevilkårene for kulturen, idretten og frivilligheten. Disse medlemmer viser til at Høyre i regjering, sammen med samarbeidspartiene, styrket insitamentene til å gi private bidrag gjennom gaveforsterkingsordningen og skattefradrag på gaver til frivilligheten. Begge deler har fungert godt for å få økte bidrag fra personer og næringsliv. Disse medlemmer viser til sitt alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å øke skattefradraget på gaver til frivilligheten for å styrke frivilligheten i hele landet.

Ytringsfrihet

Disse medlemmer viser til at Ytringsfrihetsskommisjonen nedsatt av regjeringen Solberg har levert sin utredning NOU 2022:9 – En åpen og opplyst offentlig samtale. I Norge hegner vi sterkt om ytringsfriheten. Den er avgjørende for vår demokratiske beredskap. Disse medlemmer merker seg at kommisjonen ser tendenser til at det er for lite uenighet i deler av kunstfeltet, og at ytringsrommet kan være for trangt. Fritt Ords undersøkelse «Kunstnere vurderer ytringsfrihet» fra 2020 peker på at 34 pst. av kunstnerne er redde for å ytre seg kritisk i debatter på grunn av mulige konsekvenser for tildelinger av støtte, noe disse medlemmer ser på som svært uheldig.

Disse medlemmer viser videre til at nær halvparten av unge ikke sier meningen sin i frykt for reaksjoner. Dessuten viser den nye Ung-rapporten fra Opinion at ytringsfrihet er den viktigste politiske saken for unge menn mellom 15–29 år. Disse medlemmer viser til Høyres alternative statsbudsjett, der det foreslås en egen ny satsing på ytringsfrihet.

Mindre kulturbyråkrati

Disse medlemmer har som mål å redusere byråkrati og sløsing med ressurser. Disse medlemmer ønsker ubyråkratiske støtteordninger og et enklere regelverk, og vil effektivisere og forenkle kulturbyråkratiet slik at mer penger og ressurser kan gå til kultur, idrett og frivillighet.

4.5.3 HOVEDPRIORITERINGER FRA FREMSKRITTPARTIET

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative statsbudsjett, hvor det under rammeområde 3 foreslås en netto

reduksjon på 5 742 834 000 kroner sammenlignet med regjeringens forslag. Når det gjelder de foreslåtte bevilgningene under de ulike postene, viser dette medlem til tabell med oversikt over fraksjonens forslag til bevilgninger under rammeområde 3, inntatt under punkt 4.37 i innstillingen.

Kultur som næring, ikke sløseri

Dette medlem mener vi bør se på kultursektoren som en næring som omsetter for milliarder av kroner. Den skaper arbeidsplasser, vekst og aktivitet over hele landet. Kultursektoren omfatter tusenvis av bedrifter og selvstendig næringsdrivende. Den skaper også store ringvirkninger for blant annet reiselivet. Dette medlem vil at denne effekten skal utnyttes bedre, blant annet ved å styrke incentivordningen for å få utenlandske filmproduksjoner til Norge.

Kultursektoren forbindes gjerne med offentlig pengebruk og sløseri. Dette medlem er motstander av at skatter og avgifter brukes for å finansiere kultur for eliten. Kulturen må bli mer publikumsrettet og være fri og uavhengig av politisk styring. Det er ikke offentlig finansiering som skal være målet med kulturaktiviteter, men at kulturlivet i størst mulig grad kan leve av å engasjere publikummet sitt. Det er folk flest, og ikke politikere, som skal velge hva de skal se på og lytte til.

Derfor vil dette medlem gjennomføre store kutt i overføring til kultur som hovedsakelig er finansiert av det offentlige, slik som støtte gjennom Norsk kulturfond og store, tungdrevne institusjoner som Den norske Opera og Ballett.

Dette medlem mener at det er viktig at mediene og offentligheten respekterer og dyrker ytringsfriheten. Den er en grunnleggende verdi og helt fundamental for vårt demokrati.

Et løft for frivilligheten

Frivillighet er en viktig drivkraft i vårt samfunn. Kulturaktiviteter spesielt rettet mot barn, unge, frivillige lag og organisasjoner som for eksempel idrett og musikk, er viktige bærebjelker i norsk kulturliv. De er breddeaktiviteter.

Mange vet ikke at regjeringen har halvert skattefradraget for gaver til frivillige organisasjoner, som vil kunne føre til et inntektstap på 400 mill. kroner årlig. I tillegg ble gaveforsterkningsordningen kuttet. MVA-kompensasjonen er enda ikke regelstyrt. Alt i alt ønsker den rødgrønne regjeringen at frivilligheten skal bli enda mer avhengig av det offentlige.

Gode rammevilkår for frivillige lag- og organisasjoner over hele landet er en viktig politisk målsetting for å støtte opp om dugnadsånden og engasjementet i det norske folk. Dette medlem ønsker derfor at moms-kompensasjonen skal bli regelstyrt.

Dette medlem mener det er et nasjonalt viktig ansvar å ta vare på vår historie og kulturarv, og sikre den for kommende generasjoner. Derfor er det viktig å bevare skuter og skip, som utgjør vår stolte maritime arv, med godt fartøyvern.

Kutt i bevilgninger til NRK

En fri og uavhengig presse er en forutsetning for demokratiet, ytringsfriheten og rettsstaten. Pressen må være fri fra økonomiske bidrag fra staten, derfor foreslår Fremskrittspartiet i sitt alternative statsbudsjett kutt i pressestøtten til aviser. Dette medlem mener at NRK og de såkalt meningsbærende avisene ikke bør finansieres av skattebetalerne. De bør forholde seg til den samme konkurransesituasjonen som andre mediehus. NRK koster neste år skattebetalerne 7 200 mill. kroner. Det er mer enn inntektene til de 10 største avisene i landet, mer enn staten bruker på å drive hele kriminalomsorgen eller mer enn hva det koster å drive hele Sandnes kommune gjennom et helt år. Dette medlem mener staten skal selge NRK, men likevel ivareta samfunnsfunksjoner som nyhetsformidling og beredskap. Dette medlem mener det vil være mulig å selge NRK i løpet av 2024. Derfor foreslår dette medlem å spare skattebetalerne for 3 mrd. kroner neste år. Salg av bygningsmasse og eiendommer kan i tillegg innbringe store beløp.

4.5.4 HOVEDPRIORITERINGER FRA SOCIALISTISK VENSTREPARTI

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at kultur og frivillighet er limet i samfunnet, og at det er et mål å øke deltagelse og sikre trygge rammer. Derfor foreslår partiet en rekke nyskpende og nye tiltak i alternativt statsbudsjett for 2024, i tillegg til å videreføre kulturpolitikk som vi vet virker. Sosialistisk Venstreparti mener det er viktig å styrke ordninger som sikrer armlengdes avstand, og at tiltak som momskompensasjonsordningen og andre generelle ordninger sikrer en god kulturpolitikk i hele landet.

Kultur i hele landet

Et rikt og mangfoldig kulturliv der alle har mulighet til å delta, krever at vi støtter dem som lager og formidler kunst og kultur, og gjør kunst og kultur mer tilgjengelig der folk bor. Derfor foreslår Sosialistisk Venstreparti i sitt alternative statsbudsjett en rekke tiltak for å sikre økt mulighet for å produsere kunst og kultur, og tiltak for å sørge for å gjøre kunst og kultur tilgjengelig hele landet.

Norsk kulturfond har vært en suksesshistorie for kulturlivet, og har sikret midler til skapende og utøvende kunstnere basert på kunstnerisk kvalitet. Armlengdes avstand i kulturfeltet er avgjørende. Derfor prioriterer Sosialistisk Venstreparti å styrke Kulturfondet. Regi-

onale kulturfond kan på samme vis tilby en satsing lokalt, og en innføring av slike har vært varslet lenge, og Sosialistisk Venstreparti foreslår derfor i sitt alternative statsbudsjett at det for 2024 settes av midler til en innføring.

SKUDA og Musikeralliansen er viktige tilskudd for å sikre utøvende kunstnere en bedre tilknytning til arbeidsmarkedet. SKUDA har gjennom flere år vist hvordan dette kan gjøres på en svært god måte, og det er nå på tide å opprette en tilsvarende satsing for utøvende musikere. Musikeralliansen har fått midler til å utrede en ordning, og gjennom forhandlingene mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti fikk de høsten 2023 midler til å etablere et tilbud. Det er derfor svært uheldig at regjeringen har valgt å foreslå et statsbudsjett der Musikeralliansen ikke videreføres.

Frivilligheten og idretten er blant fellesskapets grunnsteiner. Sosialistisk Venstreparti venter utålmodig på at full, regelstyrt momskompensasjon for både frivilligheten og idretten innføres. Det vil sikre forutsigbarhet og gode rammevilkår. Sosialistisk Venstreparti foreslår også flere grep for å sikre tilgang til kulturrom og under rammeområde 2 en større satsing på inkludering i idrett og fritidstilbud.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Kulturrom – økt tilskudd til lokaler for kultur i hele landet	40
Skuespiller- og dansealliansen	5
Musikeralliansen	10
Opprette regionale kulturfond	10
Styrke Norsk kulturfond	30

Språk, litteratur og lesing

Skal Norge fortsette å være en lesende befolkning, er det viktig å sørge for å styrke og utvide politikken for innkjøp og distribusjon av litteratur. Norge har en god innkjøpsordning for skjønnlitterære bøker, mens innkjøp av sakprosa og tegneserier ikke er tilstrekkelig prioritert. Innkjøpsordningen er også en god arena for å sikre litteratur ved landets skolebibliotek. Litteraturhusene er viktige for å spre engasjement og interesse for litteraturen, og trenger et løft. Disse er derfor prioritert.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Styrking av skolebibliotekene, gjennom innkjøpsordningen	25
Innkjøpsordningen sakprosa	15
Innkjøpsordningen tegneserier	2

Satsing	Mill. kroner
Litteraturhusene	6
Utskriftstjenesten til punktskrift	0,4
Noregs Mållag	1

Medier og film

En sterk og uavhengig presse er viktigere enn på lenge. Pressestøtten trenger et nødvendig løft, og momsfrikaget på elektroniske nyhetsmedier bør videreføres.

Både den nasjonale og den regionale filmpolitikken trenger tydelige løft, og derfor foreslås det å øke tilskuddet til filmfondet og de regionale filmfondene.

De t t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Økt mediestøtte	60
Tilskudd til lokalradioene	7
Nynorsk avissenter Førde	0,3
Pressestøtte samiske aviser	6
Pressestøtte Svalbardposten	2
Filmfondet	10
Regionale filmfond	15
Internasjonalt samisk Filminstitutt (ISFI)	8

Musikk, scenekunst, museer og visuell kunst

Norge har en rik og mangfoldig musikk- og scene-kunst. Sosialistisk Venstreparti mener at dette er tiltak som først og fremst bør støttes gjennom ordninger der armlengdes avstand er ivaretatt. Den største økningen for dette feltet er derfor gjennom Kulturfondet. Likevel er det enkelte tiltak og prosjekter som er nevnt spesifikt med en økning for 2024.

De t t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Insentivordning ny norsk dramatik	2,5
Søkbar pott til de store orkestrene for å benytte ny norsk musikk	1
Arktisk Filharmon	12
Norsk Blåseensemble	3
Studio Actoris	2
Prosjektering Verftets utviding med Dikkedokken	10
Lynghesenteret – naturrom Lygre	3
Levvel Kunstnartun	1
Verdensbro	1
Rosendal teater	2,1
Tigerstadsteateret Oslo	4
Vega scene	2,5

Satsing	Mill. kroner
Landsdelsmusikerordning et regionale jazzensembler	3
Tegspråkteatret Manu	2
Samovarteatret	1,5
Musikkteatret Elden	1
FolkOrg	0,5
Sjiraffen	2
Kloden	3
Regionale prosjektmidler for visuell kunst	10
KODE	10
Buskerudmuseum, øremerket Krøderbanen	5
Midt-Troms museum	2
Anders Svor-museet i Hornindal	2,5
RAM galleri	0,8
Nordenfjeldske kunstindustrimuseum	2
Valdresmusea	1
Stiftelsen Jan Baalsrud	2
Romsdalsmuseet	0,5
Norsk Skogfinsk Museum	2

Likestilling, deltagelse og mangfold

Likestillingskampen er langt fra i mål, og tempoet er altfor lavt. Det er avgjørende at det satses videre på tiltak for heltid, likelønn og likestilling i arbeidslivet og i kulturlivet. De t t e m e d l e m viser til at erfaringer så langt viser at likelønnsutfordringene kun kan løses i samarbeid mellom myndighetene og partene i arbeidslivet. Partene må finne og bli enige om løsninger.

Diskriminering og rasisme er fortsatt en stor utfordring i samfunnet, og det må fortsatt sikres midler og tiltak for å sikre et tryggere og mer inkluderende samfunn.

Summen av satsinger for et mer inkludert og likestilt samfunn er å finne i en rekke av rammeområdene, der blant annet justis- og arbeids- og sosialfeltet er viktige områder. Her vises satsingene som ligger under rammeområde 3.

De t t e m e d l e m viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Safemuse – residenser for forfulgte og truede kunstnere	10
Tilskuddsorning mot rasisme, diskriminering og hatefulle ytringer	10
Likestillings- og mangfoldspott for kulturlivet, administrert av Balansekunst	3
Styrke bemanningen i Diskrimineringsnemda	5
Styrke Likestillingssettene regionalt	5
Økt støtte til kvinneorganisasjonene	5

Satsing	Mill. kroner
Kvinnelobbyen	1
LHBTI-tiltak og organisasjoner	5
Frivillighetstiltak, tiltak i handlingsplan for deltagelse	10

Kulturminner

Kulturminner har en stor betydning for våre historie og forståelse av oss selv. Å ta vare på kulturminnene er viktig for oss som samfunn.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2024, der følgende økning foreslås:

Satsing	Mill. kroner
Norsk kulturminnefond	7
Skoleskipet Sørlandet	5
Museet på Røros, vedlikehold	1

4.5.5 HOVEDPRIORITERINGER FRA VENSTRE

En styrket kunstnerøkonomi

Komiteens medlem fra Venstre viser til at all kultur er yringer. Et åpent og liberalt samfunn legger til rette for alle yringsformer. Dette medlem vil ha sterke kulturinstitusjoner og et fritt kulturfelt som blomstrer. Det vil gi oss et mangfoldig kulturtilbud med mange forskjellige yringer. Dette medlem mener at i dyrtiden er det ikke kultur det lønner seg å kutte i. Kultur er limet som holder oss sammen og som danner grunnlaget for et demokratisk og liberalt samfunn. I dyrtid og krisetid må vi hegne om kulturen og kunstnerne.

Dette medlem viser til at regjeringen gjentatte ganger har forfektet at det er viktig at kunstnere i større grad anerkjennes som arbeidstakere på linje med andre arbeidsfolk. Men ikke alle kunstnere kan, og mange ønsker heller ikke å være arbeidstakere. Kulturfeltet er preget av mange enkeltstående, frilansere og selvstendig næringsdrivende. Dette medlem mener at det er viktig for utviklingen av næringen at flere får muligheter til å skaffe seg stabil inntekt, for å sikre forutsigbarhet og sørge for at flere orker å stå lengre i kulturyrker.

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å styrke bevilgningene til skuespiller- og dansealliansen (SKUDA), som sikrer dansere og skuespillere rettigheter og inntekter mellom eksterne tilsettingsforhold og oppdrag. Dette medlem foreslår også å bevilge midler til en Musikerallianse, etter modell fra SKUDA. Det bør i den forbindelse vurderes om også låtskrivere og komponister skal inkluderes i en slik allianse.

Bak etablering av slike allianser ligger en grunnleggende forståelse av at arbeidsmarkedet for dansere,

skuespillere og musikere ikke fungerer på samme måte som for de fleste andre yrkesgrupper. Arbeidshverdagen kan være uforutsigbar og gi vekslende inntekter. Mange jobber i perioder svært mye og med flere prosjekter parallelt, mens de i andre perioder tar ekstra «brødjober» for å få økonomien til å gå rundt.

Mange kunstnere lever i all hovedsak gjennom enkeltpersonforetak, og fakturerer for jobbene de utfører. Dette innebærer at de ikke får opptjent trygderettigheter. Selvstendig næringsdrivende kunstnere har anledning til å kjøpe tilleggsforsikring gjennom Nav, men ikke alle finner økonomisk rom til å skaffe seg denne tilleggsforsikringen, og ordningen fungerer heller ikke optimalt for de med kombinasjonsinntekter.

Alliansene styrker kunstneres stilling på arbeidsmarkedet. Både i Norge og i Sverige har alliansene vist seg å være svært viktige under pandemien, også i åpningsfasen. Alliansene har bidratt til å forhindre kompetanseflukt fra scenekunstheltet og sikret kulturlivet og kulturinstitusjoner fortsatt tilgang til kunstnere som leverer på høyeste nivå. I tillegg har ordningene minsket behovet for generelle arbeidsmarkeds- og sosiale tiltak.

Utvikling av kulturell og kreativ næring

Dette medlem viser til at kultursektoren har et stort potensial for utvikling. Også i dyrtid er det viktig å satse på utvikling av kulturell og kreativ næring, og å styrke eksporten av norsk kultur for å nå nye markeder. Det vil gi oss et nyskapende og bærekraftig kulturliv, og gi norske kulturaktører muligheten til å både gi og hente internasjonale impulser.

Mulighetene for vekst og verdiskaping er stor, men Norge ligger i dag bak andre sammenlignbare land, slik som Sverige. Norge bør ha som ambisjon å ta en større del av det globale markedet for kreativ næring. For å få til dette, må vi styrke vår innsats og sikre bedre tilrettelegging for vekst i denne næringen.

Dette medlem savner en mer ambisjos satsingsvilje i regjeringens forslag til kulturbudsjett. Det er nødvendig å styrke organisasjoner som arbeider operativt gjennom prosjekter som er tilpasset de forskjellige bransjene sine behov for å legge til rette for internasjonal aktivitet og gjennombrudd. Eksempelvis har organisasjonene tilknyttet nettverket Norwegian Arts Abroad (NAA) en struktur som gjør dem til et effektivt virkemiddel for å tilrettelegge for og realisere internasjonale satsinger.

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å styrke en rekke ordninger som legger til rette for profilering av Norge i utlandet. For å markere at det trengs en egen satsing på internasjonalisering og eksport, foreslås det opprettet en egen post hvor de reelle tilskuddsmottakerne er flyttet over.

Dette medlem viser til at filminsentivordningen skal bidra til å øke antallet store internasjonale film- og

serieproduksjoner i Norge, for å fremme norsk kultur, historie og natur. Ordningen skal også bidra til økt erfaring og kunnskap i den norske filmbransjen, stimulere til vekst, en bærekraftig filmnæring og økt internasjonalt samarbeid.

De tte medlem viser til at en evaluering av insentivordningen for film, utført av Oslo Economics i 2021, har undersøkt i hvilken grad ordningen har resultert i en økning i antall store internasjonale filmer og serier produsert i Norge, i hvilken grad ordningen bidrar til å styrke norsk filmnæring, og i hvilken grad ordningen bidrar til økonomisk aktivitet og økonomiske gevinster for Norge.

De tte medlem viser til at det i rapporten konkluderes med at insentivordningen har fungert etter sin hensikt på mange områder. Den har bidratt til å tiltrekke flere store internasjonale produksjoner til Norge, til å styrke næringen, og til å øke erfaring og kompetanse i norsk filmbransje. Ordningen har videre stimulert til økt økonomisk aktivitet, både i filmbransjen og i regionene hvor produksjonen foregår, og det virker som om store deler av landet drar nytte av produksjonene.

Videre sies det i rapporten at dersom insentivordningen for film styrkes ved å utvide rammen og gjøre den mer forutsigbar, er det grunn til å tro at antallet større internasjonale produksjoner i Norge vil øke. Hvis det er ønskelig å øke rammen, bør det gjøres stegvis for å sikre at kapasiteten i bransjen kan tilpasse seg den økte etterspørselen. Det er derimot ingenting som tyder på at bransjen ikke vil klare å ruste opp for et økt aktivitetsnivå på sikt. En stegvis økning i ramme vil også sørge for en bedre kontroll over ordningen.

De tte medlem viser videre til at det i en evaluering av filminsentivordningen, utført av Olsberg SPI i 2023, også anbefales en stegvis budsjettopptrapping over flere år, med mål om å på sikt fjerne søknadsfristene og gjøre ordningen regelstyrt. De tte medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å øke bevilgningene til filminsentivordningen betraktelig, som et første skritt mot å gjøre ordningen regelstyrt.

De tte medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett også foreslår å styrke Norsk publikumsutvikling. Dette er et eksempel på et viktig tiltak som kan være med å gi kreativ næring et nødvendig løft, gjennom å øke kunnskapen om publikum i kulturlivet og for å nå ulike publikumsgrupper, med mål om å øke egeninntjeningen. Norsk publikumsutvikling har i løpet av de siste årene utviklet NPU Monitor, et nasjonalt analyseverktøy som vil bidra til å styrke kulturinstitusjoner økonomisk i gjenoppbyggingen etter pandemien, og i den omstillingen de står foran, som følge av dyrtid og krisetid.

Likestilling, språk og tilgjengelighet

De tte medlem mener at alle mennesker har rett til å velge hvordan de vil leve livet sitt. Venstre vil ha et samfunn som sikrer at alle mennesker opplever trygghet, like muligheter og frihet til å bestemme over eget liv og egen kropp, uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, alder, etnisitet, religion og kjønnsidentitet. De tte medlem ønsker å understreke at det målrettede angrepet mot skeive i Oslo 25. juni 2022 viser at et slikt samfunn ikke er noe vi kan ta for gitt, men er noe vi må fortsette å kjempe for hver eneste dag.

De tte medlem viser til at samfunnet er preget av sterke normer og strukturer som fører til skjevfordeling av makt og ulike forutsetninger. De tte medlem viser til at det kreves en kontinuerlig innsats for å hindre diskriminering og seksuell trakassering. De tte medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å øke bevilgningene til Sekretariatet for diskrimineringsnemnda, med mål om å redusere saksbehandlingstiden.

De tte medlem viser til at Venstre og regjeringen Solberg under forrige regjeringperiode la fram forslag til ny språklov. Formålet med språkloven er å gi norsk språk lovfestet status og sterkere vern. Loven definerer også status for samiske språk, nasjonale minoritetsspråk og norsk tegnspråk. Språkloven trådte i kraft 1. januar 2022.

Dette medlem mener at det uheldig at den delen av kulturbudsjettet som går til nynorsk har gått ned over tid. For å styrke nynorsk som det minst brukte norske skriftspråket, er det nødvendig med et nynorsk-løft. Det er særlig behov for å styrke kulturtilbudet til barn og unge, gjennom produksjon av nynorsk litteratur og målrettede tiltak for å gjøre nynorsk mer synlig og tilgjengelig i områder der nynorskbruken er svekket. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett og foreslår å styrke en rekke nynorske språk- og kulturinstitusjoner.

De tte medlem viser til at Venstre og regjeringen Solberg sørget for å gi norsk tegnspråk status som det nasjonale tegnspråket i språkloven. Med dette ønsket regjeringen Solberg å verne og fremme norsk tegnspråk som kulturbærer og som del av det språklige mangfoldet.

Dette medlem viser i den forbindelse til Prop. 108 L (2019–2020), hvor det står at det er:

«viktig å syte for at teiknspråklege får møte og bruke språket sitt på så mange arenaer som råd. Særleg viktig er det å skape teiknspråklege arenaer der det ikkje blir bruka teiknspråktolk, men der all kommunikasjon skjer på teiknspråk. Dette vil føre til at norsk teiknspråk verkeleg blir fremja, og bidra til å inkludere teiknspråklege på deira egne premissar. Ei utfordring i denne samanhengen er at teiknspråklege bur spreidd ut over heile landet. Det må derfor vere et mål at det skal finnast sterke teiknspråkarenaer i alle regionane i landet.»

Dette medlem ønsker å understreke at hørselstekniske hjelpemidler alene ikke er nok for døve og hørselshemmede. Får barn tilgang til tegnspråk, kan det motvirke negative konsekvenser for både kognitiv utvikling og utvikling av sosial kompetanse. Dette medlem viser til at Venstres alternative statsbudsjett har flere tiltak for å styrke posisjonen til norsk tegnspråk, samt å gjøre kultur mer tilgjengelig for døve og hørselshemmede.

Dette medlem viser til at det språklige, kulturelle og samfunnsmessige mangfoldet er en berikelse for landet. Dette medlem mener at det er viktig å bevare og videreutvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv som en del av Norges felles kulturarv.

Dette medlem viser til Sannhets- og forsoningskommisjonen, som redegjør for hvordan fornorskningen har bidratt til at nasjonale minoriteter og urfolk har fått reduserte muligheter til å utvikle sitt kulturliv og sine kunst- og kulturuttrykk. Kvenske og samiske kulturuttrykk ble frem til 1970-tallet usynliggjort i kulturofentligheten. Deres kultur ble ikke inkludert i Norges kulturfellesskap, men skrevet ut som det fremmede, «de andre». Denne prosessen førte til at minoritetenes kulturuttrykk ble marginalisert og mye av gruppenes egenart ble svekket og i noen tilfeller tapt.

Dette medlem viser til at kunst- og kulturuttrykk bidrar til at mennesker får bekreftelse på det egenerfarne, og skaper rom for transformasjon og bearbeiding av egne erfaringer, følelser, lengsler og behov, som kan være viktig i forsoningsprosesser. Dette medlem viser videre til at fravær av urfolks og nasjonale minoriteters kunst- og kulturuttrykk har medført at de ikke har hatt samme mulighet til å få livserfaringer, som sorg, smerte og tapsopplevelser, bekreftet, språkliggjort og bearbeidet.

Dette medlem viser til at Sannhets- og forsoningskommisjonens materiale viser at samiske filmer og serier har en stor betydning for styrking av samisk identitet. På den ene siden har filmproduksjoner skapt persongalleri med erfaringshorisonter som mange med samisk bakgrunn kan identifisere seg med. På den andre siden har de gitt innblikk i den samiske kulturen til andre og økt kunnskap om samiske forhold hos majoritetsbefolkningen. Samiske filmskapere har i sine produksjoner behandlet konflikter mellom den samiske befolkningen og storsamfunnet, og rettet søkelyset mot diskriminering og fordommer mot samer.

Dette medlem viser videre til at den internasjonale tendensen til økt mangfold i filmer har gjort samiske historier attraktive for filmproduksjoner både i Norden og internasjonalt. Sammenlignet med antall spillefilmer og serier som har blitt produsert siden 1970-tallet, har de siste årene vist en positiv utvikling.

Dette medlem viser til at Internasjonalt samisk filminstitutt (ISFI) ble etablert i 2007 og er lokalisert i

Kautokeino. I 2014 ble instituttet anerkjent som et internasjonalt samisk filminstitutt. Siden etableringen har instituttet jobbet målrettet for å støtte samiske filmskapere til utvikling og produksjon av film og TV-drama. Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å øke bevilgningene til Internasjonalt samisk filminstitutt (ISFI).

Dette medlem viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å øke bevilgningene til kunstnerkollektivet Dáiddadállu. Dáiddadállu er et unikt samisk kunstnerkollektiv som ble etablert i Guovdageaidnu/Kautokeino, Sápmi i 2014. Kunstnerne på Dáiddadállu innehar spisskompetanse på hvert sitt felt og representerer til sammen fag som visuell samtidskunst, foto, film, TV-produksjon, grafisk design, forfatterskap, musikk, koreografi, interiørdesign, skuespill, joik og musikk. Alle Dáiddadállu-medlemmene har tilknytning til Guovdageaidnu/Kautokeino, men reiser og jobber med prosjekter i hele verden.

4.6 Kap. 300 Kultur- og likestillingsdepartementet

4.6.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative statsbudsjett med 3,8 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.6.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative statsbudsjetter.

4.6.3 POST 78 TILSKUDD TIL PRISER OG KONKURRANSER M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 4 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative statsbudsjetter.

4.6.4 POST 79 TIL DISPOSISJON

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Jan Baalsrud-stiftelsen. Flertallet foreslår derfor at kap. 300 post 79 økes med 1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative statsbudsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre er positivt innstilt til samlokaliseringen av Rogaland Teater og Museum Stavanger (MUST), også omtalt som «Akropolisvisjonen», nå «Kulturhøyden Stavanger», som omtalt i Stavanger kommunes kommunedelplan for kunst og kultur 2018–2025 og i komiteens innstilling til ny museumsmelding Meld. St. 23 (2020–2021). Nye teater- og museumsbygg gir publikum scenekunst, kultur og kunnskap som innbyr til opplevelser, innsikt og refleksjon. Samspill mellom vern, gjenbruk og nybygg ivaretar området kulturhistoriske identitet, og skaper attraktive uteområder mellom kulturinstitusjonene. Stavanger kommune har en pådriverrolle i utredningen av Akropolisvisjonen for å få til nyskapende samarbeid mellom museum og teater i eksisterende område. Disse medlemmer viser til at både Rogaland Teater og Museum Stavanger har prekære behov for sin bygningsmasse. Dagens bygninger har store begrensninger og gir utfordringer for dagens drift særlig når det gjelder den kunstneriske og kulturelle produksjonen, publikumsfasiliteter, arbeidsforhold, store vedlikeholdsetterslep og tilfredsstillende av dagens krav til miljø, klima og sikkerhet. Visjonen skal realiseres i tett samarbeid med MUST og Rogaland Teater.

Disse medlemmer ser behovet som Rogaland Teater og Stavanger museum har for å få endelig klarlagt muligheten for å bevare, utvikle og bygge ut de viktige kulturhistoriske bygningene på nåværende tomter og nærliggende tomter. Både Rogaland Teater og Museum Stavanger har søkt om prosjektstøtte til å holde fremdrift i prosjektet. Regjeringen sitt forslag dekker ikke dette behovet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er tilfredse med at Høyre og Venstre også er positive til det som også omtales som «Akropolisvisjonen», og som nå har fått prosjektnavnet «Kulturhøyden Stavanger» og omhandler fornying av Rogaland Teater og Stavanger museum på Kannikhøyden i Stavanger. Flertallet viser til at regjeringen i statsbudsjett 2024 har satt av 2 mill. kroner til Stavanger kommune, øremerket arbeidet med prosjekteringen av Kulturhøyden Stavanger under kap. 300 post 79.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Venstre i sitt alternative statsbudsjett foreslår å bevilge 1 mill. kroner for å ivareta behovet for fremdrift i prosjektet.

4.7 Kap. 3300 Kultur- og likestillingsdepartementet

4.7.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.8 Kap. 315 Frivillighetsformål

4.8.1 POST 21 FORSKNING, UTREDNING OG SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.8.2 POST 60 TILSKUDD TIL FRIVILLIGSENTRALER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.8.3 POST 70 MERVERDIAVGIFTSKOMPENSASJON TIL FRIVILLIGE ORGANISASJONER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at flere organisasjoner nå tar kontakt etter at de har fått avslag på klagebehandling etter at de ikke lenger har blitt innvilget merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner, i motsetning til tidligere års søknader. Flere sosiale aktører har mottatt denne kompensasjonen i alle år siden 2011, men fikk avslag på søknad og klage for regnskapsåret 2021. Begrunnelsen for avslag er at aktørenes virksomhet kommer «offentlige oppgaver til gode». Dette skyldes trolig endringer av forskriften, eller tolkingene av disse endringene.

Disse medlemmer mener dette er noe som må rettes opp, og regjeringen bes endre regelverket for merverdikompensasjon for frivillige organisasjoner, for eksempel tilsvarende regelverket for pengespilloven. Videre må man sørge for et enkelt regelverk, som sikrer forutsigbar og rettfærdig finansiering til både små og store organisasjoner innen ideell og frivillig sektor.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Regjeringen bes vurdere justeringer i forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner for å sikre at flere humanitære organisasjoner igjen kan inkluderes som søknadsberettiget i ordningen. Konkret må det sees på ordlyden om at det ikke gis kompensasjon til virksomhet som kommer 'offentlige oppgaver til gode', jf. forskriften § 3 tredje ledd, bokstav f, og videre at det ikke gis kompensasjon til virksomhet som det offentlige kan 'påvirke eller legge føringer for', jf. § 3 tredje ledd, bokstav e.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til formålet med momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner er å fremme frivillig aktivitet, og at ordningen skal kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester. Flertallet viser til at full momskompensasjon har vært frivilligheten- og idrettens viktigste krav i en årrekke og at denne regjeringen for tredje år på rad sørger for å gi full momskompensasjon til frivillige organisasjoner. Flertallet viser til at regjeringen Solberg i sitt siste budsjett kuttet 50 mill. kroner i ordningen. Flertallet viser videre til nysalderingen av 2023-budsjettet der bevilgningen til merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner økes med 430 mill. kroner. Det betyr at rammene for ordningen har økt med nær 750 mill. kroner sammenlignet med regjeringen Solbergs siste budsjettforslag.

Flertallet viser til at regjeringen Solberg endret forskriften for merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner i 2019 med begrunnelse at det aldri hadde vært intensjonen at momskompensasjon skulle komme det offentlige til gode. Regelverket ble da strammet inn og det ble gjort endringer i beregningsmodellen i samarbeid med frivillig sektor. Flertallet registrerer at daværende regjeringspartier Høyre, Venstre og Fremskrittspartiet, som gjennomførte endringen, nå advarer mot konsekvensene den fikk. Flertallet forventer at regjeringen følger med på utviklingen og fortløpende vurderer om det er behov for endringer i forskriften, for å sikre at momskompensasjonsordningen for frivillige organisasjoner fungerer etter formål.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre vil vise til at endringen i forskriften som det vises til i merknaden fra representantene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, handler om en justering og en presisering i forskriften, slik både tidligere statsråd Anette Trettebergstuen opplyser om i sitt svar av 14. juni 2023 på spørsmål fra stortingsrepresentant Ingunn Foss, og som statsråd Lubna Boby Jaffrey opplyser om i sitt svar av 10. august 2023 på spørsmål fra stortingsrepresentant Tage Pettersen. Det hender at endringer både i lover og forskrifter, og også justeringer og presiseringer, kan få utilsiktede konsekvenser, og det er først i nyere tid at det har blitt tydelig at det også skjedde denne gangen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser som nevnt til at Høyre har stilt spørsmål om dette ved flere anledninger, og mener at det allerede nå er åpenbart at det bør vurderes å gjøres endringer slik det også foreslås her. Dette er et arbeid som bør startes så snart som mulig.

4.8.4 POST 71 STRØMSTØTTEORDNING FOR FRIVILLIGE ORGANISASJONER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.8.5 POST 73 TILSKUDD TIL STUDIEFORBUND M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Disse medlemmer viser til at det har oppstått en skjevfordeling mellom studieforbundene som mottar støtte fra hhv. Kunnskapsdepartementet (KD) og Kultur- og likestillingsdepartementet (KUD). Studieforbundene har fått ulike økonomiske rammevilkår avhengig av hvilket departement det enkelte studieforbundet får tilskudd fra. I 2022 var tilskuddet om lag 40 kroner høyere pr. time fra KD enn fra KUD, selv om det i stor grad tilbys samme type kurs f.eks. musikk og samspill, teater, håndverk, organisasjon og ledelse, jakt og friluftsliv eller førstehjelp.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ber regjeringen vurdere å fremme en opptrappingsplan som harmoniserer de økonomiske rammevilkårene til studieforbundene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil fremheve at dette tilskuddet er viktig for å sikre kompetanse og opplæringstilbud der folk bor. Flertallet viser til at regjeringen Solberg i statsbudsjettet 2021 valgte å overføre 10 av 14 studieforbund til Kultur- og likestillingsdepartementet sitt budsjett. Det ble samtidig varslet en evaluering av ordningen innen fem år. Flertallet viser til at denne regjeringen fra budsjettet 2024 har foreslått å overføre deler av tilskuddet til studieforbundene fra spillemidlene til statsbudsjettet, slik at studieforbundene som nå sorterer under Kultur- og likestillingsdepartementet i sin helhet finansieres via statsbudsjettet. Flertallet viser til at en evaluering av endringen regjeringen Solbergs gjennomførte er varslet, og er glad for at Høyre nå

anerkjenner det som disse partiene allerede i 2021 var bekymret for. Flertallet viser til at det i evalueringen vil være naturlig å undersøke ulike effekter av delingen og viser til at KUD og KD vil igangsette evalueringen i 2024 med sikte på ferdigstilling høsten 2025.

4.8.6 POST 75

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.8.7 POST 78 FRIVILLIGHETSTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen blant annet prioriterer 758 mill. kroner i 2024 til tilskuddsordningen Tilskudd til inkludering av barn og unge under Barne- og familiedepartementets budsjett, kap. 846 post 61. Ordningen er blitt betydelig styrket i 2022 og 2023, og flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen ytterligere med 50 mill. kroner i 2024. Flertallet viser til at midlene skal benyttes til å dekke kostnader forbundet med deltakelse i fritidsaktiviteter og at økningen prioriteres til ordningen med fritidskasjer.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at kap. 846 post 61 ble opprettet i 2016 av regjeringen Solberg. Disse medlemmer viser videre til svar på spørsmål 476 fra finanskomiteen ved Høyres fraksjon av 17. oktober 2023 der departementet skriver at det

«... i 2024 foreslås det å bevilge 708,3 mill. kroner til Tilskudd til inkludering av barn og unge. Av disse vil 378,9 mill. kroner tildeles pågående prosjekter som fikk tilsagn som flerårig tilskudd, med forbehold om Stortingets samtykke, i 2022 og 2023. 329,4 mill. kroner er til fordeling til nye prosjekter.»

Disse medlemmer påpeker derfor at den reelle summen som er tilgjengelig i 2024 for nye prosjekter for inkludering av barn og unge er langt lavere enn 758 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at behovet for mathjelp har blitt større enn noensinne under dagens regjering. Disse medlemmer vil påpeke at det er regjeringens oppgave, og ikke frivilligheten, og sørge for at ingen sulter i Norge. Også barnefamilier har behov for mat fra frivillige organisasjoner. Matsentralen Norge er en paraplyorganisasjon for de åtte matsentralene i Norge. Allerede i august i år hadde Matsentralene rundt om landet delt ut over 1 000 tonn mat, noe som tilsvarer 2,1 millioner måltider. Matsentralen har gjennomført en undersøkelse blant sine organisasjoner og funnet ut at rundt 115 000 mennesker i Norge har behov for mathjelphjelp.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øke og øremerke tilskuddet til Matsentralen Norge med 2 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor det er foreslått en bevilgning til formålet matsentraler.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor det er foreslått 30 mill. kroner ekstra på kap. 1138 post 70 (LMD).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Matsentralene finansieres over Landbruks- og matdepartementets budsjett. Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Matsentralene over kap. 1138, post 70 med 10,4 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett satte av 10 mill. kroner på posten for å følge opp regjeringens varslede handlingsplan for å inkludere barn og unge i fritidsaktiviteter som skal legges frem før sommeren 2024. Disse medlemmer viser til at flere enn før står utenfor fritidsaktiviteter, og at det haster å sikre at flere kan delta i fritidsaktiviteter. På denne bakgrunn viser disse medlemmer til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å omdisponere midlene satt av til å følge opp regjeringens handlingsplan, slik at midlene kan bli tilgjengelig allerede fra starten av året og dermed sørge for at enda flere barn og unge får deltatt i fritidsaktiviteter. Disse midlene, med et tillegg på ytterligere 5 mill. kro-

ner, legges inn for å styrke inkludering av barn og unge under Barne- og familiedepartementets budsjett, kap. 846 post 61.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til regjeringens Hurdalsplattform, hvor det står at regjeringen ønsker en sterkere frivillig sektor som står på egne bein. Dersom frivilligheten også skal stå på egne bein, og ikke bare være avhengig av offentlige tilskudd, bør det også legges til rette for at organisasjonene kan lykkes i sitt inntektsbringende arbeid. Regjeringen har dessverre halvert skattefradraget for gaver til frivilligheten, selv om frivilligheten selv har påpekt at dette skattefradraget har fungert godt i deres arbeid. Frivilligheten selv har anslått at halveringen vil kunne føre til et innteksttap for frivilligheten på 400 mill. kroner, for hvert eneste år.

Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvilken effekt en utvidelse av grensen for skattefradraget, for eksempel en dobling, vil ha for de uavhengige inntektene til frivillige lag og organisasjoner.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen i statsbudsjett 2022 reduserte grensen for skattefradrag for gaver til frivillige organisasjoner fra 50 000 kroner til 25 000 kroner. Senkningen av fradragssatsen traff 8 pst. av gavene som ble gitt til frivillige organisasjoner. Flertallet viser til Frivillighetsbarometeret for 2022 som viser at frivilligheten melder om positiv endring i inntekter fra gaver fra 2021 til 2022. Flertallet viser også til tall fra Skatteetaten som viser at samlet gavebeløp har økt fra 5,1 mrd. kroner i 2021 til 5,5 mrd. kroner i 2022.

4.8.8 POST 82

MERVERDIavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.8.9 POST 86 IDRETTSTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.9 Kap. 320 Norsk kulturråd

4.9.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 10,534 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.9.2 POST 51 FOND FOR LYD OG BILDE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.9.3 POST 55 NORSK KULTURFOND

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til å styrke innkjøpsordningen for tegneserier. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 55 økes med 2 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet er glade for at det er foreslått midler til etablering av en ny ordning for etablerte scenekunstgrupper fra 2024. Flertallet støtter forslaget om at ordningen legges til Kulturrådet for å sikre armlengde avstand.

Flertallet understreker viktigheten av at ordningen kommer raskt på plass og viser til at en forskriftsfesting vil bety at ordningen utsettes og ikke vil være operativ før i 2025. Flertallet er opptatt av at ordningen kommer raskt på plass og at denne skal være treffsikker. Flertallet har forventning til at Kulturrådet, i utformingen av kriterier og rapporteringskrav for ordningen, må vektlegge at det er stor variasjon i driften til de etablerte kompaniene, og vurdere behovet for vurderingskriterier som i tillegg til kunstnerisk kvalitet ivaretar posisjon i bransjen, langsiktige avtaler, aktivitet i inn- og utland, drift og profesjonalitet. I denne forbindelse forutsetter flertallet at Kulturrådet også tar en særskilt vurdering av kompetansebehov som vil være nødvendig i fagutvalget som skal vurdere søknadene, for å sikre en ordning som treffer godt og nettopp gir den forutsigbarhet og langsiktighet som er målsetning.

Flertallet støtter videre forslaget om at tilskuddene til Jo Strømgren kompani og Verdensteatret, som i dag mottar midler over kap. 320 post 75, overføres til den nye ordningen. Flertallet viser samtidig til at denne endringen bidrar til stor usikkerhet for de to kompaniene som til nå har hatt fast bevilgning. Ettersom ordningen for etablerte scenekunstgrupper fortsatt er under utvikling, skaper dette stor usikkerhet for Jo Strømgren kompani og Verdensteatret, som ikke lenger har forutsigbarhet for sin aktivitet i 2024. Flertallet viser til at det ikke har vært intensjon å skape usikkerhet for disse to kompaniene. For å bidra til forutsigbarhet for Jo Strømgren Kompani og Verdensteatret vil flertallet videreføre deres tilskudd på kap. 320 post 75 også i 2024. Dette innebærer at overføring av bevilgningen til kap. 320 post 55 for de to gruppene først skal skje med virkning fra 2025. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 55 reduseres med 6,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 320 post 75.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener det er gledelig at regjeringen endelig realiserer den etterlengtede ordningen for etablerte kunstneriske virksomheter på scenekunstheltet. Disse medlemmer støtter øremerkingen på 26 mill. kroner til danse- og scenekunsten.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at denne bevilgningen derfor skjermes i forhold til det totale kuttet på posten i Høyres alternative budsjett. Det er en betydelig økonomisk og kulturpolitisk satsning, og vil bidra til et mindre press på produksjons- og distribusjonsvilkårene for den frie danse- og scenekunsten.

Disse medlemmer viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 53,150 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre ber Kultur- og likestillingsdepartementet utarbeide en forskrift eller retningslinjer for etableringen av ordningen for de etablerte kompaniene, i dialog med etablerte scenekunstnere og kompanier. Forskriften må ta hensyn til behovene som kompaniene har fremmet om langvarig finansiering. Det er viktig at det blir en god bransjefaglig inkludering i arbeidet med utformingen av denne ordningen som sikrer det driftsmessige i like stor grad som det kunstfaglige nivået.

Disse medlemmer viser til at kompaniene Jo Strømgren Kompani og Verdensteateret nå er foreslått flyttet fra kap. 320 post 75 til post 55 Norsk kulturfond. Disse to kompaniene bør bli værende på kap. 320 post 75, da den nye ordningen på kap. 320 post 55 tidligst vil være klar sommeren 2024. Videre kan de søke på lik linje med andre kunstneriske virksomheter for finansiering fra 2025.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.9.4 POST 71 STATSSTIPEND

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.9.5 POST 72 KUNSTNERSTIPEND M.M. KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 35 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.9.6 POST 73 GARANTIINNTEKTER OG LANGVARIGE STIPEND, OVERSLAGSBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 13,2 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.9.7 POST 74 TILSKUDD TIL ORGANISASJONER OG KOMPETANSESENTRER M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Leveld Kunstartun. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 74 økes med 1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at 76 pst. av alle mellom 9 og 18 år spiller spill, dataspill, Playstation, mobil, nettbrett eller lignende, ifølge Barn og medier 2022. Mer enn 1,5 millioner nordmenn spiller minst én gang om dagen. Disse medlemmer mener at den digitale spillkulturen må få den anerkjennelsen, støtten og statusen den fortjener. Disse medlemmer viser til at, i tillegg til å være en fantastisk fritidsaktivitet og en stor sport, kommer også kompetanser opparbeidet gjennom dataspilling næringslivet, forsvaret og andre aktører til gode. Forskning viser blant annet at jenter som spiller dataspill har tre ganger større sannsynlighet for å velge utdannelse innen realfag. Dataspill gir kompetanse som allerede er etterspurt i arbeidslivet og kommer til å være etterspurt i fremtidens arbeidsmarked. Dette handler om kompetanse innenfor samarbeid og kommunikasjon, strategisk tenking, problemløsning, analyse og gode språkkunnskaper.

Disse medlemmer merker seg at norsk e-sport er i stor vekst. Det stiftes stadig nye lag og foreninger, både innen den profesjonelle e-sporten og bredde e-sporten. Som et ungt sportsfelt er det også svakere organisering enn sammenlignbare sporter. Disse med-

le m e r er kjent med at det pågår flere diskusjoner om hvilke lag som skal være organisert hvor, og hvilken tilknytning de ulike organisasjonene skal ha til eksempelvis den etablerte idretten. Av den grunn mener Disse medlemmer det er riktig å vise støtte til det pågående arbeidet til Norges E-sportforbund, for å sikre stabil drift av organisasjonen. Det må være et mål om at en slik, i første omgang, engangsbevilgning, kan gi den stabiliteten som trengs på driftssiden, slik at organisasjonen kan bruke ressurser på å gjøre de nødvendige avklaringene og stake ut en retning videre.

Disse medlemmer viser til innspill fra Aktive Gamere ressurs- og kompetansesenter. Der vises det til at det i Vestland er utviklet konseptet Aktive Gamere på tvers av en rekke store aktører. Disse aktørene inkluderer Vestland fylkeskommune, Vestlandet E-sport, Helse Bergen, Vestland idrettskrets, Olympiatoppen Vest, Sportsklubben Brann, Bergen kommune, Universitetet i Bergen og Høgskulen på Vestlandet, samt aktører som Norges E-sportforbund, E-sport Alliansen. Initiativet har mål om å bli et kompetansesenter for dataspill og e-sport av nasjonal betydning. Gjennom dette senteret vil de systematisere og videreutvikle de positive samarbeidsforbindelsene, den faglige bredden og verdiene som ligger til grunn. Formålet er å styrke kunnskapen og kompetansen blant kommuner, organisasjoner, idrettslag og klubber, og samtidig legge til rette for trygge og gode tilbud for barn og unge over hele landet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å styrke organisasjoner som bidrar til å skape en inkluderende og god dataspillkultur med 2 mill. kroner. Disse medlemmer vil øremerke 250 000 kroner til Spillhuset Bergen, 600 000 kroner til E-sportalliansen, 600 000 kroner til Norges E-sportforbund og 550 000 kroner til Aktive Gamere.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner på denne posten, til Norges E-sportforbund.

Dette medlem mener dette er et viktig initiativ som tar en viktig interesse for barn, unge og voksne på alvor. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner på denne posten, til Aktive Gamere.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Stolpejakten som er et gratis lavterskeltilbud som retter seg mot hele Norges befolkning, ung og gammel, funksjonshemmet og frisk, ressurs svak og ressurssterk. Dette er kanskje et av de mest effektive ikke-offentlige enkelttiltaket for folkehelsen i Norge, og som sådan nevnt som eksempel i Aktive liv - Statens handlingsplan for fysisk aktiviteter 2020–2029. Stolpejakten har også et betyde-

lig kulturelt bidrag ved at befolkningen føres ut i lokalmiljøer de ellers sjelden er og at brukerne i stadig større grad også oppsøker steder utenfor sitt lokalmiljø. Tilbudet brukes også til informasjonsformidling, f.eks. ved at informasjon om stedet hvor stolpen står som kommer opp på telefonen når QR-koden avleses. 27-30 pst. av registrerte brukere er under 20 år. Stolpejakten vokser stadig og har ambisjoner om å øke antall arrangører fra 160 i år til 180 neste år. Da vil nær 200 kommuner ha Stolpejakt. Uteskoleprosjektet til Stolpejakten går meget bra, og det satses på at ca. 80 skoler skal kunne bruke tilbudet neste år. I en nylig gjennomført landsomfattende brukerundersøkelse utført av Norstat viser at hele 71 pst. av Norges befolkning over 15 år er kjent med Stolpejakten. Disse medlemmer viser til Høyres alternative budsjett, der det foreslås å støtte Stolpejakten med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at med en forventet strammere budsjettvirkelighet for frivilligheten i årene som kommer, blir det enda viktigere enn før med tiltak som hjelper organisasjonene med å få mest mulig ut av tilgjengelige midler. Prosperastiftelsen, med mer enn 1 300 konsulenter over hele landet, kan være en del av svaret på denne utfordringen med sitt program for kompetansebasert frivillighet. Disse medlemmer vil peke på at et slikt program basert på frivillighet der det gamle dugnadsfenomenet kobles med kompetanse vil være et godt bidrag til å hjelpe organisasjonene til å lykkes enda bedre. Internasjonalt omtales denne formen for frivillig arbeid gjerne som pro bono. Kompetansebasert frivillighet vil være et svært viktig verktøy for frivilligheten i fremtiden. Mange lag og organisasjoner opplever det som stadig vanskeligere å hente midler, drifte effektivt og i tråd lovpålagte rammevilkår. Det vil også være behov for nytenking og utvikling av organisasjonene. Gjennom prosjekter med pro bonokonsulenter som bruker av sin fritid til å gi eksperthjelp innenfor økonomisk rådgivning, finansiering, markedsføring, organisasjonsutvikling, evaluering, juss, HR, IT osv., får frivilligheten, helt gratis, tilgang på sårt tiltrengte tjenester.

Disse medlemmer viser til Innst. 14 S (2020–2021) hvor et samlet storting pekte nettopp på at frivillige organisasjoner ikke bare har behov for finansiering, men også tilgang på riktig kompetanse. Et samlet Storting løftet derfor frem viktigheten av å styrke kompetansebasert frivillighet og aktører som Prosperastiftelsen, gjennom å kunne gi tilskudd i offentlige søkbare ordninger. Komiteen mente regjeringen måtte vurdere at denne type kompetansebasert frivillighet kan falle inn under søkbare tilskuddsordninger fra det offentlige. Til tross for flere initiativ fra Stortinget foreligger det fremdeles ingen slik tilskuddsordning. Disse med-

le m e r m e n e r a t d e t e r p å h ø y t i d a t d e t k o m m e r p å p l a s s e n f a s t s ø k n a d s b a s e r t t i l s k u d d s o r d n i n g f o r k o m p e t a n s e b a s e r t f r i v i l l i g h e t, o g m e n e r a t r e g j e r i n g e n b ø r v u r d e r e å f å d e t t e p å p l a s s s å s n a r t s o m m u l i g.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener at Skuespiller- og danseralliansen (SKUDA) er en sentral del av infrastrukturen i scenekunstfeltet. SKUDA har vært med å bedre situasjonen for skuespillere og dansere i periodene mellom deres midlertidige ansettelser og oppdrag, og dermed sikre muligheten for at disse kunstnerne kan utvikle bærekraftige kunstneriske karrierer. Særlig har årene med pandemi vist at ordningen har fungert som et viktig sikkerhetsnett for mange dansere og skuespillere.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er behov for å styrke ordningen slik at det gis rom for å ansette nye dansere og skuespillere, styrke arbeidet med mangfold, og nødvendige investeringer for å effektivisere driften. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på denne posten.

Dette medlem viser til de gode erfaringene med SKUDA for å gi skuespillere og dansere forutsigbarhet mellom oppdrag. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett hvor det foreslås å bevilge 10 mill. kroner på denne posten til en egen Musikerallianse. Det vises videre til at CREO allerede i mai 2022 overleverte en utredning for hvordan en slik allianse kunne settes opp. Dette medlem er kritisk til at regjeringen i sitt forslag ikke foreslår å videreføre satsingen fra budsjettavtalen mellom regjeringen og Sosialistisk Venstreparti for budsjettåret 2023. En Musikerallianse vil gjøre det mulig for flere musikere å kunne leve av sitt yrke. I forbindelse med opprettelsen mener dette medlem at det bør vurderes hvorvidt man også kan inkludere komponister og låtskrivere i denne alliansen.

Dette medlem mener det er viktig at det arbeides for å styrke publikumsgrunnlaget til aktørene på kulturfeltet. Her har Norsk Publikumsutvikling (NPU) en sentral rolle. Særlig gjennom sitt arbeid med et nasjonalt analyseverktøy som styrker institusjonene på statsbudsjettet, NPU Monitor. Dette er viktig for den omstillingen feltet står foran som følge av den pågående internasjonale usikkerheten. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på denne posten.

Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås at organisasjonene Danse- og teatersentrum, Music Norway, Office for Contemporary Art Norway, Norwegian Crafts og NORLA flyttes fra kap.

320 post 74 til en egen post for Internasjonalisering og eksport, kap. 320 post 76.

4.9.8 POST 75 TILSKUDD TIL LITTERATURHUS, KUNSTSCENER OG KOMPANIER M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Samovarteateret. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 75 økes med 1,5 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Tegnspråketeateret Manu. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 75 økes med 2 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Rosendal Teater. Flertallet foreslår derfor at kap. 320 post 75 økes med 2,1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til merknad under kap. 320 post 55. Flertallet foreslår at kap. 320 post 55 reduseres med 6,6 mill. kroner mot tilsvarende økning på kap. 320 post 75.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at både litteraturhusene og litteraturfestivalene har dokumentert at de taper flere millioner årlig på at gaveforsterkningsordningen er avviklet. Regjeringen har også gått bort fra tidligere løfte om at mange av de som tok imot gaveforsterking ville komme bedre ut med en regjering ledet av Arbeiderpartiet, og at de skulle finne løsninger for dem som hadde gjort seg avhengige av gaveforsterkingen. Disse medlemmer viser til at dette er et løfte som er gjentatt av regjeringen en rekke ganger, blant annet av statsråd Anette Trettebergstuen i Aftenposten 30. august 2021 (gjengitt i Klassekampen så sent som 6. januar 2023). Disse medlemmer vil peke på at kombinasjonen av at midler faller bort i statsbudsjettet, og at en har avviklet gaveforsterkningsordningen, gjør situasjonen dobbelt vanskelig for litteraturhus. Dette er også tilfelle for en lang rekke andre institusjoner som er avhengig av private gaver.

Disse medlemmer viser til at gaveforsterkningsordningen vil bli gjeninnført ved første anledning etter et fremtidig regjeringsskifte.

Disse medlemmer mener litteraturhusene er svært viktige bidragsytere for formidling av bøker, lese-lyst og kunnskap over hele landet. Stiftelsen Litteraturhuset med base i Oslo er et nasjonalt litteraturhus. Litteraturhuset i Bergen dekker Hordaland, Litteraturhuset i Fredrikstad server Østfoldregionen mens Litteraturhuset i Trondheim skaper kunnskapsrikt tilbud til hele

Trøndelag. Til sammen utgjør litteraturhusene en stolpe i det nasjonale leselystarbeidet, er oppdragsgiver for over tusen forfattere i året og når titusenvís av unge med våre lesefremmende tiltak hvert eneste år.

Komiteens medlem fra Venstre mener dette arbeidet må støttes opp om, og er svært kritisk til regjeringens foreslåtte kutt i litteraturhusene. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 4 mill. kroner på denne posten. Disse midlene foreslås fordelt likt på de fire litteraturhusene.

Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås å flytte bevilgningen til Teater Manu fra kap. 320 post 75 til kap. 323 post 70.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det ikke er foreslått kutt i tilskuddet til litteraturhusene. De fem litteraturhusene som får tilskudd på kap. 320 post 75 har fått videreført nivået på tilskuddet fra 2023 til 2024, med samlet tilskudd på 11,9 mill. kroner i 2023 og 12,6 mill. kroner foreslått i 2024.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at Litteraturbåten Epos bygger på tradisjonen og kompetansen fra Bokbåten Epos, som har gått til bygder og tettsteder langs Vestlandskysten siden 1963. Båten har blitt et desentralisert litteraturhus som i samarbeid med folkebibliotek og frivillige i ca. 30 kommuner har fokus på litteraturformidling, kulturarrangement og offentlig ordskifte. Båten har et potensielt publikum på over en halv million mennesker, noe som gjør den til et betydelig, og ikke minst unikt, flytende litteraturhus og kompetansesenter også nasjonalt. Dette medlem mener at det bør finnes rom innenfor innen eksisterende bevilgning for formålet.

4.9.9 Post 76 (Ny) INTERNASJONALISERING OG EKSPORT

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at regjeringen styrker satsningen på norsk kultur i utlandet, gjennom en økning på 10 mill. kroner til internasjonal kulturfremme og 4 mill. kroner til å styrke kulturdimensjonen i regjeringens nordområdesatsing, begge over Utenriksdepartementets budsjett, kap. 115 post 70.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at det er stort potensiale for økt eksport og internasjonalisering for norsk kunst og kultur. Organisasjonene under paraplyen Norwegian Art Abroad (NAA) er en sentral del av dette. Disse medlemmer mener dette kan tydeliggjøres ytterligere gjennom at NAA-organisasjonene sitt mandat og ansvar fremheves og styrkes som en del av en helhetlig forvaltning av statens virkemiddelapparat for den internasjonale kulturpolitikken. NAA-organisasjonene er en del av statens virkemiddelapparat for den internasjonale kulturpolitikken og det er derfor hensiktsmessig og effektivt at de rapporterer direkte til departementet.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås at organisasjonene Danse- og teatersentrum, Music Norway, Office for Contemporary Art Norway, Norwegian Crafts og NORLA flyttes fra kap. 320 post 74 til en egen post for Internasjonalisering og eksport. Videre foreslår dette medlem at den nye posten styrkes med 12 mill. kroner med følgende fordeling: 2,5 mill. kroner til Danse- og teatersentrum, 3 mill. kroner til Music Norway, 2 mill. kroner til Office for Contemporary Art Norway, 2,5 mill. kroner til Norwegian Crafts og 2 mill. kroner til NORLA.

4.10 Kap. 3320 Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.

4.10.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.11 Kap. 322 Bygg og offentlige rom

4.11.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 1,304 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.11.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.11.3 POST 50 KUNST I OFFENTLIGE ROM

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.11.4 POST 70 NASJONALE KULTURBYGG, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i 2024 er foreslått midler til to nye investeringsprosjekter, henholdsvis Anno museums nybygg ved Domkirkeodden i Hamar og Olavshallen i Trondheim. Flertallet viser videre til at det prioriteres 8 mill. kroner til Tromsø kommune, som har vedtatt å gå videre med samlokalisering av lokalene for Nordnorsk Kunstmuseum og Arktisk Filharmoni.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at prosjektet nytt bygg for Grieg-Akademiet ikke er med i regjeringens forslag til budsjett. Grieg-Akademiet er musikkutdanning på høyeste internasjonale nivå. Prosjektet ble lagt inn i budsjettet for 2023, jf. Innst. 12 S (2022–2023). Det er svært uheldig at slike prosjekter

flyttes inn og ut midt i prosjektfasen, det skaper usikkerhet og uforutsigbarhet for institusjon og studenter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til at det er gjort et betydelig arbeid med å ruste opp Lysøen i regi av KODE. Samtidig er det et betydelig behov for midler for å ferdigstille prosjektet. Disse medlemmer er kritisk til at regjeringen ikke har fulgt opp dette påbegynte prosjektet. Dette er et svært viktig prosjekt som det er i statens interesse at bevilges midler til for å sikre at kunstnerboligen restaureres og gjøres tilgjengelig for allmenheten.

Komiteens medlem fra Venstre viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås å bevilge 39 mill. kroner til dette formålet i 2024.

Dette medlem mener Olavshallen er på en god måte oppfyller sitt formål om å fremme midtnorsk musikk- og kulturliv. Samtidig er det et tydelig behov for oppgradering. Dette medlem viser i den forbindelse til at Olavshallen i flere år har søkt om midler for å gjøre nødvendige oppgraderinger. Dette innebærer blant annet en oppgradering av Lille Sal som vil gjøre det mulig å benytte i de to store konsertlokalene samtidig. Dette vil være et solid og nødvendig løft for både Olavshallen, Trondheim og landsdelen. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en bevilgning på 10 mill. kroner i 2024 ut over regjeringens forslag, med mål om en totalbevilgning på 96,1 mill. kroner.

Komiteen merker seg at Jon Fosse er tildelt Nobelprisen i litteratur. Dette er ei stor anerkjenning av det arbeidet Jon Fosse har levert. For Kvam herad, Vestland fylke og heile Noreg er det viktig å byggja vidare på dei moglegheitene som prisen gjev.

Medlemene i komiteen frå Høgre, Framstegspartiet og Venstre vil peike på at å bera fram og ta Fosse sitt arbeid vidare, krev innsats langt ut over det heradet, Fossestiftinga og fylket kan lyfta. Det er eit ynskje at staten medverkar med den kunnskapen og dei ressursane som skal til for å få arbeidet med eit Fosse-senter i gang. Desse medlemene ynskjer difor at staten vert med vidare for å få etablert eit Fosse-senter i Strandebarm i Hardanger.

4.12 Kap. 3322 Bygg og offentlige rom

4.12.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.12.2 POST 2 INNETEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.13 Kap. 323 Musikk og scenekunst

4.13.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 5,287 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.13.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER,

KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.13.3 POST 22 FORSVARETS MUSIKK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.13.4 POST 60

LANDSDELSMUSIKERORDNINGEN I

NORD-NORGE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.13.5 POST 70 MUSIKK- OG

SCENEKUNSTINSTITUSJONER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Arktisk Filharmonik. Flertallet foreslår derfor at kap. 323 post 70 økes med 10 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag. Flertallet er enige om at bevilgningen er en bevilgning utover fordelingen mellom stat, fylkeskommune og kommuner.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Det Norske Blåseensemble. Flertallet foreslår derfor at kap. 323 post 70 økes med 3 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen foreslår å øke bevilgningen på kap. 323 post 70 med henholdsvis 4 mill. kroner til Det Norske Teatret til deres satsing i Grorudalen, 3 mill. kroner til Bergen Nasjonale Opera, 2,5 mill. kroner til Musikkselskapet Harmoniet og 1 mill. kroner til Turnéteatret i Trøndelag. Flertallet viser også til at økningene til Det Vestnorske Teateret og Teater Vestland på hhv. 3,5 mill. kroner og 2 mill. kroner for 2023, er foreslått videreført for 2024.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at mange organisasjoner og virksomheter de siste årene har påpekt en rekke ulogiske plasseringer på kapitler og poster i budsjettet. Dette har ingen budsjettkonsekvenser, men er viktig for blant annet å kunne sammenligne aktører som tilhører samme sjanger på en bedre måte enn i dag.

Disse medlemmer vil med bakgrunn i dette anbefale at en rekke formålsmottagere flyttes fra andre kapitler og poster og samles på kap. 323 post 70. Viktige

kjennetegn ved musikk- og scenekunstinstitusjonene er at de har karakter av å være faste/varige, profesjonelle virksomheter som eksisterer uavhengig av de kunstnerne som en gang etablerte virksomheten, med skiftende kunstnerisk ledelse og ordnet arbeidsgiveransvar. Slike institusjoner skiller seg fra personlige kunstnerskap som derimot eksisterer i kraft av den eller de kunstnerne som har etablert virksomheten og som selv eier og styrer den. Hver enkelt institusjon ivaretar og utvikler, innenfor sin egendefinerte kunstneriske profil, et bredt spekter av individuelle kunstnerskap og prosjekter, som samlet representerer et mangfold av estetiske uttrykk.

Disse medlemmer anbefaler følgende flyttinger internt i budsjettet til kap. 323 post 70:

- Fra kap. 325 Allmenne kulturformål, post 78 Barne- og ungdomstiltak: Norsk Scenekunstbruk
- Fra kap. 320 Kulturdirektoratet, post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier: BIT Teatergarasjen, Black Box teater, Det Norske Kammerorkester, Det Norske Solistkor, Edvard Grieg Korene, Kloden teater, Kvääniteatteri, Nordic Black Theatre, Riksscenen for nasjonal og internasjonal folkemusikk, joik og folkedans, Rosendal Teater, Teater Manu, Unge Viken Teater, Østfold Internasjonal Teater
- Fra kap. 320 Kulturdirektoratet, post 74 Organisasjoner og kompetansesentre mm: Bærum kulturhus – Dans Sørøst Norge, DansiT – Dansekunst i Trondheim og Midt-Norge, Dramatikkens hus, Skuespiller- og danseralliansen,
- Fra kap. 320 post 55 Norsk kulturfond: BIT20 Ensemble.

Disse medlemmer viser til at det programmerende teateret Kloden teater, for det unge publikummet, kom inn på statsbudsjett etter behandlingen av revidert budsjett for 2023 med et engangstilskudd på 3 mill. kroner på kap. 320 post 75. Regjeringen har valgt å ikke videreføre denne bevilgningen.

Disse medlemmer vil sikre at dette tilbudet overlever, og viser til Høyres alternative budsjett der det er foreslått med 3 mill. kroner til Kloden teater på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at stikk i strid med forutsetningene som Stortinget la til grunn da knutepunktordningen ble fjernet i 2015, har den økonomiske støtten og forutsigbarheten til Norges tre største festivaler blitt systematisk bygget ned. Både Festspillene i Bergen, Festspillene i Nord-Norge og Olavsfestdagene har opplevd realkutt i tildelingene og ingen har fått innvilget søknader om flerårig tilskudd slik de ble forespeilet da de ble flyttet over til musikkfestivalordningen hos Norsk kulturråd.

Disse medlemmer viser til at festivalene opplever situasjonen som så kritisk at de nå ber om at det tas politisk initiativ til å flytte festivalene til ordningen for Musikk- og scenekunstinstitusjoner, kap. 323 post 70.

Siden dette er nasjonale kulturinstitusjoner med lang planleggingshorisont, faste staber og driftskostnader, trenger disse tilsvarende forutsigbarhet som mange andre aktører blant teatrene og orkestrene, og disse medlemmer ber regjeringen vurdere dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at det over tid har oppstått et økende økonomisk gap, hva gjelder bevilgninger til kunstnerisk aktivitet, mellom de to nasjonale teatrene i hovedstaden. I Budsjett-innst. S. nr. 12 (1990–1991) ble følgende uttalt:

«Komiteens flertall, alle unntatt Fremskrittspartiet, vil understreke at Det Norske Teatret og Nationaltheatret er likestilte riksscener. Na?r staten na? har bidratt til gjeldssanering ved Nationaltheatret, ma? også? Det Norske Teatrets gjeld bli sanert ved statlige bidrag for at likestillingen skal bli mer enn ord.»

Disse medlemmer viser til at etter dette har vi også fått en ny språklov som sier at offentlige organ har en plikt til å fremme nynorsken.

Disse medlemmer viser videre til at det departementet omtaler som økninger i driftstilskudd for 2024, kun er en flytting av bevilgningen fra spillemidler til budsjettposten.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at utviklingen i bevilgningen til Det Norske Teatret har satt scenekunstinstitusjonen i en kritisk situasjon. Dette medlem viser til høringsinnspillene hvor det nå varsles om at det vil kunne svekke teaterets evne til å følge opp det spesielle språkoppdraget som det nynorske nasjonalteateret. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner på denne posten.

Dette medlem viser til at Teater Manu har et viktig oppdrag med å tilby profesjonell scenekunst for 20–25 000 tegnspråklige i Norge. Teatret melder selv at de siste årene har de produsert 1–2 forestillinger per år. Dette medlem stiller seg bak teaterets eget syn om at dette på ingen måte kan kalles et helhetlig tilbud til det døde og hørselshemmede i samfunnet. Det er derfor dette medlems syn at bevilgningen til teateret må økes for å gi rom for flere produksjoner i året. Videre er dette medlem enig i teaterets vurdering av å flytte bevilgningen til teateret over til posten for musikk- og scenekunstinstitusjoner. Dette er et viktig signal for å anerkjenne teateret som en nasjonal scenekunstinstitu-

sjon, noe som er særlig viktig etter at tegnspråk har fått anerkjent status som minoritetsspråk med den nylig iverksatte språkloven. Dette medlem viser til sitt alternative statsbudsjett hvor det foreslås å flytte bevilgningen til Teater Manu fra kap. 320 post 75 til kap. 323 post 70, og samtidig øke bevilgningen med 2 mill. kroner.

Dette medlem viser til at Arktisk Filharmoni har en svært betydningsfull rolle og har i flere år vært klare til å ta et nasjonalt ansvar i Nordområdene og Sápmi. Dette medlem er også kjent med at de er klare for å utvide. Av den grunn viser dette medlem til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 2,5 mill. kroner til Arktisk filharmoni. Dette vil være et viktig signal om at man har ambisjoner for fortsatt oppbygging av organisasjonen, med sikte på status som nasjonalt orkester.

Av denne grunn fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en vurdering om å gjøre Arktisk Filharmoni til et nasjonalt orkester, på linje med Oslo-Filharmonien og Bergen Filharmoniske Orkester.»

4.14 Kap. 3323 Musikk og scenekunst

4.14.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.14.2 POST 2 BILLETT- OG SALGSINNTEKTER

M.M.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.15 Kap. 325 Allmenne kulturformål

4.15.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 3,603 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.15.2 POST 21 FORSKNING, UTREDNING OG

SPEIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 1,575 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.15.3 POST 52 NORGES FORSKNINGSRÅD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.15.4 POST 71 KULTUR SOM NÆRING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er behov for et løft for kreative næringer. Satsingen på «Kultur som næring» er en sentral del av dette. Ordningen er med på å sørge for fornying, omstilling og vekst i sektoren. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås en økning på 15 mill. kroner på denne posten.

4.15.5 POST 72 KULTURSAMARBEID I NORDOMRÅDENE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at kunstnerkollektivet Dáiddadállu er et svært viktig kompetansemiljø. Slike profesjonelle kompetansemiljø er viktige for at utvikling av samiske kunstnerskap. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner på denne posten.

Dette medlem viser til at Artica Svalbard er en viktig aktør for kulturlivet i Longyearbyen. Tilgjengelige og rimelige muligheter for residensopphold er viktig for kunstnere. Artica Svalbard har gjennom sin drift tilbudt gode muligheter for residensopphold i Longyearbyen. Samtidig nyter lokalsamfunnet godt av stiftelsens aktivitet gjennom arrangementer for og med lokalbefolkningen. Dette arbeidet mener dette medlem trenger ytterligere støtte. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner på denne posten.

4.15.6 POST 73 BODØ – EUROPEISK KULTURHOVEDSTAD 2024

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener Bodøs oppgave som europeisk kulturhovedstad i 2024 er et svært viktig kulturpolitisk prosjekt det kommende året. Dette medlem viser til at Bodø 2024-prosjektet har ekstra behov som følge av kostnadsøkninger som ikke hensyntas av regjeringens forslag. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås en økning på 5 mill. kroner til dette formålet.

4.15.7 POST 75 EUS PROGRAM FOR KULTUR OG AUDIOVISUELL SEKTOR M.M., KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.15.8 POST 78 BARNE- OG UNGDOMSTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet påpeker at det er unaturlig å flytte finansieringen av UKM (Ung kultur møtes) som er en offentlig eiet kulturorganisasjon, og som er en viktig samarbeidspartner for kulturfrivilligheten, over til finansiering via spillemidler. UKM bør derfor føres tilbake til kapitlet for allmenne kulturformål i budsjettet for 2025.

4.15.9 POST 82 NOBELS FREDSSENTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.15.10 POST 86 TALENTUTVIKLING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.16 Kap. 3325 Allmenne kulturformål

4.16.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.17 Kap. 326 Språk- og bibliotekformål

4.17.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 24,5 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.17.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.17.3 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.17.4 POST 73 SPRÅKTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener Kultur- og likestillingsdepartementet de kommende årene må følge opp intensjonene i språkløva. For å styrke nynorsk som det minst brukte norske skriftspråket er det nødvendig med et nynorskløft. Det er dette medlems syn at Noregs Mållag har en særlig viktig rolle i å bidra til at intensjonene i språkløven følges opp. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 1 million kroner til Noregs Mållag.

4.17.5 POST 74 DET NORSKE SAMLAGET

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er særlig behov for å styrke kulturtilbudet på nynorsk for barn og unge. Et målrettet tiltak for dette er å øke produksjonen av nynorsk barne- og ungdomslitteratur. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 1,5 mill. kroner til Det Norske Samlaget for dette formålet. Dette medlem mener det er viktig å sikre permanent drift av de fire regionale sentrene (RPS). Dette medlem viser

til Vesntres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en bevilgning på 3 mill. kroner til dette formålet.

4.17.6 POST 75 TILSKUDD TIL ORDBOKSARBEID

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 1 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.17.7 POST 80 BIBLIOTEK- OG LITTERATURILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Norges Blindeforbund sitt punktskriftrykkeri. Flertallet foreslår derfor at kap. 326 post 80 økes med 0,4 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at det er et stort behov blant punktskriftlesere å ha muligheten til å få skrevet ut selvvalgte dokumenter i punktskrift. Dette kan være testamenter, forsikringsdokumenter og andre avtaler, sangtekster til konfirmasjon, bryllup eller gravferd, osv. Gjennom anmodning vil det være mulig for den enkelte å få trykt 500 sider i året, som er ca. 125 sider i sort skrift. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 0,35 mill. kroner til dette formålet.

4.18 Kap. 3326 Språk- og bibliotekformål

4.18.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.18.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.19 Kap. 327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeid mv.

4.19.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 4,137 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.19.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.19.3 POST 70 UTENLANDSKE KRIGSGRAVER I NORGE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.19.4 POST 71 TILSKUDD TIL REGIONALE PILEGRIMSSENTRE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 9,180 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Nasjonalt pilegrimssenter (NPS) sin Langtidsplan for pilegrimssatsing i Norge, «Veien fram mot 2027», ble godkjent av Kulturdepartementet høsten 2019. Denne planen legger betydelig vekt på etableringen av Kystpilegrimsleia fra Egersund til Trondheim med 4 regionale senter (RPS). Disse er Avaldsnes, Bergen, Selje og Smøla/Edøya. I tillegg er det etablert mange nøkkelsteder som er tilknyttet de ulike RPS-ene.

4.20 Kap. 3327 Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.

4.20.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.20.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.21 Kap. 328 Museer m.m.

4.21.1 POST 70 DET NASJONALE MUSEUMSNETTVERKET

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, har merket seg at den delen av tilskuddet til Sør-Troms museum, som er øremerket skonnerten Anna Rogde, dvs. 2 mill. kroner, er omtalt som «engangstilskudd». Flertallet viser til budsjettinnstillingen for 2023 der det framgår at 2 mill. kroner til Anna Rogde er midler til drift. Flertallet legger derfor til grunn at beløpet bevilget i 2024 ikke anses som et engangstilskudd.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Buskerud museum. Flertallet foreslår derfor at kap. 328, post 70 økes med 5 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag. Flertallet foreslår at midlene øremerkes Krøderbanen.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Valdresmusea. Flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Romsdalsmuseet. Flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 0,5 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Midt-Troms museum. Flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til KODE – kunstmuseer og komponisthjem. Flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 10 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett, hvor alle engangstilskuddene er strøket. Dette er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at skonerten Anna Rogde i fire år har mottatt ettårige tilskudd. I tilskuddsbrevet for 2023 skrev departementet at de øker tilskudd til Sør-Troms Museum fra 2023 med 2 mill. kroner for drift av Anna Rogde. Derfor er det overraskende for flere at det i budsjettet for 2024 igjen kun er foreslått ettårig tilskudd.

Disse medlemmer viser til at museal drift av Anna Rogde faller under satsingsområder nevnt i museumsmeldinga: «Regjeringa vil sikra at flytande fartøy, tekniske og industrielle kulturminne og museumsjarnbanar, har føreseielege økonomiske rammer til drift, vedlikehald og formidling».

Disse medlemmer mener av den grunn at Sør-Troms museum bør sikres forutsigbarhet for fremtidig finansiering av driftsmidler til Anna Rogde.

Disse medlemmer viser til den imponerende jobben stiftelsen Roseslottet gjør i sitt arbeid for demokrati, menneskerettigheter og ytringsfrihet. Fra Roseslottet åpnet våren 2020 har de hatt til sammen ca. 350 000 besøkende. Roseslottet og verdien de står for formidles til alle barn, ungdom, voksne og godt voksne.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det foreslås bevilget 1 mill. kroner til Roseslottet på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til flertallsmerknad i Innst. 14 S (2022–2023), 4.21.1:

«Flertallet viser til at det i budsjettforliket er foreslått en bevilgning til KODE på 10 mill. kroner, og flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 70 økes med 10 mill. kroner sammenlignet med regjeringens forslag.»

Dette er en driftssøkningsfinansiert over en post for engangstilskudd. Disse medlemmer merker seg at økningen ikke er videreført i budsjettforslaget fra regjeringen. Det er svært uheldig å legge opp til store variasjoner i driftstilskudd fra år til år for slike institusjoner. Disse medlemmer vil derfor oppfordre til at det legges opp til en mer forutsigbar og langsiktig finansiering.

Disse medlemmer viser til den viktige jobben Ishavsmuseet Aarvak gjør for å dokumentere, bevare og formidle norsk polarhistorie. Men bakgrunn i deres kompetanse mottar museet også store viktige eksterne samlinger som det er av nasjonal interesse at tas vare på. Ett eksempel på dette er at ishavsakuten Polarstar det siste året er gitt som gave til museet.

Disse medlemmer ber departementet vurdere mulige måter å støtte museets arbeid på og komme tilbake til dette i revidert nasjonalbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre merker seg at

Hardanger og Voss museum (HVM) er et regionalt museum med fagområde som favner fra tradisjonelle folke-museum og kunst, til kystkultur, fartøyvern, bygningsvern og immateriell kulturarv. Hardanger Fartøyvernsenter er et utmerket og levende eksempel på dette. Museet er i sterk faglig utvikling og ser store muligheter for samhandling med frivillig sektor. Museet har en ambisjon om å bli en tydeligere ressurs innen landbruk, fruktdyrkingshistorie og kulturlandskap. Disse medlemmer viser til at satsingene er klare oppfølgere av Meld. St. 23 (2020–2021) Musea i samfunnet – Tillit, ting og tid, og at museene har et klart oppdrag om å drive med forvaltning, forskning og formidling i like monn.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Midt-Troms Museum i november 2021 åpnet et eget barnemuseum på Finnsnes. Barnemuseet er unikt, og spiller etter dette medlems syn en helt vital rolle i å formidle nordnorsk kultur og historie til barn. Det er et nyskapende og unikt museum, som fortjener ytterligere oppmerksomhet og økt finansiering. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 1,5 mill. kroner til drift av Barnemuseet under Midt-Troms Museum.

Dette medlem viser til Nynorsk kultursentrum sitt innspill hvor det foreslås et tiltak i samarbeid mellom Nynorsk kultursentrum, LNK Nynorsk kommunane og Nynorsksenteret for styrke nynorsk i områder språket står svakere nå enn tidligere. Dette gjelder eksempelvis Telemark, Innlandet, Viken, Agder, Rogaland og rundt byene Molde, Ålesund, Haugesund og Bergen. Målet er å skape kulturarrangement og tilbud i kontakt med barn og ungdom. Prosjektet skal følges med forskning for å se hvilke tiltak som kan redusere frafallet fra nynorsk. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 1 mill. kroner til Nynorsk kultursentrum for dette prosjektet.

4.21.2 POST 78 ANDRE MUSEUMS- OG KULTURVERNTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Norsk Skogfinsk Museum. Flertallet foreslår derfor at kap. 328 post 78 økes med 1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at det 96 år gamle kulturminnet fullriggeren Sørlandet risikerer å miste seilingstillatelsen etter at forslaget til statsbud-

sjøtt ble lagt fram. Drift av skipet er kostbart og krevende ettersom vedlikeholdet skal ivaretas etter antikvariske prinsipper, samtidig som det skal innfri krav til sertifisering for å være operativ som skoleskip for ungdom. Hvert femte år må seilingstillatelsen for skipet fornyes av Sjøfartsdirektoratet. Neste gang det skjer er nettopp i 2025.

Disse medlemmer viser til at stiftelsen har søkt om 22,5 mill. kroner i ekstra tilskudd til nødvendige reparasjoner i 2024. I forslag til statsbudsjettet fremmes et forslag om 4 mill. kroner. Det frembringer betydelig risiko for at Sjøfartsdirektoratet ikke kan fornye seilingstillatelsene. Da vil virksomhetens kommersielle inntekter opphøre «over natten» og skipet legges i opplag med de konsekvenser dette har for skoledrift og arbeidsplasser.

Disse medlemmer viser til at det tidligere er tatt krafttak for andre av skværriggerne og ber regjeringen vurdere en ekstra bevilgning i revidert statsbudsjett våren 2024.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til tidligere bevilgninger gitt til Norwegian Spitfire Foundation og Spitfire PL258-prosjektet – gjenoppbygging av et jagerfly fra 2. verdenskrig med norsk krigshistorie.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det er viktig at dette prosjektet ikke stopper opp, og har i sitt alternative budsjett foreslått 1 mill. kroner til prosjektet på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at Ski-bladner de siste årene har hatt store utfordringer med reparasjoner, vedlikehold og sviktende omsetning som skyldes utenforliggende årsaker.

Komiteens medlem fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det er foreslått 1 mill. kroner til Ski-bladner på denne posten.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen Solberg bidro til forutsigbarhet for Norsk håndverksinstitutt. Regjeringen Støre foreslår i sitt budsjett en omgjøring og forskriftsfesting av tilskuddsordningen om grunntilskudd til organisasjonene. I forslaget til ny forskrift om grunntilskudd til organisasjoner mottatt 28. juni 2023 vil for Norsk håndverksinstitutt bety at de faller helt utenfor kriteriene. Forskriften og tilskuddsordningen ligger under Kunnskapsdepartementet, men konsekvensene av endringen vil ramme mange i kultur- og kulturminnevernsektoren hardt.

Disse medlemmer peker på Norsk håndverksinstitutts viktige rolle for å ivareta norsk tradisjons-

håndverk og mener det bør vurderes å gi et unntak fra den søknadsbaserte ordningen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at forslaget til tilskuddsforskrift har vært på offentlig høring, og at regjeringen tar sikte på å fastsette forskriften om kort tid. Flertallet anerkjenner at Norsk håndverksinstitutt har en viktig rolle for å bidra til å bl.a. ivareta tradisjons-håndverksfagene, og viser til at regjeringen har åpnet for at det kan vurderes å videreføre øremerkede tilskudd til enkelte mottakere av grunntilskudd som ikke faller innenfor den søknadsbaserte ordningen. Flertallet forventer at regjeringen gjør en slik vurdering.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at Norge har en annen posisjon internasjonalt når det gjelder mat og matkultur i dag, enn den vi kjenner fra tidligere tider. Det norske kjøkken har ikke hatt noen betydningsfull posisjon i det internasjonale kjøkken eller i internasjonal kokekunst, men vi har stolte mattradisjoner og råvarer i verdensklasse. Nå er Norge og Norden helt i fronten av den internasjonale utviklingen med å skape gode opplevelser for gjester og kunder. Lokale råvarer av høy kvalitet står i sentrum.

Disse medlemmer mener det er viktig å ivareta den posisjonen Norge nå har, og med bakgrunn i dette er villig til å ivareta et bredt spekter av tiltak fra å sikre viktige historiske kompetansemiljøer, støtte opp om salg av lokalproduserte råvarer, legge til rette deltagelse i internasjonale kokkekonkurranser og sikring av en god fagutdanning som er attraktiv for den oppvoksende generasjonen.

Disse medlemmer har merket seg Eidsvatingets mulighetsstudiet for å utvikle opplevelsestilbud i skjæringspunktet mellom kultur/næring/ folkehelse i Eidsvoll. Prosjektområdet har to innganger, fra nord Wergelandshaugen ved Tingvoll/ Eidsvoll kirke, og fra sør Magobygningene ved Eidsvollsbygningen på Eidsvoll Verk. Dette området er en viktig del av vår kulturarv. Disse medlemmer har videre merket seg det solide, brede faglige grunnlaget for utvikling av opplevelsestilbudet med en unik rettshistorie, en unik samferdsels-historie, en unik næringshistorie, naturens mangfold og tilbud og den store befolkningsveksten og betydelige utviklingsområde i regionen. Disse medlemmer mener dette området har et stort potensial for å videreutvikles som et opplevelsesområde, og muligheter for samarbeid mellom det offentlige, frivilligheten og næringslivet. Det gjelder turisme, stedsutvikling, friluftstilbud, folkehelse, kompetansebygging og identitet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.22 Kap. 329 Arkivformål

4.22.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslag om reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 7 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.22.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.22.3 POST 45 STØRRE UTSTYRSANSKAFFELSER OG VEDLIKEHOLD, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.22.4 POST 78 ARKIVTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.23 Kap. 3329 Arkivformål

4.23.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.23.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.24 Kap. 334 Film- og dataspillformål

4.24.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 6,795 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.24.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.24.3 POST 50 FILMFONDET

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen foreslår å styrke satsningen på dataspill med 7,5 mill. kroner, herunder fondets tilskuddsordninger for utvikling og lansering, og at regjeringen har varslet at den vil legge frem en ny dataspillstrategi våren 2024.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 30 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at bevilgningen på posten blant annet benyttes til tilskudd til utvikling frem til ferdigstilling og formidling og lansering av dataspill. Dataspill er en bransje i sterk vekst og det er en viktig fremtidsnæring, også for Norge. Disse medlemmer er av den overbevisning at det er innenfor dataspillverdenen at noen av fremtidens kanskje viktigste kulturuttrykk vil bli skapt. Disse medlemmer viser til at potensialet for norske dataspill er større enn det som tas ut i dag og at dataspill kan bli en viktig næring for Norge. Sammenlignet med nabolandene Sverige og Finland er den norske spillindustrien fortsatt liten. Med den forrige regjeringens satsing på bransjen gjennom Spillerom – Dataspillstrategi 2020–2022, fikk man for første gang et nasjonalt løft for dataspill som selvstendig kulturuttrykk, kunstform, næring og fritidsaktivitet. Strategien har sørget for viktige første steg for å utvikle norsk næringsliv slik at man får en spillbransje som kan hevde seg internasjonalt. Samtidig er det behov for ytterligere satsing. Disse medlemmer vil bidra til vekst og utvikling i dataspillbransjen, og sørge for at Norge blir en større internasjonal aktør innen feltet. Derfor er det synd at regjeringen flere ganger har utsatt den varslede strategien som skal levere nye ambisjoner for feltet.

Disse medlemmer har store forventninger til den nye strategien, blant annet når det gjelder tiltak for å styrke den digitale spillkulturen, e-sporten og spillindustrien i Norge. Disse medlemmer vil også peke på viktigheten av at strategien legger frem klare tiltak når det gjelder pengespillelementer i dataspill, såkalte lootbokser, slik at man kan bidra til å beskytte spillere mot de uheldige konsekvensene en vet at oppstår som følge av dette og også forhindre at kjøp av lootbokser kan fungere som en inngangsport til andre pengespillproblemer.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det foreslås en egen dataspillsatsing og der det settes av 3 mill. kroner til spillutvikling i Norge. Dataspill holdes utenfor reduksjonen som er foreslått på posten.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 10 mill. kroner på denne posten.

4.24.4 POST 72 INSENTIVORDNINGEN FOR FILM- OG SERIEPRODUKSJONER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen styrker insentivordningen for film- og serieproduksjon gjennom å foreslå en fullmakt til å gi tilskudd utover gitte bevilgninger på posten, slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 130 mill. kroner i 2024, jf. forslag til vedtak III under rammeområde 3.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre mener filminsentivordningen er en svært viktig ordning for å styrke filmfeltet. Ordningen har god måloppnåelse, men taper i konkurransen mot andre lands ordninger. Disse medlemmer viser til høringsinnspillet fra Den Nasjonale Filmkommisjonen hvor det pekes på at i 2021 alene tapte Norge filminnspillinger på over 1,3 mrd. kroner, som ville ha utgjort 6,11 mrd. kroner i verdiskaping. Tallet på søknader i 2022 og 2023 representerte investeringsplaner på henholdsvis 983 og 442 mill. kroner – en reduksjon i søknader på 42 pst. og 74 pst. Denne reduksjonen skyldes at den norske filminsentivordningen er uforutsigbar og svært lite konkurransedyktig i det internasjonale markedet.

Disse medlemmer mener ordningens innretning er moden for fornyelse. En omlegging fra rammestyrt ordning til regelstyrt vil sikre at flere filmproduksjoner legges til Norge, noe som vil ha svært positive ringvirkninger. Disse medlemmer viser til at det i Olsberg-rapporten fra 2023 anbefales en opptrappingsplan med minst 100 mill. kroner til nye prosjekter fra 2024.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til innspill fra NHO Reiseliv og Film & Kino til komiteens åpne høring. Filminsensivordningen har tjent Norge, norsk reiseliv og norsk industri - både i og utenfor film – godt siden den ble innført. Den kaster godt av seg både direkte og indirekte med tanke på profilering av Norge som reisemål. Rammen har helt siden etableringen av insensivordningen vært for liten. Det har ført til at Norge har gått glipp av en rekke innspillinger og investeringer. Dette medlem mener at tiden er overmoden til å endre ordningen og gjøre den automatisk. Det er allerede mange kvalifiserte film- og tv-prosjekter som ikke får delta i ordningen fordi noen få store prosjekter tar hele potten. Man risikerer dermed at det er andre land hvor filminsensivene er garantert, som får inntektene og markedsføringseffekten. Dette medlem mener derfor at en regelstyrt ordning, hvor man automatisk får en andel av de godkjente kostnadene refundert ved fremlagt regnskap, bør være et naturlig fra neste steg for ordningen.

Dette medlem viser til Olsberg-rapporten 2023 og til høringsinnspillet til den nasjonale Filmkommissjonen for utfyllende informasjon om de aktuelle ringvirkningene og de potensielle prosjektene en omlagt filminsensivordning vil kunne gi Norge, norsk filmindustri og norsk reiseliv.

Dette medlem viser til den store internasjonale konkurransen rundt betingelsene i ulike typer filminsensivordninger, og at gode og forutsigbare ordninger nærmest er blitt en forutsetning for å bli valgt som innspillingsland. Andre land har regelstyrte ordninger, som gjør forutsigbarheten for produsentene langt bedre enn den norske rammestyrte ordningen. Det er også en utfordring for produsentene at det er lenge mellom søknadsfristene. Dermed blir det vanskeligere å planlegge.

Dette medlem viser til forslag 6 fra Innst. 2 S (2023–2024).

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at filminsensivordningen får flere søknadsfrister hvert år, inntil ordningen omlegges til en regelstyrt ordning.»

Komiteens medlem fra Venstre mener det bør lages en opptrappingsplan slik Olsberg-rapporten anbefaler og viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås en økning på 46 mill. kroner på denne posten som et første steg i denne opptrappingen. En slik økning i bevilgningen vil gjøre det mulig å oppfylle gamle forpliktelser. Dette vil gi tilstrekkelig økonomisk handlingsrom til også å øke tilsagnsfullmakten med en tilsvarende sum. Dette vil gi rom for nye prosjekter.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en forpliktende opptrappingsplan for filminsensivordningen. Året opptrappingsplanen oppfylles bes regjeringen fremme forslag om å legge om filminsensivordningen til en regelstyrt ordning.»

4.24.5 POST 73 REGIONALE

FILMVIRKSOMHETER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen foreslår en økning i postens bevilgning på 30,4 mill. kroner som skal bidra til økt måloppnåelse for den nye regionale filmpolitikken. Flertallet viser til at bevilgningen går til å styrke de regionale filmsentrene og fondene.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.24.6 POST 75 INTERNASJONALE FILM- OG

MEDIEAVTALER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.24.7 POST 78 FILM- OG DATASPILLTILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 3 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer. Disse medlemmer mener det er unaturlig å øremerke disse midlene før regjeringen legger frem sin desentraliserte kinostrategi i 2024.

Disse medlemmer viser til at filmveksthuset Tvibit Film frem til og med budsjettet for 2022 var finansiert over denne posten. Fra budsjettet for inneværende år overførte regjeringen finansieringen til spillemidlene for kulturformål.

Disse medlemmer viser til at om ikke eventuelle tilskudd til filmveksthuset Tvibit Film blir avklart før april/mai og deretter blir søknadsbasert via Kulturtanken, så mister de all forutsigbarhet og muligheten til å satse langsiktig på bransjebygging, talentutvikling og rekruttering til filmbransjen. De beretter at det da ikke vil være mulig å opprettholde aktivitetsnivået i hele Nord-Norge – Filmveksthuset vil gå tilbake til å være et lokalt tilbud, eventuelt regionalt i Troms.

Disse medlemmer mener Filmveksthuset Tvibit er en aktør som har et formål som berettiger større forutsigbarhet enn hva regjeringen her legger opp til. Derfor bør finansieringen fortrinnsvis flyttes tilbake til denne posten.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at Internasjonalt Samisk Filminstitutt (ISFI) arbeid har resultert i en sterk samisk filmbølge som nå anerkjennes internasjonalt. De har dermed en viktig rolle i den positive utviklingen av samisk språk, identitet og kultur. Dette medlem mener derfor det er viktig å ytterligere styrke ISFI's finansiering, slik at de kan støtte produksjon av samiskspråklige spillefilmer og TV-serier. De store formatene har sterk gjennomslagskraft både nasjonalt og internasjonalt. Også det samiske folket skal via ISFI ha økonomisk tilgang til å fortelle sine historier via disse formatene. Dette medlem mener regjeringens forslag ikke ivaretar behovet ISFI har. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 8 mill. kroner på denne posten til dette formålet.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre mener Norsk nettverk for dataspillbedrifter (Noneda) er en viktig interesse-, kompetanse- og samarbeidsorganisasjon for dataspillbransjens kunst-, nærings- og kulturmiljø i Norge. Organisasjonen er et viktig bidrag for å samle og styrke norsk dataspillbransje.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 0,8 mill. kroner på denne posten.

4.25 Kap. 3334 Film- og dataspillformål

4.25.1 POST 1 YMSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.25.2 POST 2 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.26 Kap. 335 Medieformål

4.26.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at man er avhengig av de redaktørstyrte mediene for at demokratiet skal fungere. I tiden vi lever i, der desinformasjon kan spres raskt, bidrar disse mediene til å sikre tilgang til pålitelig informasjon. Flertallet er opptatt av å legge til rette for at norske redaktørstyrte medier også i fremtiden kan drive nyhetsformidling, både fysisk og digitalt, både for å kunne utvikle attraktive medietilbud for unge mediebrukere og for å kunne hevde seg i konkurranse med globale teknologigiganter. Flertallet viser videre til at fritaket for elektroniske nyhetstjenester ble avvirket i 2023 da det hadde ført til uheldige tilpasninger ved at det ble brukt til å redusere TV-distributørenes merverdiavgiftsbelastning ved omsetning av sports- og underholdningspakker, noe som ikke var intensjonene bak fritaket. Flertallet viser videre til at regjeringen har lyttet til innspillene fra mediebransjen og foreslår en endring i merverdiavgiftsloven § 6-1 om fritak for aviser, slik at elektroniske aviser kan ha et større innhold av levende bilder og lyd før de blir momspliktige. Flertallet støtter denne endringen og mener dette understøtter at mva.-fritaket skal støtte opp om digital nyhetsproduksjon, samt at regjeringen er klar til å gjøre nødvendige lovendringer i tråd med den teknologiske utviklingen.

Komiteen mener samtidig at regjeringen bør vurdere konsekvensene avviklingen av merverdiavgiftsfritaket for elektroniske nyhetstjenester kan få, for tilbudet av elektroniske nyhetstjenester og medie-

mangfoldet på lengre sikt, jf. bl.a. Totalberedskapskommisjonens anbefaling om å sikre rammevilkår for å opprettholde et mangfold av redaktørstyrte medier. Regjeringen bør videre særlig vurdere konsekvensene utviklingen kan ha for produksjon av levende bilder og mediens fremtidige mulighet til å utvikle attraktive nyhetstilbud, blant annet for yngre målgrupper.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at regjeringen Solberg innførte fritak i merverdiavgiften for elektroniske nyhetstjenester. Intensjonen med dette var å sikre plattformnøytralitet for nyheter og gi en økonomisk håndrekning til mediebransjen. Regjeringen Støre har gjort store endringer og fjernet fritaket for aktører der lyd og bilde utgjør mer enn 50 pst. av nyhetsformidlingen. Ifølge regjeringen førte det opprinnelige fritaket til en del tilpasninger og ga en økonomisk fordel til selskaper som distribuerer TV-kanaler. Disse medlemmer mener regjeringen bør vurdere om plattformnøytralitet kan sikres på andre måter enn et generelt fritak i merverdiavgiften. Det er naturlig å vurdere om et fritak kan avgrenses bedre, eller om det kan gjennomføres andre tiltak for å ivareta den opprinnelige intensjonen med fritaket. Selv om nyheter og samfunnsdebatt har verdi uavhengig av språkform eller hvilket publikum de er rettet mot, har det større betydning dersom tilbudet er rettet mot norske forhold eller et norsk publikum. Disse medlemmer mener eventuelle tiltak bør innrettes mot dette.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 2,485 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at nær halvparten av unge ikke sier meningen sin i frykt for reaksjoner. Disse medlemmer foreslår å utrede en nasjonal digital hjelpeportal som kan samle og synliggjøre lovverkets grenser for ytringsfrihet, samt vise vei til hjelpeapparat for dem som trenger bistand, i tråd med ytringsfrihetskommisjonens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett hvor det er avsatt 2,875 mill. kroner til hjelpeportalen.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til en undersøkelse som er gjennomført av Stiftelsen Tinius og presentert under årets Arendals-uke. Den viser blant annet at unge får med seg nyheter, men de velger andre kanaler og/eller plattformer som ikke tilhører de tradisjonelle redaktørstyrte mediene. Mindre tillit var en sentral forklaring på hvor-

for de med flerkulturell bakgrunn i mindre grad benyttet seg av, eller var villige til å betale for, redaksjonelt innhold.

Disse medlemmer mener at om denne utviklingen fortsetter, så vil den samfunnsviktige journalistikken bli forbeholdt de mest ressurssterke. Ytringsfrihetskommisjonen påpeker at prisen for journalistikk har økt mer enn den generelle prisutviklingen. Dette bidrar til et classeskille mellom dem som har råd til å abonnere og dem som ikke har råd til å prioritere dette.

Disse medlemmer ønsker derfor at regjeringen utreder ulike støtteordninger i første omgang for unge, men som også på sikt utvides til andre utsatte grupper.

Disse medlemmer viser til Høyre og Venstres merknad i Innst. 14 S (2022–2023) under pkt. 5.1.2.2:

«Disse medlemmer viser til Medietilsynets konklusjon om at det bør opprettes en ny egen driftsstøtteordning for lokalradio med egne redaksjonelt ansatte. Formålet vil være å styrke den løpende journalistiske produksjonen av nyheter, aktualitet og samfunnsdebatt i disse mediene.

Disse medlemmer merker seg at departementet ikke vil følge opp anbefalingen fra Medietilsynet. Disse medlemmer ber departementet revurdere denne konklusjonen og komme tilbake til Stortinget på egnet vis.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at behovet for å modernisere innretningen på den redaksjonelle støtten til lokalradiokrinkingasterne er svært akutt. Bransjen er oppriktig bekymret for sin økonomiske tilstand og videre driftsgrunnlag. Nødvendige nedbemanninger og store kostnadsreduksjoner påvirker allerede i stor grad lokalradioenes evne til å utøve viktig lokaljournalistikk, og disse medlemmer frykter at man innen kort tid vil se et drastisk aktørfratfall, dersom det ikke tas grep.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.26.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.26.3 POST 70 KOMPENSASJON TIL KOMMERSIELL ALLMENNKRINGKASTING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.26.4 POST 71 MEDIESTØTTE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at medier på ulike plattformer og i ulike kanaler likebehandles.

Dette medlem fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre merverdiavgiftsloven slik at § 6-2 gjeninnføres, og at lov eller forskrift endres slik at momsfritak for elektroniske nyhetstjenester betinger at innholdet er rettet mot allmennheten i Norge. Kriteriet bør avgrenses negativt i den forstand at det klargjøres at internasjonalt produserte nyhetstjenester som sendes med samme innhold i en rekke land, ikke i tilstrekkelig grad vil anses å være rettet mot allmennheten i Norge.»

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at rollen til de redaktørstyrte mediene er viktigere enn noen gang. Merverdiavgiftsfritaket er et svært viktig virkemiddel for å støtte oppunder denne rollen. Fjorårets fjerning av fritaket for elektroniske nyhetstjenester som ikke var å anse som aviser i merverdiavgiftsloven § 6-2 innebar at man forlot prinsippet om plattformnøytralitet som Stortinget la til grunn i 2015, da fritaket avisene alltid har hatt, ble gjort plattform- og teknologinøytralt. Dette prinsippet er av stor betydning for mediens mulighet til omstilling og innovasjon og evnen til å nå ut til publikum, særlig yngre generasjoner som i stor grad baserer seg på lyd og levende bilde. Disse medlemmer mener det er uheldig at TV2 sitt nyhetsinnhold ikke lenger omfattes av merverdiavgiftsfritak og at det fortsatt vil være begrensninger knyttet til bruk av andre formater enn tekst og stillbilder for avise-

ne. Regjeringen burde sikret et plattformnøytralt merverdiavgiftsfritak for nyhetsmediene, og målrettet adressert de utilsiktede konsekvensene knyttet til TV-distributørenes salg av TV-kanalpakker med utenlandske nyhetskanaler som ikke er rettet mot et norsk publikum. Disse medlemmer mener regjeringen bør gå i dialog med mediebransjen med sikte på å fremme et forslag om et plattformnøytralt merverdiavgiftsfritak for nyhetsmedier så snart som mulig.

Komiteens medlem fra Venstre viser for øvrig til Innst. 3 S (2023–2024), hvor Venstre foreslår å gjeninnføre et plattformnøytralt avgiftsfritak for elektroniske nyhetstjenester, men begrense det til å gjelde nyhetstjenester som er særlig rettet mot norske forhold eller et norsk publikum.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at Svalbardposten har en særlig viktig rolle som det eneste frie presseorganet som er fast til stede på øygruppa. Fra Longyearbyen dekker avisa et stort geografisk område, med forskning, klima- og miljøendringer, næringsliv i et samfunn med lover og forskrifter som ofte er særegne grunnet Svalbardtraktaten. Svalbard er sentralt plassert i dagens geo- og sikkerhetspolitiske situasjon, og Svalbardposten har oppdrag av betydning både for landet, men også resten av verden. Svalbardposten har helt spesielle forutsetninger med oppgaver, forventninger og et kostnadsbilde som er helt annerledes enn for andre lokalaviser.

Komiteens medlem fra Venstre mener det må opprettes et eget Svalbardtilskudd i produksjonsstøtten for å gi tilstrekkelig økonomisk handlingsrom for å oppfylle de særlige oppgavene som følger med å drive mediarbeid på Svalbard. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen på posten med 2 mill. kroner for å gi rom til dette formålet. Det forutsettes at det gjøres nødvendige endringer i forskrift om produksjonstilskudd til nyhets- og aktualitetsmedier.

4.26.5 POST 73 MEDIETILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.26.6 POST 74 TILSKUDD TIL LOKALE LYD- OG BILDEMEDIER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.26.7 POST 79 NORSK RIKSKRINGKASTING AS – NRK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at budsjettforslaget for 2024 er basert på videreføring av tilskuddet i 2023, justert for pris- og lønnsvekst. Samlet foreslås en bevilgning til NRK på 7 216 mill. kroner i 2024.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til at NRKs drift skal årlig gå i regnskapsmessig balanse. Det følger av selskapets vedtekter § 10. Samtidig er store deler av innholdsproduksjonen et langsiktig arbeid som følger et planlagt løp for å oppfylle NRKs oppdrag. Fra en bestilling er gjort, øker de økonomiske forpliktelsene gradvis ved at flere og flere funksjoner kobles på prosjektet, og det inngås avtaler med medvirkende, locations og teknikk. Ofte vil produksjonstiden gå over flere år fra utvikling av idé til ferdig publisering. Dette gjelder ikke bare for NRK, men også for de eksterne produsentene NRK har langsiktige avtaler med. Ved uforutsette endringer i rammen vil flere av disse kostnadene være irreversible.

Disse medlemmer viser til at i statsbudsjettet for inneværende år ble tilskuddet til NRK opprinnelig økt med 1,5 pst. I revidert budsjett ble bevilgningen økt med ytterligere 2,1 pst. Samlet har tilskuddet til NRK økt med 3,6 pst. fra 2022 til 2023. Lønnsoppgjøret for 2023 endte godt over 5 pst. og prisveksten blir trolig nærmere 6 pst. For NRK representerer dette en kostnadsvekst på 5,4 pst., hvilket innebærer en underdekning i tilskuddet på ca. 100 mill. kroner.

Disse medlemmer viser videre til at for 2024 anslår regjeringen en prisvekst på 3,9 pst. og en lønnsvekst på 4,9 pst. Regjeringens forslag til tilskudd til NRK innebærer en vekst på 3,6 pst., hvilket alene utgjør en underdekning på 60 mill. kroner. Dette er en svært

lite forutsigbar måte å styre en virksomhet etter. Samtidig er det utfordrende sett opp mot prinsippet om fireårige økonomiske styringssignaler.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti påpeker at de fireårige økonomiske styringssignalene gjelder fra og med budsjett for 2023. Det vil alltid være usikkerhet knyttet til nivået på lønns- og prisvekst som legges til grunn i statsbudsjettene. NRK mottok nesten 7 mrd. kroner i 2023, inklusive en ekstrabevilgning i revidert budsjett på ca. 145 mill. kroner. Ekstrabevilgningen ble gitt med bakgrunn i økt forventet pris- og lønnsvekst. Det har vist seg at lønns- og prisveksten ikke ble like høy som tidligere antatt og SSBs tall for KPI i 2023 ligger foreløpig på 4 prosent. I beregning av bevilgningsforslaget for NRK ligger både anslag for lønns- og prisvekst for 2024 og utviklingen i lønns- og prisvekst for 2023 til grunn. Sett under ett er dermed budsjettforslaget for 2024 i tråd med de fireårige økonomiske styringssignalene.

4.27 Kap. 3335 Medieformål

4.27.1 POST 2 INNETEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.28 Kap. 337 Kompensasjon for kopiering til privat bruk

4.28.1 POST 70 KOMPENSASJON FOR KOPIERING TIL PRIVAT BRUK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.28.2 POST 71 VEDERLAGSORDNINGER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er enig i at kunstnere bør ha rimelig betaling for arbeidet som gjøres i forbindelse med utstillinger og at staten bør gå foran med et godt eksempel. Flertallet støtter at 15 mill. kroner øremerket utstillingsøkonomien ved institusjoner som får tilskudd fra staten ved Kultur- og likestillingsdepartementet vil bidra til en bedre kunstnerøkonomi. Flertallet viser til at St. Meld. 22 (2022–2023) Kunstnarkår vil bli behandlet etter Prop. 1 S (2023–2024), der fdet ørstnevnte foreslås at midler avsatt til utstillingshonorar ses i sammenheng med midler definert som utstillingsøkonomi, og at en mer permanent fordelingsmodell også skal vurderes.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 15 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

4.29 Kap. 339 Pengespill, lotterier og stiftelser

4.29.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 5,078 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.29.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.30 Kap. 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser

4.30.1 POST 2 GEBYR – LOTTERIER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.30.2 POST 4 GEBYR – STIFTELSE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.30.3 POST 7 INNTEKTER VED OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjon på posten i sitt alternative budsjett som er gjennomført for finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.30.4 POST 8 (ny) Inntekter – spillisenser

Komiteens merknader

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative statsbudsjett, hvor posten er oppført med 400 mill. kroner.

Dette medlem viser til Representantforslag 56 S (2020–2021), det det foreslås å avvikle dagens spillmonopol og erstatte det med en lisensmodell. Dette medlem viser til at Sverige og Danmark har avvirket sine spillmonopol, og at svenske myndigheter opplevde dobbelt så store provenyinntekter på sin lisensmodell enn det de hadde budsjettert med. Dette medlem viser til at hundretusenvis av nordmenn årlig legger igjen milliarder av kroner hos utenlandske spillselskaper, og at rundt halvparten av norske onlinespillere velger

utenlandske spillselskaper, og viser til Menon Economics rapport Erfaringer med lisensordning for penge-spill i Sverige, hvor det vises at en lisensmodell kan gi staten 770 mill. kroner i inntekter. Dette medlem viser også til at antall problemspillere i Norge har mer enn doblet seg mellom 2013 og 2019, ifølge forskning ved Universitetet i Bergen (UiB). En omregulering av det norske markedet med innføringen av en lisensmodell vil være en bedre fremtidig løsning for det norske pengespillmarkedet. Alle aktørene som norske spillere frivillig velger å delta hos, vil være underlagt norsk lov, noe som vil sikre bedre ansvarlighet og forbrukerbeskyttelse i forbindelse med avholdelse av spill. På denne måten vil også omsetningen kunne komme norske ideelle formål til gode, i stedet for å bli sendt ut av landet. Dette medlem viser til at inntekter fra spillisens kan og bør gå til etterslep på finansiering av idrettsanlegg og -aktivitet.

4.31 Kap. 350 Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda

4.31.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 1,256 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre viser til at klagesaker som fremmes for Diskrimineringsnemnda har en uakseptabel lang saksbehandlingstid. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid er 6 måneder, noe som er en økning på 2 måneder fra 2021 til 2022. De siste årene har nemnda fått nye ansvarsområder, noe som fører til en økning i antall mottatte saker. Den lange saksbehandlingstiden får blant annet direkte konsekvens for funksjonshemmede som diskrimineres og som har saker oppe i nemnda. For å redusere saksbehandlingstiden, og for at nemnda skal være det lavterskeltilbudet det er ment å være, er det behov for en styrking av nemnda utover den foreslåtte økningen på 3,5 mill. kroner. Dette medlem viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen på posten med 1,5 mill. kroner.

4.32 Kap. 351 Likestilling

4.32.1 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen vil forsterke innsatsen på kjønnslikestillingsfeltet og foreslår å øke bevilgningen på posten med 11 mill. kroner, som blant annet skal gå til å etablere en landsdekkende struktur for likestillingsarbeidet i Norge. I dette arbeidet inngår etableringen av et femte likestillingssenter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at bevilgningen på posten er økt med 11 mill. kroner, og at disse midlene blant annet skal benyttes til å etablere ett nytt, femte likestillingssenter. Disse medlemmer stiller seg undrende til behovet for å etablere en landsdekkende struktur for likestillingsarbeidet i Norge gjennom å etablere et femte likestillingssenter. Disse medlemmer viser til at hvor stor andel av bevilgningsøkningen som skal nyttes til opprettelsen av et nytt likestillingssenter ennå ikke er avklart og at Kultur- og likestillingsdepartementet har gitt Bufdir i oppdrag å utrede kostnadene ved å opprette et nytt likestillingssenter. Disse medlemmer mener det ikke er behov for å bevilge 11 mill. kroner til dette arbeidet ettersom kostnaden er uavklart og fordi disse medlemmer ikke ser det akutte behovet for et nytt likestillingssenter nå. Disse medlemmer viser derfor til Høyres alternative budsjett, hvor det foreslås en reduksjon på posten på 8 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.32.2 POST 70 TILSKUDD TIL LIKESTILLING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at det i budsjettforliket er foreslått å øke bevilgningen til Kvinnelobbyen. Flertallet foreslår derfor at kap. 351, post 70 økes med 1 mill. kroner, sammenlignet med regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at bevilgningen på posten omfatter tilskuddsordningene til familie- og likestil-

lingspolitiske organisasjoner. Disse medlemmer vil forsterke MannsForums arbeids med kjønnslikestilling. MannsForum er Norges største medlemsbaserte mannsorganisasjon. Denne organisasjonen arbeider for at gutter, menn og fedre skal ha en tydelig stemme i likestillingsdebatten, noe disse medlemmer mener er viktig.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser Høyres alternative budsjett, der det foreslås å øremerke 1 mill. kroner til organisasjonen MannsForum.

4.32.3 POST 72 KJØNNS- OG SEKSUALITETSMANGFOLD

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.32.4 POST 73 LIKESTILLINGSENTRE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.33 Kap. 353 Likestillings- og diskrimineringsombudet

4.33.1 POST 50 BASISBEVILGNING

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.34 Kap. 1429 Riksantikvaren

4.34.1 POST 1 DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialis-

tisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 7,623 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.34.2 POST 21 SPESIELLE DRIFTSUTGIFTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.34.3 POST 22 FLERÅRIGE PROSJEKTER KULTURMINNEFORVALTNING, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.34.4 POST 60 KULTURMINNEKOMPETANSE I KOMMUNENE

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre mener Murbyen Oslo fyller en avgjørende rolle som bygningsvernenter for Norges historiske murbyer. Dette medlem er kritisk til at regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett har fjernet bevilgningen, og videre at senteret ikke nevnes spesifikt. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å øke be-

vilgningen på posten med 2 mill. kroner, øremerket Murbyen Oslo.

4.34.5 POST 70 TILSKUDD TIL AUTOMATISK FREDETE OG ANDRE ARKEOLOGISKE KULTURMINNER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive alternative budsjetter.

4.34.6 POST 71 TILSKUDD TIL FREDETE KULTURMINNER I PRIVAT EIE, KULTURMILJØ OG KULTURLANDSKAP, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre merker seg at Stortingets Miljømål 2.4, «Freda bygningar, anlegg og fartøy skal ha eit ordinært vedlikeholds nivå innan 2020», ikke ble oppnådd. Bare halvparten av 3 400 fredete bygninger i privat eie er i god stand. Samtidig øker etterslepet og behovet. Det er derfor behov for en betydelig styrking av tilskuddet til fredede kulturminner i privat eie. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 10 mill. kroner på denne posten.

4.34.7 POST 72 TILSKUDD TIL TEKNISKE OG INDUSTRIELLE KULTURMINNER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre viser til høringsinnspill til komiteen som peker på at man ikke har besluttet fremtidens ordning for ivaretagelse av disse anleggene når bevaringsprogrammene skal avvikles. Disse medlemmer har merket seg at det er sterkt anbefalt fra sektoren at det bør lages et eget deltema for tekniske og industrielle kulturminner, at bevaringsprogrammet for slike kulturminner bør videreføres som en tilskuddsordning og at tilskuddsforordningen bør tilpasses slik at den treffer riktig og sikrer tilstrekkelig prioritering av nasjonens viktigste tekniske og industrielle kulturminner.

4.34.8 POST 73 TILSKUDD TIL BYGNINGER OG ANLEGG FRA MIDDELALDEREN OG BRANNSIKRING, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås en økning på 8 mill. kroner på denne posten.

4.34.9 POST 74 TILSKUDD TIL FARTØYVERN, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre viser til Meld. St. 16 (2019–2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken, som understreker tydelig at 2020-målene for fartøyvern ikke er nådd. For lav andel av fartøyene i bevaringsprogrammet har et ordinært vedlikeholds nivå og det er et betydelig behov for tiltak og utbedring. Etterslepet øker, og det nasjonale målet om vedlikeholds nivå blir stadig mer urealistisk. Behovet for å gi denne posten et løft er derfor stort.

Komiteens medlem fra Venstre viser til sitt alternative budsjett hvor det foreslås en økning på 7,5 mill. kroner på denne posten.

4.34.10 POST 75 TILSKUDD TIL FARTØYVERNSENTER, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.34.11 POST 76 (Ny) TILSKUDD TIL BYGNINGSVERNSENTRER

Komiteens merknader

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Venstre mener arbeidet som gjøres av bygningsvernentre er sentralt for å redusere tap av verneverdige bygninger og anlegg. Det er behov for en større innsats for å bevare bygninger og anlegg gjennom formidling av tradisjonshåndverk og byggeskikk i nær dialog med håndverkere, eiere og andre.

Komiteens medlem fra Venstre mener det er et behov for å støtte opp om de eksisterende bygningsvernentrene. Over tid bør det også være et mål at det etableres flere nye bygningsvernentre, slik at man på sikt vil ha god dekning av sentre over hele landet. Dette medlem viser til Venstres alternative budsjett hvor det foreslås å opprette en egen post for bygningsvernentre, med en bevilgning på 7,5 mill. kroner.

4.34.12 POST 77 TILSKUDD TIL VERDISKAPINGSARBEID PÅ KULTURMINNEOMRÅDET, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.34.13 POST 79 TILSKUDD TIL VERDENSARVEN, KAN OVERFØRES

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet viser til at regjeringen fra 2024 vil gi et årlig tilskudd på 5 mill. kroner til etablering av verdensarvsenter. I 2024 går tilskuddet til å etablere verdensarvsenter på Ornes tilknyttet Urnes stavkyrkje gjennom en styrking av Klima- og miljødepartementets tilskuddsordning for støtte til nasjonale og internasjonale miljøtiltak, kap. 1400 post 76.

Flertallet viser også til at Tinnosbanen i Notodden kommune er fredet og har status som Unesco-verdsarv, som del av Rjukan-Notodden industriarv. Regjeringen foreslår å bevilge et engangstilskudd på til sammen 40 mill. kroner på kap. 1352 post 73 over Samferdselsdepartement sitt budsjett, til vedlikehold og istandsetting av Tinnosbanen, hvor halvparten av summen tildeles i 2024 og den andre halvparten i 2025.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.35 Kap. 4429 Riksantikvaren

4.35.1 POST 2 REFUSJONER OG DIVERSE INNTEKTER

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.35.2 POST 9 INTERNASJONALE OPPDRAG

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til sine respektive partiers alternative budsjetter.

4.36 Kap. 1432 Norsk kulturminnefond

4.36.1 POST 50 TIL DISPOSISJON FOR KULTURMINNETILTAK

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til reduksjoner på posten i sitt alternative budsjett med 7,660 mill. kroner, som er gjennomført for å finne rom for andre prioriteringer.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til høringsinnspill som viser at det har vært en dobling i antall søknader fra private eiere som ønsker å ta vare på sine verneverdige eiendommer for fellesskapet. Det pekes på at det er en utfordring at noen fylkeskommuner bevilger en betydelig andel av potten som er øremerket fredede bygninger i privat eie til drift og vedlikehold av fredede bygning i offentlig eie, f.eks. museer og lignende som drifter fredede bygninger. Det påpekes at dette er i strid med forskriften. Regjeringen bør påse at forskriften etterleves og at penger bevilget til fredede bygninger i privat eie ikke går til andre formål.

Disse medlemmer vil også peke på at Stortinget våren 2020 i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 16 (2019–2020) enstemmig ba regjeringen om å vurdere skatte- og avgiftsmessige stimuli/lettelser for private eiere av fredede hus, jf. vedtak nr. 707 (2019–2020). Saken ble sendt til Riksantikvaren for videre oppfølging, og disse medlemmer viser til at det etterlyses en oppfølging av vedtaket.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett.

Komiteens medlem fra Venstre merker seg at det er stor interesse for å søke Kulturminnefondet. Fra og med 2021 har også bevegelige kulturminner adgang til å søke fondet. Kulturminnefondet fikk søknader for over 617 mill. kroner i 2021, en økning på 87 pst. fra 2020. Uten en opptrapping av bevilgningen til fondet som møter noe av søknads- og prisveksten, vil man komme i en situasjon hvor kun et fåtall gode prosjekter kan forvente støtte. Av den grunn er det dette medlems oppfatning at det er behov for en opptrapping av fondet. Dette medlem viser til Venstres alternative statsbudsjett hvor det foreslås en økning på 15 mill. kroner på denne posten.

4.37 Sammenlignende oversikt over fraksjonenes forslag til bevilgninger under rammeområde 3

80

Oversikt over partienes forslag til bevilgninger under rammeområde 3

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
Utgifter rammeområde 3 (i tusen kroner)							
300	Kultur- og likestillingsdepartementet						
	1 Driftsutgifter	196 369	196 369 (0)	192 569 (-3 800)	181 369 (-15 000)	196 369 (0)	196 369 (0)
	78 Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	12 730	12 730 (0)	8 730 (-4 000)	12 730 (0)	12 730 (0)	12 730 (0)
	79 Til disposisjon	15 290	16 290 (+1 000)	15 290 (0)	15 290 (0)	15 290 (0)	16 290 (+1 000)
315	Frivillighetsformål						
	78 Frivillighetstiltak	31 050	31 050 (0)	23 050 (-8 000)	51 050 (+20 000)	41 050 (+10 000)	31 050 (0)
	79 Kulturrom	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	40 000 (+40 000)	0 (0)
320	Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.						
	1 Driftsutgifter	210 676	210 676 (0)	200 142 (-10 534)	185 676 (-25 000)	210 676 (0)	210 676 (0)
	51 Fond for lyd og bilde	52 240	52 240 (0)	52 240 (0)	42 240 (-10 000)	52 240 (0)	52 240 (0)
	55 Norsk kulturfond	1 007 760	1 003 160 (-4 600)	954 610 (-53 150)	507 760 (-500 000)	1 082 260 (+74 500)	1 007 760 (0)
	72 Kunstnerstipend m.m.	301 170	301 170 (0)	266 170 (-35 000)	0 (-301 170)	301 170 (0)	301 170 (0)
	73 Garantiinntekter og langvarige stipend	180 530	180 530 (0)	167 330 (-13 200)	160 530 (-20 000)	180 530 (0)	180 530 (0)
	74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.	377 495	378 495 (+1 000)	380 495 (+3 000)	188 747 (-188 748)	408 995 (+31 500)	305 885 (-71 610)
	75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	298 755	310 955 (+12 200)	298 755 (0)	149 377 (-149 378)	324 855 (+26 100)	282 735 (-16 020)
	76 Internasjonalisering og eksport	0	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	105 610 (+105 610)

Innst. 14 S – 2023–2024

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
322	Bygg og offentlige rom						
	1 Driftsutgifter	26 073	26 073	24 769	24 073	26 073	26 073
			(0)	(-1 304)	(-2 000)	(0)	(0)
	21 Spesielle driftsutgifter	43 610	43 610	43 610	41 610	43 610	43 610
			(0)	(0)	(-2 000)	(0)	(0)
	50 Kunst i offentlige rom	12 500	12 500	12 500	4 500	12 500	12 500
			(0)	(0)	(-8 000)	(0)	(0)
	70 Nasjonale kulturbygg	398 300	398 300	398 300	358 300	398 300	447 300
			(0)	(0)	(-40 000)	(0)	(+49 000)
323	Musikk og scenekunst						
	1 Driftsutgifter	105 740	105 740	100 453	99 740	105 740	105 740
			(0)	(-5 287)	(-6 000)	(0)	(0)
	21 Spesielle driftsutgifter	70 000	70 000	70 000	68 000	70 000	70 000
			(0)	(0)	(-2 000)	(0)	(0)
	60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge	25 400	25 400	25 400	0	28 400	25 400
			(0)	(0)	(-25 400)	(+3 000)	(0)
	70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner	2 839 495	2 852 495	2 842 495	2 339 495	2 866 495	2 869 015
			(+13 000)	(+3 000)	(-500 000)	(+27 000)	(+29 520)
	79 Søkbar pott til de store orkestrene for å benytte ny, norsk musikk	0	0	0	0	1 000	0
			(0)	(0)	(0)	(+1 000)	(0)
325	Allmenne kulturformål						
	1 Driftsutgifter	72 057	72 057	68 454	69 557	72 057	72 057
			(0)	(-3 603)	(-2 500)	(0)	(0)
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	31 500	31 500	29 925	26 500	31 500	31 500
			(0)	(-1 575)	(-5 000)	(0)	(0)
	52 Norges forskningsråd	30 510	30 510	30 510	27 510	30 510	30 510
			(0)	(0)	(-3 000)	(0)	(0)
	71 Kultur som næring	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000	36 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+15 000)
	72 Kultursamarbeid i nordområdene	13 530	13 530	13 530	13 530	13 530	15 530
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+2 000)
	73 Bodø - Europeisk kulturhovedstad 2024	32 270	32 270	32 270	0	32 270	37 270
			(0)	(0)	(-32 270)	(0)	(+5 000)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
	74 Regionale kulturfond	0	0	0	0	10 000	0
			(0)	(0)	(0)	(+10 000)	(0)
	75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m.	140 160	140 160	140 160	125 160	140 160	140 160
			(0)	(0)	(-15 000)	(0)	(0)
	82 Nobels Fredssenter	37 500	37 500	37 500	18 750	37 500	37 500
			(0)	(0)	(-18 750)	(0)	(0)
326	Språk- og bibliotekformål						
	1 Driftsutgifter	817 877	817 877	793 377	817 877	817 877	817 877
			(0)	(-24 500)	(0)	(0)	(0)
	73 Språktiltak	38 550	38 550	38 550	38 550	39 550	39 550
			(0)	(0)	(0)	(+1 000)	(+1 000)
	74 Det Norske Samlaget	23 475	23 475	23 475	23 475	23 475	24 975
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+1 500)
	75 Tilskudd til ordboksarbeid	14 650	14 650	13 650	14 650	14 650	14 650
			(0)	(-1 000)	(0)	(0)	(0)
	80 Bibliotek- og litteraturtiltak	102 350	102 750	102 350	102 350	102 750	102 700
			(+400)	(0)	(0)	(+400)	(+350)
327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.						
	1 Driftsutgifter	82 732	82 732	78 595	82 732	82 732	82 732
			(0)	(-4 137)	(0)	(0)	(0)
	71 Tilskudd til regionale pilegrimssentre	9 180	9 180	0	8 262	9 180	12 180
			(0)	(-9 180)	(-918)	(0)	(+3 000)
328	Museer m.m.						
	70 Det nasjonale museumsnettverket	2 506 300	2 523 800	2 487 800	2 506 300	2 534 100	2 508 800
			(+17 500)	(-18 500)	(0)	(+27 800)	(+2 500)
	78 Andre museums- og kulturverntiltak	92 305	93 305	94 305	92 305	102 305	92 305
			(+1 000)	(+2 000)	(0)	(+10 000)	(0)
329	Arkivformål						
	1 Driftsutgifter	452 315	452 315	445 315	452 315	452 315	452 315
			(0)	(-7 000)	(0)	(0)	(0)
334	Film- og dataspillformål						
	1 Driftsutgifter	135 897	135 897	129 102	130 897	135 897	135 897
			(0)	(-6 795)	(-5 000)	(0)	(0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
	21 Spesielle driftsutgifter	7 420	7 420	7 420	6 720	7 420	7 420
			(0)	(0)	(-700)	(0)	(0)
	50 Filmfondet	655 000	655 000	628 000	535 000	665 000	665 000
			(0)	(-27 000)	(-120 000)	(+10 000)	(+10 000)
	72 Insentivordningen for film- og seriepro- duksjoner	42 000	42 000	42 000	42 000	42 000	88 000
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+46 000)
	73 Regionale filmvirksomheter	145 000	145 000	145 000	145 000	168 000	145 000
			(0)	(0)	(0)	(+23 000)	(0)
	78 Film- og dataspilltiltak	39 265	39 265	36 265	39 265	39 265	48 065
			(0)	(-3 000)	(0)	(0)	(+8 800)
335	Medieformål						
	1 Driftsutgifter	62 113	62 113	62 503	62 113	62 113	62 113
			(0)	(+390)	(0)	(0)	(0)
	71 Mediestøtte	490 030	490 030	490 030	190 030	550 030	492 030
			(0)	(0)	(-300 000)	(+60 000)	(+2 000)
	74 Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier	23 000	23 000	23 000	23 000	32 300	23 000
			(0)	(0)	(0)	(+9 300)	(0)
	75 Pressestøtte til samiske aviser	0	0	0	0	6 000	0
			(0)	(0)	(0)	(+6 000)	(0)
	79 Norsk rikskringkasting AS - NRK	7 216 454	7 216 454	7 216 454	4 216 454	7 216 454	7 216 454
			(0)	(0)	(-3 000 000)	(0)	(0)
337	Kompensasjons- og vederlagsordninger						
	71 Vederlagsordninger mv.	299 850	299 850	284 850	299 850	299 850	299 850
			(0)	(-15 000)	(0)	(0)	(0)
339	Pengespill, lotterier og stiftelser						
	1 Driftsutgifter	101 568	101 568	96 490	101 568	101 568	101 568
			(0)	(-5 078)	(0)	(0)	(0)
350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda						
	1 Driftsutgifter	31 393	31 393	30 137	31 393	36 393	32 893
			(0)	(-1 256)	(0)	(+5 000)	(+1 500)
351	Likestilling						
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsut- gifter	37 440	37 440	29 440	35 440	37 440	37 440
			(0)	(-8 000)	(-2 000)	(0)	(0)

Kap.	Post Formål	Prop. 1 S med					
		Tillegg 1 og 2	A, Sp og SV	H	FrP	SV	V
	70 Tilskudd til likestilling	60 030	61 030	61 030	25 030	76 030	60 030
			(+1 000)	(+1 000)	(-35 000)	(+16 000)	(0)
	72 Kjønnns- og seksualitetsmangfold	38 155	38 155	38 155	20 155	43 155	38 155
			(0)	(0)	(-18 000)	(+5 000)	(0)
	73 Likestillingsentre	23 470	23 470	23 470	18 470	28 470	23 470
			(0)	(0)	(-5 000)	(+5 000)	(0)
1429	Riksantikvaren						
	1 Driftsutgifter	161 243	161 243	153 620	156 243	161 243	161 243
			(0)	(-7 623)	(-5 000)	(0)	(0)
	60 Kulturminnekompetanse i kommunene	9 406	9 406	9 406	9 406	9 406	11 406
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+2 000)
	71 Tilskudd til fredete kulturminner i private, kulturmiljøer og kulturlandskap	151 889	151 889	151 889	151 889	151 889	161 889
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+10 000)
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	57 850	57 850	57 850	57 850	57 850	65 850
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+8 000)
	74 Tilskudd til fartøyvern	75 120	75 120	75 120	75 120	80 120	82 620
			(0)	(0)	(0)	(+5 000)	(+7 500)
	76 Tilskudd til Bygningsvernentre	0	0	0	0	0	7 500
			(0)	(0)	(0)	(0)	(+7 500)
1432	Norsk kulturminnefond						
	50 Til disposisjon for kulturminnetiltak	132 298	132 298	124 638	132 298	139 298	147 298
			(0)	(-7 660)	(0)	(+7 000)	(+15 000)
	Sum utgifter rammeområde 3	25 035 008	25 077 508	24 759 216	19 692 174	25 448 608	25 281 158
			(+42 500)	(-275 792)	(-5 342 834)	(+413 600)	(+246 150)
Inntekter rammeområde 3 (i tusen kroner)							
3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser						
	8 Inntekter spillisenser	0	0	0	400 000	0	0
			(0)	(0)	(+400 000)	(0)	(0)
	Sum inntekter rammeområde 3	207 585	207 585	207 585	607 585	207 585	207 585
			(0)	(0)	(+400 000)	(0)	(0)
	Sum netto rammeområde 3	24 827 423	24 869 923	24 551 631	19 084 589	25 241 023	25 073 573
			(+42 500)	(-275 792)	(-5 742 834)	(+413 600)	(+246 150)
	Avvik fra rammevedtak	-42 500	0	-318 292	-5 785 334	371 100	203 650

5. Andre saker

5.1 Likestilling og kvinnehelse

KOMITEENS MERKNAD

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til innspill fra Sex og samfunn. De er Norges største senter for seksuell og reprodutiv helse og rettigheter. I sitt innspill peker de på at kvinnehelse bør løftes som et avgjørende innsatsområde. Kvinnehelseutvalgets rapport fikk navnet «Den store forskjellen» og inneholder kunnskap som kan brukes til å gjøre noe med forskjellene. Dette medlem viser til at Sex og samfunn uttaler:

«Å jobbe for kvinnehelse er å jobbe for likestilling. Manglende kunnskap om kvinnehelse fører ikke bare til dårligere helse for den enkelte, men kan ha konsekvenser for muligheten til deltakelse i arbeidsliv og samfunnsliv.»

5.2 Fordeling av Norsk Tippings overskudd

KOMITEENS MERKNAD

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at Lotteri- og stiftelsestilsynet tidligere i år påla Norsk Tipping å redusere markedsføringstrykket og redusere kostnadene til markedsføring med minst 45 mill. kroner. Det har også kommet frem at effekten av TV-sendinger som lottotrekninger gir Norsk Tipping en reklameeffekt som kan tilsvare så mye som 100 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at det fremdeles brukes store beløp på reklame, profilering og konsulenter, og mener at det er rom for å kutte ned disse driftsutgiftene med 150 mill. kroner. Dette vil kunne frigjøre midler og skape rom for å gjeninnføre en gaveforsterkningsordning, øke støtten til Redningsselskapet og øke støtten til Ungdom og Fritid og Frifond. Det vil også kunne legge til rette for å øke stipender til toppidrettsutøvere, etablere en søkbar ordning for møteplasser og arrangementer for gaming og e-sport, øke tilskudd til fysisk aktivitet og inkludering i idrettslagene og bidra til å bygge ned økonomiske og kulturelle barrierer, gi flere tilskudd til utstyr for mennesker med nedsatt funksjonsevne og også gi større tilskudd til idrettsanlegg, nærmiljøanlegg og anlegg for egenorganisert aktivitet. Dette vil også kunne bidra til oppfølging av handlingsplanen mot kroppspress og spiseforstyrrelser i idretten. Regjeringen bør kunne påse at en større andel av omsetningen til Norsk Tipping kan gå til formålsmottakerne.

5.3 En ansvarlig og aktiv pengespillpolitikk

KOMITEENS MERKNAD

Komiteens medlem fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til flere innspill i komiteens budsjettthøring (Blindeforbundet, WWF Verdens Naturfond, SMB Idrett og Frivillighet). Disse medlemmer mener at dagens ordning for lotterier under lotteriloven § 7 ikke fungerer optimalt. Det er behov for justering av omsetningsgrensen for lotteri. Det er behov for å tillate digitalisering av lotteri som i dag er papirbasert (loddsalg, bingo, etc.). Og det er et behov for at frivilligheten for sine lotterier kan søke om å slå sammen tillatelser til å drive lotterier, innenfor dagens rammeverk, slik at lotteriene blir mer bærekraftige og bringer inntekter til organisasjonenes formål.

Disse medlemmer viser til at det er bred enighet om at de overordnede målene for pengespillpolitikken er å forebygge spilleproblemer og andre negative konsekvenser av pengespill, og sikre at pengespill gjennomføres på en ansvarlig og trygg måte. Disse medlemmer viser til at regjeringen i ny pengespillov og senere forskrifter har gjennomført endringer som vil svekke ikke minst frivillighetens rammebetingelser, og at endringene ikke kan begrunnes med behovet for å forebygge spilleproblemer eller for å føre en ansvarlig og trygg pengespillpolitikk. Disse medlemmer vil vise til at Høyre og Venstre ved behandlingen av Prop. 220 L (2020–2021) Lov om pengespill beskrev hvordan det for innehaverne av tillatelse til å tilby pengespill med omsetning inntil 360 mill. kroner hadde vært vanskelig å etablere lotterier med en bærekraftig økonomi under reguleringen som gjelder for større lotterier. Bare to av innehaverne av tillatelsene var, og er, aktive – Pantelotteriet og Postkodelotteriet. Dette har rammet aktører som UNICEF og WWF. UNICEF Norge har i høringsinnspill til komiteen pekt på at barna som UNICEF Norge skal hjelpe, går glipp av millioner av kroner som kunne ha reddet veldig mange barn og deres familier. UNICEF Norge, WWF og SOS-barnebyer ønsker å kunne samarbeide for å sikre at enda flere kan nyte godt av deres arbeid, men Stortingets flertall og regjeringen setter i praksis en stopper for dette. Regjeringen har i ny forskrift til pengespilloven åpnet for at det kan tildeles inntil tre tillatelser til slike lotterier, og disse medlemmer beklager at regjeringen har gått ned fra fem til tre mulige tillatelser. Disse medlemmer mener at det er enda mer beklagelig at regjeringen ikke vil legge bedre til rette for at organisasjonene kan lykkes med å etablere økonomisk bærekraftige lotterier. Det er bra at det legges til rette for at flere organisasjoner kan samarbeide om lotteriene, men det er da også behov for at det totale beløpet det kan omsettes for, gjenspeiler at det er flere organisasjoner som gjør nettopp det.

Disse medlemmer mener at det også bør gjennomføres en prisindeksjustering av omsetningsgrensen pr. lisens, noe som vil være i tråd med intensjonen bak pengespillforskriften, der departementet i sitt høringsnotat skrev at denne grensen kan oppjusteres på et senere tidspunkt i tråd med prisveksten. Da ordningen ble vedtatt i 2015 utgjorde den totale omsetningsrammen 5 pst. av Norsk Tippings omsetning. Med en fremtidig reduksjon til tre tillatelser vil disse kun utgjøre 2,3 pst., altså mer enn en halvering. En prisjustering kan derfor vanskelig sees som noe som truer enerettsmodellen.

Disse medlemmer vil derfor på nytt fremme forslag om å bedre rammebetingelsene om organisasjonene som kan få tillatelser til å tilby slike større pengepill.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede mulighetsrommet, innenfor enerettsmodellens og EØS-rettens rammer, for heving av lotterienes omsetningstak, sammenslåing av tillatelser og fjerning av utløpsdato på lotteritillatelser.»

«Stortinget ber regjeringen prisjustere omsetningsgrensen for store lotterier med omsetning inntil 360 mill. kroner.»

Disse medlemmer vil videre vise til at det fremdeles er behov for en modernisering på lotterifeltet, noe det også ble vist til i Stortingets vedtak ved behandlingen av Innst. 14 S (2020–2021), og på nytt fremme forslag for å bidra til dette.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for nødvendige endringer i regelverket for private lotterier for å legge til rette for digitale løsninger for betaling og distribusjon så snart som praktisk mulig, på lik linje med Norsk Tipping.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Stortinget nylig har vedtatt lov om pengespill, jf. Prop. 220 L (2020–2021) og Innst. 163 L (2021–2022), og at behovet for begrensninger i spill- og lotterier fremgår av denne.

5.4 Hestesport

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at den nye pengespilloven har forverret situasjonen for heste-

sporten ytterligere. På bakgrunn av forskrift om fordeling av overskudd har andelen av tilskuddet som tilfaller de som leverer spillproduktet, nemlig trav- og galoppporten og på grunn av kraftig omsetningssvikt hos Norsk Rikstoto som følge av tapsgrensen og registrering av spill, har overføringene blitt redusert med 70 mill. kroner på få år. Sporten finansierer oppgaver knyttet til dopingkontroll, stallkontroller og forebyggende dopingarbeid. Norge er verdensledende på hestevelferd og anti-dopingarbeid og hestesporten ønsker å videreføre dette arbeidet.

Disse medlemmer mener at hestesporten er en viktig bidragsyter i samfunnet. Hestenæringen, med sine nærmere 16 500 årsverk, fremmer vekst og verdiskaping over hele Norge. Hesten gjør dette både som landbruksaktør, innen sport og fritidsaktivitet for barn, ungdom og voksne og som rekreasjon og terapi. Hesten er et aktivt virkemiddel for opprettholdelse av kulturlandskapet, og som ansvarlig stambokfører sørger hestesporten særlig for ivaretagelse av den særnorske hesterasen kaldblodstraveren – den eneste særnorske hesterasen som ennå ikke er truet per i dag. Hesten har en viktig rolle i det moderne samfunnet og det må tilrettelegges for vekst og verdiskaping både i Distrikts-Norge og i byer. Det er derfor essensielt med gode vilkår for både å opprettholde og utvikle hestesporten.

Komiteens medlem fra Fremskrittspartiet viser til at Norsk Hestesenter er en viktig utdanningsaktør og kompetansesenter for å sikre dyrevelferden innen hestesporten. Det er derfor naturlig at finansieringen av denne overtas av staten, for å sikre fortsatt drift og utvikling i en tid med en nedadgående trend for trav- og galoppporten.

Dette medlem viser til forslaget fra Innst. 86 S (2020–2021) om at staten overtar finansieringen av Norsk Hestesenter, samt finansieringen knyttet til dopingkontroll, stallkontroller og forebyggende dopingarbeid. Det foreslås også at forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest, under Landbruks- og matdepartementet må endres slik at andelen til de som er premissleverandører for spillet, trav- og galoppporten, opprettholdes og økes.

Dette medlem merker seg at hestesporten sorterer under flere departement, og flere stortingskomiteer. Siden mye av inntektene kommer fra spill, som sorterer under familie- og kulturkomiteens område, fremmer dette medlem følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen starte prosessen med å vurdere om staten skal overta finansieringen av Norsk Hestesenter samt oppgaver knyttet til dopingkontroll, stallkontroller og forebyggende dopingarbeid. Regjeringen bes også endre forskriften til fordeling av overskuddet på hestespill, slik at andelen til de som er

premissleverandører for spillet, trav- og galoppporten, opprettholdes og økes.»

5.5 Frivillighetspolitikken

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens medlemmer fra Høyre og Venstre vil til at det i Prop. 1 S (2022–2023) fremkommer at regjeringen ønsker å skape gode rammevilkår for å legge til rette for deltakelse og mangfold i frivillig sektor, og at dette blant annet innebærer forutsigbar finansiering og enkle regelverk og ordninger. Disse medlemmer er glade for at forenklingsarbeidet som ble igangsatt av regjeringen Solberg følges opp, men både sektoren og disse medlemmer etterlyser bedre fremdrift i dette arbeidet. Disse medlemmer viser i den forbindelse til behandlingen av Dokument 8:49 S (2022–2023) om en bedre støtteordning for organisasjoner og frivilligheten hvor et enstemmig storting vedtok en rekke forslag i stortingsmøte 28. mars 2023. Stortinget ba i anmodningsvedtak 558, 559 og 560 regjeringen om å forsterke og utvide arbeidet med Frivillighetsregisteret, om å sikre at man i større grad bruker en enhetlig definisjon av frivillige organisasjoner og om å igangsette et arbeid for å harmonisere og forenkle de mange søkbare ordningene samt forbedringer i systemer for søknader og rapportering og søknadsbehandling og svar/utbetalinger. Disse medlemmer vil peke på at dette er forbedringer som er sterkt etterspurt i sektoren og det forventes at regjeringen følger opp disse vedtakene så snart som mulig.

5.6 Gaveforsterkningsordningen

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til at gaveforsterkningsordningen siden den ble innført i 2014 og frem til den ble avvirket av den rødgrønne regjeringen, var en stor suksess. Disse medlemmer mener at gaveforsterkningsordningen har fungert som en demokratisering av kulturlivet ved at private donerte til kunst og kultur som de fant verdifull i sitt lokalsamfunn. Staten stilte så opp med inntil 25 pst. av det private bidraget. Ordningen utløste private initiativ til finansiering for kulturlivet for betydelige summer hvert eneste år, søkermassen var stor og over 300 institusjoner mottok midler fra ordningen. Tildelingene viste stor bredde, og det var kulturaktører fra samtlige fylker i hele Norge som fikk penger gjennom ordningen. Rundt 2 500 små og store tiltak har mottatt over 2,6 mrd. kroner siden ordningen ble etablert.

Disse medlemmer viser til at gaveforsterkningsordningen har bidratt til at flere av de private fondene og stiftelsene som har vært viktige aktører for kul-

turlivet i lang tid, ble tilgjengelige for mange flere aktører enn tidligere.

Disse medlemmer viser til at Kultur- og likestillingsdepartementet bekrefter at private donasjoner økte betraktelig da ordningen ble innført. Et estimat viser at donasjoner utgjorde 2,6 mrd. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjeninnføre gaveforsterkningsordningen.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er uenig i at det skal være evnen til å tiltrekke seg privat kapital som styrer fellesskapets midler. Flertallet viser til at gaveforsterkningsordningen hadde en veldig skjev geografisk fordeling, som bidro til å skape økt ulikhet i kulturtilbudet i landet. Flertallet viser til at, gjennom avvikling av gaveforsterkningsordningen, har midlene blitt omdisponert innenfor kulturens andel av spillemidlene og brukt til det beste for lokalt og regionalt kulturliv i hele landet. Dette har blant annet bidratt til å kunne prioritere økt satsning på Den Kulturelle Skolesekken, desentralisert ordning for regionale kulturbygg, Kulturrom, fritidsklubbene og tiltak for kulturfrivilligheten.

5.7 Kinoavgiften

Komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre viser til innspill fra Film & Kino til komiteens åpne høring. Disse medlemmer viser til at kinoavgiften gikk fra opprinnelig å være en frivillig avgift innbetalt av kinoene til Film & Kino, til senere å bli en lovpålagt avgift som den gang ble krevd inn av Film & Kino, inntil staten omgjorde denne til en fiskal avgift. Disse medlemmer mener at kinoavgiften bør vurderes.

6. Forslag fra mindretall

Forslag fra Høyre, Fremskrittspartiet og Venstre:

Forslag 1

Regjeringen bes vurdere justeringer i forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner for å sikre at flere humanitære organisasjoner igjen kan inkluderes som søknadsberettiget i ordningen. Konkret må det sees på ordlyden om at det ikke gis kompensasjon til virksomhet som kommer 'offentlige oppgaver til gode', jf. forskriften § 3 tredje ledd, bokstav f, og videre at det ikke gis kompensasjon til virksomhet som det offentlige kan 'påvirke eller legge føringer for', jf. § 3 tredje ledd, bokstav e.

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede hvilken effekt en utvidelse av grensen for skattefradraget, for eksempel en dobling, vil ha for de uavhengige inntektene til frivillige lag og organisasjoner.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen gjeninnføre gaveforsterkningsordningen.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen utrede mulighetsrommet, innenfor enerettsmodellens og EØS-rettens rammer, for heving av lotterienes omsetningstak, sammenlåing av tillatelser og fjerning av utløpsdato på lotteri-tillatelser.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen prisjustere omsetningsgrensen for store lotterier med omsetning inntil 360 mill. kroner.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen sørge for nødvendige endringer i regelverket for private lotterier for å legge til rette for digitale løsninger for betaling og distribusjon så snart som praktisk mulig, på lik linje med Norsk Tipping.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Venstre:*Forslag 7*

Stortinget ber regjeringen sørge for at filmsensitivordningen får flere søknadsfrister hvert år, inntil ordningen omlegges til en regelstyrt ordning.

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en forpliktende opptrappingsplan for filmsensitivordningen. Året opptrappingsplanen oppfylles bes regjeringen fremme forslag om å legge om filmsensitivordningen til en regelstyrt ordning.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 9*

Stortinget ber regjeringen legge frem et forslag om lovfesting av tverrfaglig helsekartlegging i helselovgivningen.

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre merverdiavgiftsloven slik at § 6-2 gjeninnføres, og at lov eller forskrift endres slik at momsfratak for elektroniske nyhetstjenester betinger at innholdet er rettet mot allmennheten i Norge. Kriteriet bør avgrenses negativt i

den forstand at det klargjøres at internasjonalt produserte nyhetstjenester som sendes med samme innhold i en rekke land, ikke i tilstrekkelig grad vil anses å være rettet mot allmennheten i Norge.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen starte prosessen med å vurdere om staten skal overta finansieringen av Norsk Hestesenter samt oppgaver knyttet til dopingkontroll, stallkontroller og forebyggende dopingarbeid. Regjeringen bes også endre forskriften til fordeling av overskuddet på hestespill, slik at andelen til de som er premisseverandører for spillet, trav- og galoppporten, opprettholdes og økes.

Forslag fra Venstre:*Forslag 12*

Stortinget ber regjeringen følge opp anbefalingene i rapporten «En barndom for livet» fra ekspertgruppen om barn i fattige familier, ved å øke barnetrygden, skattlegge den og jevne ut satsene til 31 535 kroner per barn.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt barnetrygden skal inngå i inntektsgrunnlaget for mottakere av trygdeytelser.

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen sørge for at fars uttaksrett av foreldrepenger ikke påvirkes av aktivitetskrav til mor.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en vurdering om å gjøre Arktisk Filharmoni til et nasjonalt orkester, på linje med Oslo-Filharmonien og Bergen Filharmoniske Orkester.

7. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding for rammeområdene 2 og 3 fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 2 (Familie, forbruker, kirke og trossamfunn)

I

På statsbudsjettet for 2024 bevilges under:

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
Utgifter			
800	Barne- og familiedepartementet		
	1 Driftsutgifter.....	167 418 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	10 882 000	
	50 Norges forskningsråd.....	52 821 000	
840	Tiltak mot vold og overgrep		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70 og kap. 846, post 62</i>	31 774 000	
	61 Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	123 250 000	
	70 Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 61 og kap. 858, post 1</i>	144 720 000	
	73 Tilskudd til senter for voldsutsatte barn, <i>kan overføres.</i>	39 232 000	
841	Samliv og konfliktløsning		
	21 Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	13 516 000	
	22 Opplæring, forskning, utvikling mv.....	6 698 000	
	23 Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 001 000	
842	Familievern		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	405 764 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	26 809 000	
	70 Tilskudd til kirkens familieverntjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	265 392 000	
843	Adopsjonsstøtte		
	70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	7 900 000	
844	Kontantstøtte		
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	913 710 000	
845	Barnetrygd		
	70 Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	25 731 000 000	
846	Familie- og oppveksttiltak		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 61, post 62 og post 71</i>	54 581 000	
	61 Tilskudd til inkludering av barn og unge, <i>kan nyttes under post 71</i>	758 299 000	
	62 Utvikling i kommunene.....	58 740 000	
	70 Barne- og ungdomsorganisasjoner	201 318 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	71 Utviklings- og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21 og post 62</i>	77 216 000	
	79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	12 015 000	
847	EUs ungdomsprogram		
	1 Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	16 968 000	
848	Barneombudet		
	1 Driftsutgifter	24 344 000	
853	Barneverns- og helsenemndene		
	1 Driftsutgifter	256 524 000	
854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21 Spesielle driftsutgifter	53 045 000	
	22 Barnesakkyndig kommisjon	15 855 000	
	23 Kompetansehevingstiltak i barnevernet, <i>kan nyttes under post 72</i>	58 029 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 164 000	
	61 Utvikling i kommunene	71 264 000	
	62 Tilskudd til barnevernsfaglig videreutdanning, <i>kan nyttes under post 23</i>	29 230 000	
	71 Utvikling og opplysningsarbeid mv.	41 712 000	
	72 Tilskudd til forskning og kompetanseutvikling i barnevernet, <i>kan overføres, kan nyttes under post 23</i>	134 945 000	
855	Statlig forvaltning av barnevernet		
	1 Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22</i>	4 518 812 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	28 248 000	
	22 Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1</i>	3 576 857 000	
856	Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	1 Driftsutgifter	468 235 000	
858	Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten		
	1 Driftsutgifter	651 388 000	
	21 Spesielle driftsutgifter	21 846 000	
860	Forbrukerrådet		
	50 Basisbevilgning	92 340 000	
	51 Markedsportaler	32 199 000	
862	Stiftelsen Miljømerking i Norge		
	70 Driftstilskudd	16 580 000	
865	Forbrukerpolitiske tiltak		
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	3 129 000	
	50 Forskning og undervisning, <i>kan nyttes under post 21</i>	8 541 000	
	70 Tilskudd, <i>kan nyttes under post 21</i>	1 840 000	
	79 EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	7 547 000	
868	Forbrukertilsynet		
	1 Driftsutgifter	134 849 000	
880	Den norske kirke		
	70 Rammetilskudd til Den norske kirke	2 567 435 000	
	71 Tilskudd til Sjømannskirken - Norsk kirke i utlandet	120 143 000	
881	Tilskudd til trossamfunn m.m.		
	21 Spesielle driftsutgifter	2 301 000	
	70 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	1 101 231 000	
	77 Nasjonaljubileet 2030	9 479 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	78	Ymse faste tiltak.....	17 761 000	
882		Kirkebygg og gravplasser		
	60	Rentekompensasjon - kirkebygg, <i>kan overføres</i>	111 497 000	
	70	Tilskudd til sentrale tiltak for kirkebygg og gravplasser	14 327 000	
883		Kirkebevaringsfondet		
	1	Driftsutgifter.....	15 636 000	
	70	Driftstilskudd bevaringsstrategi	5 000 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning</i>	24 250 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	715 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning</i>	595 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	41 000 000	
2531		Bidragforskott		
	70	Forskott til utbetaling	690 000 000	
Totale utgifter				69 631 357 000

Inntekter

3841		Samliv og konfliktløsning		
	1	Gebyrinntekter for fastsettelse av bidrag	26 498 000	
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	865 000	
3847		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	5 964 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	3 541 000	
	2	Barnetrygd	3 959 000	
	60	Kommunale egenandeler.....	2 641 496 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter.....	452 869 000	
	60	Kommunale egenandeler.....	2 700 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet og fellesfunksjoner i Barne-, ungdoms- og familieetaten		
	1	Diverse inntekter	568 000	
3868		Forbrukertilsynet		
	2	Tilskudd	2 745 000	
5706		Bidragforskott		
	70	Refusjon fra bidragspliktige.....	195 000 000	
Totale inntekter				3 336 205 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2024 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 842 post 1	kap. 3842 post 1
kap. 847 post 1	kap. 3847 post 1
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1, 2 og 60
kap. 856 post 1	kap. 3856 post 1
kap. 858 post 1	kap. 3858 post 1
kap. 868 post 1	kap. 3868 post 2

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen og gjelder derfor også kap. 1633 post 1, for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i utregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet i henhold til lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd § 10 for 2024 kan betale ut barnetrygd til

barn i alderen 0 år til og med måneden før fylte 6 år med 21 192 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet kan for 2024 betale ut barnetrygd til barn i alderen 6 år til og med måneden før fylte 18 år med 18 120 kroner per år.

Arbeids- og velferdsdirektoratet betaler ut utvidet barnetrygd med 30 192 kroner per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 8 352 kroner per år. Dette tillegget gjelder per enslige forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

IV

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2024 i henhold til lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre § 7 kan betale ut kontantstøtte for barn i alderen 13–23 måneder fra 1. januar 2024 til 31. juli 2024. Fra 1. august til og med 31. desember 2024 kan kontantstøtten utbetales for barn i alderen 13–19 måneder. Satsene fremgår av tabellen under:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i prosent av full sats	Kontantstøtte per barn per måned
Ikke bruk av barnehageplass	100	7 500
Til og med 8 timer	80	6 000
Fra 9 til og med 16 timer	60	4 500
Fra 17 til og med 24 timer	40	3 000
Fra 25 til og med 32 timer	20	1 500
33 timer eller mer	0	0

V

Sats for engangsstonad ved fødsel og adopsjon

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2024 i henhold til lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd § 14-17 kan betale ut 92 648 kroner per barn i engangsstonad ved fødsel og adopsjon.

B.

Rammeområde 3

(Kultur og likestilling mv.)

I

På statsbudsjettet for 2024 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kultur- og likestillingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter.....	196 369 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 210 000	
	78	Tilskudd til priser og konkurranser m.m.	12 730 000	
	79	Til disposisjon	16 290 000	
315		Frivillighetsformål		
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, kan overføres	10 850 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	60 Tilskudd til frivilligsentraler.....	259 250 000	
	70 Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner.....	2 440 000 000	
	71 Strømsstøtteordning for frivillige organisasjoner, <i>kan overføres</i>	140 400 000	
	73 Tilskudd til studieforbund m.m.	191 000 000	
	75 Aktivitetsstøtta.....	5 378 000	
	78 Frivillighetstiltak.....	31 050 000	
	82 Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg.....	389 800 000	
	86 Idrettstiltak.....	43 000 000	
320	Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.		
	1 Driftsutgifter.....	210 676 000	
	51 Fond for lyd og bilde.....	52 240 000	
	55 Norsk kulturfond.....	1 003 160 000	
	71 Statsstipend.....	7 000 000	
	72 Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	301 170 000	
	73 Garantiinntekter og langvarige stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	180 530 000	
	74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.....	378 495 000	
	75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.	310 955 000	
322	Bygg og offentlige rom		
	1 Driftsutgifter.....	26 073 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	43 610 000	
	50 Kunst i offentlige rom.....	12 500 000	
	70 Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	398 300 000	
323	Musikk og scenekunst		
	1 Driftsutgifter.....	105 740 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	70 000 000	
	22 Forsvarets musikk.....	56 230 000	
	60 Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge.....	25 400 000	
	70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner.....	2 852 495 000	
325	Allmenne kulturformål		
	1 Driftsutgifter.....	72 057 000	
	21 Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	31 500 000	
	52 Norges forskningsråd.....	30 510 000	
	71 Kultur som næring.....	21 000 000	
	72 Kultursamarbeid i nordområdene.....	13 530 000	
	73 Bodø - Europeisk kulturhovedstad 2024.....	32 270 000	
	75 EUs program for kultur og audiovisuell sektor m.m., <i>kan overføres</i>	140 160 000	
	78 Barne- og ungdomstiltak.....	33 940 000	
	82 Nobels Fredssenter.....	37 500 000	
	86 Talentutvikling.....	55 000 000	
326	Språk- og bibliotekformål		
	1 Driftsutgifter.....	817 877 000	
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	18 235 000	
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	60 400 000	
	73 Språktiltak.....	38 550 000	
	74 Det Norske Samlaget.....	23 475 000	
	75 Tilskudd til ordboksarbeid.....	14 650 000	
	80 Bibliotek- og litteraturtiltak.....	102 750 000	
327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.		
	1 Driftsutgifter.....	82 732 000	
	21 Spesielle driftsutgifter.....	4 680 000	
	70 Utenlandske krigsgraver i Norge.....	4 320 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Tilskudd til regionale pilegrimssentre	9 180 000	
328		Museer m.m.		
	70	Det nasjonale museumsnettverket	2 523 800 000	
	78	Andre museums- og kulturverntiltak	93 305 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	452 315 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	5 270 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	19 500 000	
	78	Arkivtiltak	10 210 000	
334		Film- og dataspillformål		
	1	Driftsutgifter	135 897 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 420 000	
	50	Filmfondet	655 000 000	
	72	Insentivordningen for film- og serieproduksjoner, <i>kan overføres</i>	42 000 000	
	73	Regionale filmvirksomheter, <i>kan overføres</i>	145 000 000	
	75	Internasjonale film- og medieavtaler, <i>kan overføres</i>	21 330 000	
	78	Film- og dataspilltiltak	39 265 000	
335		Medieformål		
	1	Driftsutgifter	62 113 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 980 000	
	70	Kompensasjon til kommersiell allmennkringkasting	150 000 000	
	71	Mediestøtte	490 030 000	
	73	Medietiltak	15 420 000	
	74	Tilskudd til lokale lyd- og bildemedier, <i>kan overføres</i> ...	23 000 000	
	79	Norsk rikskringkasting AS - NRK	7 216 454 000	
337		Kompensasjons- og vederlagsordninger		
	70	Kompensasjon for kopiering til privat bruk	58 090 000	
	71	Vederlagsordninger mv, <i>kan overføres</i>	299 850 000	
339		Pengespill, lotterier og stiftelser		
	1	Driftsutgifter	101 568 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 695 000	
350		Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	31 393 000	
351		Likestilling		
	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 70</i>	37 440 000	
	70	Tilskudd til likestilling	61 030 000	
	72	Kjønns- og seksualitetsmangfold	38 155 000	
	73	Likestillingssentre	23 470 000	
353		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	53 380 000	
1429		Riksantikvaren		
	1	Driftsutgifter	161 243 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	31 777 000	
	22	Flerårige prosjekter kulturminneforvaltning, <i>kan overføres</i>	32 185 000	
	60	Kulturminnekompetanse i kommunene	9 406 000	
	70	Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner, <i>kan overføres</i>	41 522 000	
	71	Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap, <i>kan overføres</i>	151 889 000	

Kap.	Post Formål	Kroner	Kroner
	72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner, <i>kan overføres</i>	62 298 000	
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring, <i>kan overføres</i>	57 850 000	
	74 Tilskudd til fartøyvern, <i>kan overføres</i>	75 120 000	
	75 Tilskudd til fartøyvernssentrene, <i>kan overføres</i>	18 552 000	
	77 Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet, <i>kan overføres</i>	7 986 000	
	79 Tilskudd til verdensarven, <i>kan overføres</i>	56 785 000	
1432	Norsk kulturminnefond		
	50 Til disposisjon for kulturminnetiltak.....	132 298 000	
	Totale utgifter		25 077 508 000
Inntekter			
3300	Kultur- og likestillingsdepartementet		
	1 Ymse inntekter.....	100 000	
3320	Kulturdirektoratet og Kulturrådet m.m.		
	1 Ymse inntekter.....	4 881 000	
3322	Bygg og offentlige rom		
	1 Ymse inntekter.....	155 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	35 853 000	
3323	Musikk og scenekunst		
	1 Ymse inntekter.....	388 000	
	2 Billett- og salgsinntekter m.m.	32 405 000	
3325	Allmenne kulturformål		
	1 Ymse inntekter.....	2 444 000	
3326	Språk- og bibliotekformål		
	1 Ymse inntekter.....	23 672 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	18 336 000	
3327	Nidaros domkirkes restaureringsarbeider mv.		
	1 Ymse inntekter.....	34 589 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	4 620 000	
3329	Arkivformål		
	1 Ymse inntekter.....	2 444 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	5 747 000	
3334	Film- og dataspillformål		
	1 Ymse inntekter.....	6 723 000	
	2 Inntekter ved oppdrag.....	7 738 000	
3335	Medieformål		
	2 Inntekter ved oppdrag.....	4 101 000	
3339	Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	2 Gebyr - lotterier.....	8 695 000	
	4 Gebyr - stiftelser.....	220 000	
	7 Inntekter ved oppdrag.....	7 870 000	
3350	Sekretariatet for Diskrimineringsnemnda		
	85 Tvangsmulkt.....	1 000 000	
4429	Riksantikvaren		
	2 Refusjoner og diverse inntekter.....	1 404 000	
	9 Internasjonale oppdrag.....	4 200 000	
	Totale inntekter		207 585 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2024 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 322 post 21	kap. 3322 post 2
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 323 post 21	kap. 3323 post 2
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 327 post 1	kap. 3327 post 1
kap. 327 post 21	kap. 3327 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2
kap. 335 post 21	kap. 3335 post 2
kap. 339 post 1	kap. 3339 post 2 og 4
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 71
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 7

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og likestillingsdepartementet i 2024 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
322	Bygg og offentlige rom	
	50 Kunst i offentlige rom	5,6 mill. kroner
	70 Nasjonale kulturbygg	448,4 mill. kroner
334	Film- og dataspillformål	
	72 Insentivordningen for film- og serieproduksjoner	130,0 mill. kroner

IV

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget samtykker i at:

- det ordinære offentlige driftstilskuddet til musikk- og scenekunstinstitusjoner på kap. 323 Musikk og scenekunst, post 70 Musikk- og scenekunstinstitusjoner, skal fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen.
- fordelingsnøkkelen ikke gjelder tilskuddet til Dansens hus, Den Nationale Scene, Den Norske Opera

og Ballett, Det Norske Teatret, Musikkelskapet Harmonien, Nationalteatret og Oslo-Filharmonien.

V

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2024 skal avgiften per videogram for omsetning i næring være 3,50 kroner.

VI

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2024 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1429 post 1	kap. 4429 postene 2 og 9

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse, skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633 post 1 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

VII

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Klima- og miljødepartementet i 2024 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post Betegnelse	Samlet ramme
1429	Riksantikvaren	
	70 Tilskudd til automatisk fredete og andre arkeologiske kulturminner	61 mill. kroner
	71 Tilskudd til fredete kulturminner i privat eie, kulturmiljøer og kulturlandskap	15 mill. kroner
	72 Tilskudd til tekniske og industrielle kulturminner	10 mill. kroner
	73 Tilskudd til bygninger og anlegg fra middelalderen og brannsikring	17 mill. kroner
	74 Tilskudd til fartøyvern	10 mill. kroner
	75 Tilskudd til fartøyvernsentrene	1 mill. kroner
	77 Tilskudd til verdiskapningsarbeid på kulturminneområdet	5 mill. kroner
	79 Tilskudd til verdensarven	20 mill. kroner

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 12. desember 2023

Grunde Almeland

leder og ordfører

**DET KONGELEGE BARNE-
OG FAMILIEDEPARTEMENT**

Statsråden

VEDLEGG

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Unnateke offentlegheit,
offl. § 22 første punktum

Dykkar ref
Prop. 1 S (2023-2024)

Vår ref
22/2898-

Dato
2. november 2023

**Statsbudsjettet 2024 - Prop. 1 S (2023-2024) for Barne- og
familiedepartementet - Rettebrev til Stortinget**

Barne- og familiedepartementet har gått gjennom Prop. 1 S for 2024 for departementet. Eg vil etter dette gjere merksam på følgjande feil i proposisjonen:

Endra postomtale under kap. 881, post 78

På side 139, under postomtalen for kap. 881, post 78 «Ymse faste tiltak», står det: «Til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn er det sett av 6 mill. kroner, til Norges Kristne Råd er det sett av 4,7 mill. kroner, og til Muslimsk dialognettverk er det sett av 2,5 mill. kroner i driftstilskot.»

I nest siste avsnitt av postomtalen på same side kjem det fram at tilskotet til Muslimsk dialognettverk er føreslått auka med 0,5 mill. kroner. Dette inneber ein auke til 2 mill. kroner.

Setninga på side 139 skal derfor i staden vere: «Til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn er det sett av 6 mill. kroner, til Norges Kristne Råd er det sett av 4,7 mill. kroner, og til Muslimsk dialognettverk er det sett av 2 mill. kroner i driftstilskot.»

Muslimsk dialognettverk er orientert om feil beløp i budsjettproposisjonen, og at organisasjonen er føreslått å få tildelt eit tilskot på 2 mill. kroner neste år.

Med helsing

Kjersti Toppe

